

AZ UR JÉZUS KIS KEGYELTJE

• K O R D A • R T • K I A D Á S A • B P E S T •

AZ ÚR JÉZUS KIS KEGYELTJE ELSŐÁLDÓZÓ GYERMEKÜNK

GYAKORLATI ÚTMUTATÁSOK A KORAI ÁLDÓZÁS
MEGVALÓSÍTÁSÁRA ANYÁKNAK, NEVELŐKNEK ÉS
LELKIPÁSZTOROKNAK

P. SUDBRACK KÁROLY S. J.
ALAPJÁN, MAGYARORSZÁGI TAPASZTALATOK
HOZZÁFÜZÉSÉVEL SAJTÓ ALÁ RENDEZTE:
P. CSÁVOSSY ELEMÉR S. J.

II. KIADÁS

BUDAPEST, 1941
K O R D A R. T. K I A D Á S A

Nr. 740/1940. Imprimi potest. Budapestini, die 26. Iulii 1940.
Eugenius Somogyi S. J. Praep. Prov. Hung. — Nihil obstat.
P. Joannes Hemm S. J. censor dioecesanus. Nr. 5820/1940.
Imprimatur. Strigonii, die 6. Sept. 1940. Dr. Joannes Drahos vicarius generalis.

Nyomatott : Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

Előszó.

Szent emlékü X. Pius pápa *Quam singulari* dekrétumában (1910 augusztus 8.) világosan megmondja, kire esik a felelősség és kinek áll jogában a gyermeket az első áldozáshoz bocsátani. „A gyónás és áldozás kötelezettsége, mely a gyermeket terheli, elsősorban is azokra hárul, akik a gyermekről gondoskodni tartoznak, úgymint a szülőkre, lelki atyára, tanítókra és plébánosra. Az atyának pedig vagy helyettesének és a gyóntatónak dolga, a római katekizmus szerint, a gyermeket az első szentáldozáshoz bocsátani.” (Decr. n. IV.)

Sajnos azonban, a legtöbb szülő gyermekének eucharisztikus nevelését teljesen a papra és az iskolára hagyja. Pedig senki sem ismeri a kisgyermeket jobban, mint éppen a szülei; senkinek sincs annyira kezére, mint atyjának és édesanyjának. Ezért a családi vallásos nevelést, mely már az édesanya térdén kezdetét veszi, sem az iskola, sőt még maga a pap sem pótolhatja. Kérve kérjük tehát a szülőket, atyákat és anyákat, ne hanyagolják el legszentebb kötelességüket, le ne mondjanak jogukról, hogy gyermekeiket maguk vezessék el az Oltáriszentségben reájuk várakozó Jézushoz. Eucharisztikus nevelés, melyet a szülők kezdenek meg, a pap, lelkiatya támogat és folytat — ez az a nagy eszmény, melyre törekszünk! Így lesznek eucharisztikus lelkületű gyermekeink, anyáink és családjaink; ez biztosítja számunkra azt az új nemzedéket, amelynek az ígélet szól: „Aki eszi az én testemet és issza az én vére-

met, énbennem marad és én őbenne. Amint engem küldött az élő Atya és én élek az Atya által, úgy aki eszik engem, az is él én általam." (Ján. 6, 57. 58.) Akié az ifjúság, azé a jövő! Fel tehát, katolikus szülők, a munkára!

X. Pius pápa „Quam singulari” dekrétumának rendelkezései.

*A szentáldozás kötelezettsége az értelem
szabad használatának kezdetén.*

I. Beszámíthatóság korának úgy a szentgyónásra, mint a szentáldozásra vonatkozólag az a kor tekintendő, mikor a gyermek eszével élni kezd, tehát úgy a hetedik év körül, esetleg azon felül vagy akár éppen azon alul is. Ettől a kortól kezdődik a szentgyónás és szentáldozás parancsának kötelezettsége.

A nem szükséges oktatási anyag.

II. Az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz nem szükséges a hittannak teljes és tökéletes ismerete. Kötelessége azonban a gyermeknek később az egész katekizmust képességéhez mérten fokozatosan elsajátítani.

A megkívánt és elégséges oktatási anyag.

III. Hogy a gyermek az első szentáldozásra méltóképen előkészülhessen, a hittannak oly fokú ismeretére van szüksége, mely szerint az üdvösségre elkerülhetetlenül szükséges hittitkokat fölfogásához mérten értse, a szentségi kenyeret a közönséges mindannapitól megkülönböztesse és korához mért áhitattal járulhasson az Oltáriszentséghez.

Kire esik a felelősség és kit illet meg a jog a gyermekek első áldozásánál?

IV. A gyónás és áldozás kötelezettsége, mely a gyermeket terheli, elsősorban is azokra hárul, akik a gyermekről gondoskodni tartoznak, úgymint a szülőkre, lelkiatyára, tanítókra és plébánosra. Az atyának pedig vagy az ő helyettesének és a gyóntató-

nak dolga, a római katekizmus szerint, a gyermeket az első szentáldozáshoz engedni.

Közös és ünnepélyes áldozás.

V. Rajta legyenek a plébánosok, hogy évente egyszer vagy többször is elrendeljék és megtartsák a gyermekek közös áldozását és arra necsak az első szentáldozókat engedjék, hanem másokat is, akik szüleik vagy gyónítójuk beleegyezésével, mint fontosabb mondottuk, már előzőleg is részesültek az oltár szent titkaiban. Egy-két napon át előzetes előkészítésben részesüljenek.

Gyakori és mindennapi szentáldozás és a további oktatás kötelezettsége.

VI. Akikre a gyermek gondozása van bízva, azon legyenek, hogy a gyermekek az első szentáldozás után többször is áldozzanak, és ahol lehetséges, akár mindennap, mint azt Krisztus Jézus és az Anyaszentegyház óhajtja, és hogy ezt olyan áhitattal végezzék, ahogy azt koruktól várni lehet. Ne feledjék továbbá azok, akiket illet, hogy súlyos kötelességük utánanézni, hogy a gyermekek a nyilvános hitoktatásokra eljárjanak; ha pedig ez nem lehetséges, akkor más úton-módon kell vallásos oktatásukról gondoskodni.

Gyónás és feloldozás.

VII. Mindenképen rosszalando az a szokás, hogy a gyermekeket nem engedik a szentgyónáshoz, vagy őket egyáltalán föl sem oldozzák, mikor már eszük használatával bírnak. Miért is azon legyenek az egyházi hatóságok, hogy ez a szokás, ahol szükséges, akár fenyték igénybevételével is, de föltétlenül kiküszöböltsék.

Útravaló, utolsó kenet és temetés.

VIII. Fölötte kárhoztatandó visszaélés megtagadni a szent útravalót és az utolsó kenet szentségét oly gyermekektől, akik eszük használatával bírnak, és őket kisdetek módjára eltemetni. Azok ellen, akik ebből a szokásból nem engednének, az egyházi hatóság legszigorúbban járjon el.

A MAGYAR PÜSPÖKI KAR TANÍTÁSA AZ 1937-I TANTERVBN ÉS UTASÍTÁSBAN.

A magyar püspöki kar 1937-ben kiadott „Tanterv és Utasítás” című rendelkezéseiben a gyermekek elsőáldozását illetőleg egészen a Codex és a Quam singulari dekrétum álláspontjára helyezkedik.

Már ebből a tényből is világos, mennyire tévednek azok a magyarok, akik X. Pius pápa dekrétumában csak kísérletet akarnak látni, hogy hogyan valósítható meg esetleg a gyermekek korai szentáldozása, és nem látnak benne kötelező rendelkezést, mely eltekintve a szentáldozás isteni parancsától, mint legfőbb pápai intézkedés magában véve is lelkiismeretben kötelez.

A püspöki kar rendelkezéséből világos továbbá, hogy már senki sem hivatkozhatik joggal arra, hogy a püspökök, mint a pápai rendeletek hivatott végrehajtói, nem nyilatkoztak még a gyermekek elsőáldozása kérdésében. Aki tehát a gyermekek áldozását illetőleg még mindig a nehézségekre, akadályokra mutat rá és ezért halogatja a pápai rendeletek végrehajtását, az hanyagságát vagy engedetlenségét már nem palástolhatja el a püspöki tekintély mögé rejtőzéssel, hanem tudatában kell lennie annak, hogy ezzel a hanyagsággal vagy engedetlenséggel egyidőben mind a szentáldozás isteni parancsa, mind a Szentszék rendelkezése, mind a püspöki kar utasítása ellen vét.

Világos a püspöki kar utasításaiból az is, hogy senki se hivatkozhatik többé a dolog nem-tudására, mert minden hitoktató és plébános köteles mind a pápai rendelkezésekről, mind a püspöki kar intézkedéseiről tudomást szerezni.

Világos végre az is, hogy ily félreérthetetlen rendelkezésekkel szemben senki saját tapasztalataira nem hivatkozhatik, melyek szerint a gyermekek a dekrétum által előírt korban még nem volnának képesek a szentáldozás mibenlétét kellőleg felfogni. Az efféle személyes tapasztalatokra való hivatkozás a Szentszék és a püspöki kar rendelkezésének megbírálását és némileg megbélyegzését jelenti.

A feladat tehát csak egy lehet: a Szentszék és a püspöki kar szándékát megérteni és az akadályok okos leküzdésével haladéktalanul megvalósítani. Ez minden keresztény hívő, annál inkább minden egyházi személy és lelkipásztor szigorú kötelessége.

Halljuk most és értelmezzük az Utasításban (26—28. l.) adott tanítást részleteiben.

A HÉT ÉVEN ALULI GYERMEKEK ÁLDOZÁSA.

Kell-e ezeknek gyónni is?

„A szentségekhez való járulást a kánonjog következő rendelkezései szabályozzák: 'Minden mindkét nemű hívő, miután a megkülönböztetés éveit, azaz az értelem használatát elérte, tartozik összes bűneit legalább egyszer egy évben őszintén meggyónni.' (906. k.) Továbbá: 'Minden mindkét nemű hívő, miután a megkülönböztetés éveit, azaz az értelem használatát elérte, tartozik egyszer egy évben, legalább húsvétkor az Oltáriszentséget magához venni.' (859. k.) Arra nézve, hogy mikor éri el a gyermek az értelem használatát, a 88. kánon azt mondja: „Serdületlennél a hetedik életév betöltése után az értelem használatát fel kell tételezni. (Impubes expleto septennio usum rationis habere praesumitur.)”

A kánonok szövege egészen világos. Csak két dolgot szeretnénk ezekkel a kánonokkal kapcsolatban szót tenni. Felmerülhet ugyanis a kérdés, szükséges-e minden esetben a gyermekek első szentáldozása előtt azok meggyóntatása? Továbbá, ha a gyermek értelmének használatát már a hetedik életév előtt elérte, köteles-e mindjárt a szentáldozáshoz járulni, vagy bevárhatja-e az időpontot, melyben az egyházjog általában az értelem használatának bekövetkeztét már feltételezi, vagyis a betöltött hetedik évet. Az utóbbi kérdéssel kezdjük.

Minden tisztán egyházi törvény csak a betöltött hetedik életévtől kezdve kötelező, még ha kivételes esetben az értelem használata előbb állna is be; így p. o. az ünnepek megtartása, a bójt parancsa stb. Ahol azonban isteni parancsról van szó, ott a kötelezettség akkor kezdődik, amikor az értelem használata beáll. Ilyen a szentáldozás kötelezettsége az összes moralisták szerint. Ez a kötelezettség, „amennyiben isteni parancs beáll, mihelyt a gyermekek a természetfölötti életmegőrzésére lelki táplálékra szorulnak, vagyis amikor már halálos bűn által elveszthetik azt”. Ez pedig akkor lehetséges, amikor már értelmük használatával rendelkeznek. (V. ö. Noldin, De sacr. 1935. p. 142.) Ily értelemben idézi maga X. Pius dekrétuma Vasquez-t: „Mihelyt a gyermek eszének használatát elérte, isteni jog alapján köteles a szentségekhez járulni, elannyira, hogy az Egyház őt e kötelezettség alól fel sem mentheti.” Ily értelemben mondja továbbá a pápa: „Beszámíthatóság korának mind a szentgyónásra, mind a szentáldozásra vonatkozólag az a kor tekintendő, mikor a gyermek eszével élni kezd, tehát úgy a hetedik év körül, esetleg azon fölül, vagy akár éppen azon alul is. Ettől kezdve áll rá a szentgyónás és szentáldozás parancsának kötelezettsége.” (Quam singulari.) „Világos dolog, mondja Jorio bíboros a dekrétumhoz fűzött magyarázatában, hogy ugyanaz a Codex a hangoztatott általános alapelvvel szemben kivételt tesz a gyermekek áldozására vonatkozólag, vagyis hogy azoknak a hetedik év előtt is joguk és kötelességük a szentáldozáshoz járulni, ha a megkülönböztetés korát elérték, vagyis kezdenek eszükkel élni és a szükséges tudással rendelkeznek.” (Jorio, A Quam singulari dekrétum. 35. sk. 1.)

Ha tehát a gyermek kivételesen a hetedik életév előtt éri el értelmének használatát, ami olykor már a 6., sőt az 5. életévben is bekövetkezhetik, akkor a szentáldozás isteni parancsa rá nézve kötelezővé válik, és a szülők vagy lelkipásztorok vétkeznek, ha az ilyen gyermeket az első

szentáldozástól visszatartják vagy annak elvégzését kellőképp nem szorgalmazzák.

Ebben az esetben a másik kérdés is felvetődik: köteles-e a gyermek ilyenkor meg is gyónni? Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy szigorúan véve csak az köteles gyónni, aki halálos bűnt követett el. Aki nem követett el halálos bűnt, mégha felnőtt is, szigorúan véve nem köteles gyónni, még egyszer sem az évben. Az egyházi parancs ugyanis csak abban a feltevésben állapítja meg ezt a kötelezettséget, hogy az ember halálos bűnbe esett. (V. ö. Veermersch, Mor. III. 562. 3.) Tehát az elsőáldozó gyermek sem köteles meggyónni, ha nincs halálos bűne. Esztelen dolog volna azon a címen visszatartani a gyermekeket az első szentáldozástól, hogy még nem tud gyónni; mintha csak a bűn feltétele volna annak, hogy valaki a szentáldozáshoz járulhasson.

Találóan mondja ismét Jorio bíboros: „Azt mondják: a gyermek nem köteles áldozni, ha nem köteles gyónni. Feleljük: az áldozás kötelessége különbözik a gyónás kötelességétől. Ha a gyermek esztét használni kezdi, és a katekizmusból a legszükségesebbet tudja, köteles áldozni. Gyónni az köteles, aki olyan szerencsétlen volt, hogy halálos bűnt követett el, amelytől a bűnbánat szentsége által még nem szabadult meg. A bocsánatos bűnök elég anyagot adnak a gyónáshoz, de nem szükséges azokat meggyónni. Innen van, hogy Gonzaga Szent Alajos angyali ártatlanságában gyónás nélkül járulhatott volna az első szentáldozáshoz és minden szentáldozáshoz. Így a mi esetünkben is. Nem követett el a gyermek halálos bűnt és megfelelt a dekrétum által az elsőáldozáshoz kívánt feltételeknek? Annál jobb! Nem köteles gyónni és mindennap áldozhatik gyónás nélkül, gyóntatóatyja tanácsa szerint, angyali ártatlanságával. Még csak az hiányzik e balgaság betetőzéséhez, hogy ezt mondják: az első áldozáshoz szükséges, hogy előbb halálos bűnt kövessünk el.” (46. sk. 1.)

Mindamellettt általában nem kell a gyermekeket gyónás nélkül az első szentáldozáshoz bocsátani, mert megvan benne a lehetőség kisebb bűnök elkövetésére, s ezek is elegendő anyagnak vehetők a feloldozáshoz, a gyermek viszont megszokja, hogy tiszta lélekkel járuljon a szentáldozáshoz; és tisztább fogalma is lesz a szentáldozás méltóságáról, ha tudja, hogy annak vételére szentgyónással szokás készülni. (Heiser, Die Kinderkommunion. I. 85. k.) A gyóntatóatyja hívja tehát magához az elsőáldozó kisgyermeket, és ha úgy találja, hogy nincs anyag a feloldozásra, bocsássa el áldásával; ha pedig van anyag, oldozza fel. De semmiesetre se tartsa őt vissza az első szentáldozástól azon a címen, hogy még nem tud gyónni s hogy nincs bűne. Hála Istennek, ha a gyermek ily tiszta lélekkel veszi magához először az Urat! Jobb, ha Krisztus jön előbb a lelkébe, mint a sátán és a bűn.

EZ A TÖRVÉNY SÜLYOS BŰN TERHE ALATT KÖTELEZ-E?

„Ez időtől kezdve a gyermek köteles megtartani az Anyaszentegyház parancsolatait, tartozik pénteken böjtölni, vásár- és ünnepnapon szentmisét hallgatni, évenként meggyónni, húsvéti időben pedig a szentáldozáshoz járulni.”

Az Utasítás ebben a kijelentésben kötelezettség szempontjából egy színvonalra helyezi a gyermek húsvéti gyónását és áldozását a böjtlet

és a vasárnapok s ünnepek megtartásával. Ebből egészen világos, hogy a püspöki kar felfogása szerint *a gyermek betöltött 7 éves korától kezdve halálos bűn terhe alatt köteles húsvétkor szentáldozáshoz járulni*. És amint vétkezik a szülő, ha gyermekét a bűjt megtartásában akadályozza, vagy a szentmisehallgatástól visszatartja, úgy vétkezik akkor is, ha őt a húsvéti szentáldozástól távoltartja, vagy nem engedi, hogy az Úr asztalához járuljon. De vétkezik a lelkipásztor, a plébános, a gyóntató is, ha a kellőleg felkészült gyermeket az első szentáldozáshoz nem bocsátja vagy módot nem nyújt arra, hogy azt kellő oktatás után megtehesse. A Tanterv 1927-es kiadása azt állítja, hogy halálos bűnt követnek el a szülők és papok, ha a 7 éves gyermeket nem bocsátják elsőáldozáshoz. Amikor az 1937-es kiadás a gyermek elsőáldozási kötelezettségét a bűjt stb. kötelezettségével egyvonalba állítja, ugyanazt mondja. Hogy miért nem írja ki a mostani kiadás is határozottan, hogy halálos bűnt követ el, aki saját hibájából oka annak, hogy a gyermekek 7 éves korukban nem áldoznak, annak megokolására talán azt lehet felhozni, hogy olykor minden igyekezet ellenére is a régi szokást nem lehet egy csapásra megváltoztatni, mert a kellő feltételek még hiányoznak. S ebben az esetben a szülő és a lelkipásztor, akik a maguk részéről minden lehetőt megtesznek a gyermekek korai áldozásának érdekében, nem követnek el halálos bűnt. Ezeknek a lelkiismeretét talán nem akarja ok nélkül felizgatni a püspöki kar. De mindenesetre nem akarja tagadni azt, hogy aki hanyagságból vagy elvből nem vezeti, vagy engedi a 7 éves gyermekeket az első szentáldozáshoz, tárgyilag véve súlyos bűnt követ el. Erre vall a párhuzam a bűjt és az ünnepek megszentelése parancsával. Aki komolyan nekilát az elsőáldozásra vonatkozó rendeletek végrehajtásának, meglátja, hogy aránylag rövid időn belül a megvalósulás stádiumába fogja hozni az ügyet.

A CSECSEMŐK ÁLDOZTATÁSA.

„A gyermek szentáldozására vonatkozólag irányadók még a 854. kánon rendelkezései. E szerint:

a) „Gyermekeknek, akikben koruk gyengesége miatt nincs meg a szentség ismerete és vágya, nem szolgáltatandó ki az Oltáriszentség.” E tilalommal kifejezetten megszünteti az Egyház az évezredes régi szokást, mellyel a szent titkokat a csecsemőknek és kicsinyeknek kiszolgáltatták.

Az Egyház három esetet különböztet meg a gyermekek áldozásánál:

1. amikor a gyermek még nem jutott el értelmének szabad használatára, s következésképpen még nincs meg benne e szentség ismerete és vágya,
2. amikor a gyermek már valamiképpen értelmének használatára jutott, és halálveszedelemben van,
3. amikor a gyermek értelmének használatával rendelkezik, de nem forog halálveszedelemben.

Az első esetre nézve megállapítja a kánon, hogy az ilyen gyermekeknek nem szolgáltatandó ki az Oltáriszentség. Az Utasítás a kánon szövegéhez azt a megjegyzést fűzi, hogy az Egyház ezzel azt az évezredes szokást megszüntette, mellyel a szentséget még a csecsemőknek és egész kicsinyeknek is kiszolgáltatták. Ezzel az Egyház nem azt akarja kifejezésre juttatni, hogy a csecsemők áldoztatása talán visszaélés számba ment, vagy hogy áldozásuk nem volt rájuk nézve hasznos és gyümölcsöző.

Az egész kicsinyek áldozását csak az azzal járó nehézségek és könnyen bekövetkező tiszteletlenségek miatt tiltotta meg.

A csecsemők és kicsinyek áldozása megszívlelendő tény azok számára, akik mindíg aggályoskodnak, vajjon a 7 éves gyermek kellőleg megérti-e a szentáldozás mivoltát. Sokkal jobb a korai, mint a késői áldozás által tévedni. A korai áldozással a gyermek voltakép nem veszít semmit, de a későivel nagyon is sokat. Kétely esetén jobb a gyermeket megáldoztatni, mint visszatartani. Erre vonatkozik ismét Jorio bíboros szava: „Ha komoly okunk van azt gondolni, hogy a gyermek már eszével él, még ha az ellenkezője nincs is teljesen kizárva, nem vagyunk kötelesek őt a szentáldozáshoz bocsátani, de azt hisszük, megtehetjük ezen jogi alapelv szerint: Favores sunt ampliandi, odiosa restringenda.” (31. o.)

HALÁLVESZÉLYBEN LÉVŐ GYERMEKEK ÁLDOZTATÁSA.

„b) Halálveszély esetén, hogy az Oltáriszentséget kisdedeknek kiszolgáltatni szabad és kötelező legyen, elég, ha azok Krisztus testét a közönséges eledeltől megkülönböztetni és tisztelettel imádni tudják.’ Nem szabad tehát engedni, hogy hat-hét éves gyermek a szentségek fölvétele nélkül haljon meg.”

A második eset a halálveszedelemben forgó gyermeket tekinti. Ebben az esetben sem szabad a szentséget kiszolgáltatni azoknak, akik értelmük használatára még egyáltalán nem jutottak el. Viszont a tudást és lelki felkészültséget illetőleg halálveszedelem esetén kevesebb kívánatik meg, mint normális esetben. Az Utasítás szerint tehát hat-hét éves gyermeknek a szentséget halálveszedelem esetén okvetlenül ki kell szolgáltatni. Sőt kisebb gyermekeknek is ki kell szolgáltatnunk, ha bennük a kánon által megkövetelt feltételek megvannak. Az Utasításban a kánonhoz fűzött megjegyzés félreismerhetetlenül arra céloz, hogy a szülők és lelkipásztorok feladata és kötelessége a hat-hét éves gyermekeket, ha valami még hiányoznék felkészültségükhöz, kellő módon előkészíteni, hogy ily nagy kegyelemben részük legyen. A szülők kötelessége továbbá a lelkipásztort értesíteni és a beteg gyermekhez elhívni. Viszont a lelkipásztor kötelessége a híveket erről a kötelességről kellőleg kioktatni és a maga részéről mindent megtenni, hogy a gyermekek ne haljanak meg szentségek nélkül. Nagy és szép szerep jut főleg az édesanyának: beteg gyermekének kellő előkészítésében. Szülők híjában sokat tehetnek buzgó nők is ilyen beteg gyermekeknek az elsőáldozásra való előkészítésében.

„Még ha oly fogyatékos is lenne vallási tudása, hogy a hit főigazságait sem ismeri, lelke üdvének biztosítására a szentségekhez bocsátandó. E szükséges lelki készültséget a szentáldozáshoz megszerzi azzal, hogy a lelkiatya biztosítja őt arról, hogy a szentostyában az Úr Jézus van jelen, aki különösen szereti a gyermekeket. S ha látja a gyermek, hogy a jelenlevők az Oltáriszentség előtt letérdelnek s mély tiszteletet tanúsítanak, maga is tisztelettel telik el s gyümölcsözően áldozik.”

Az Utasítás e szavai kifejezetten elejét akarják venni annak az aggodalomnak, hogy ha a gyermek a hitnek még főigazságait sem ismerné, esetleg nem szabad neki kiszolgáltatni a szentséget. Ezzel szemben határozottan és világosan megállapítja, hogy még ez esetben is kiszolgáltatandó a szentség. Mikor az Egyház régente még a csecsemőket is meg-

áldoztatta, miért legyünk akkor túl aggályosak a haldokló gyermek megáldoztatásánál?! De természetesen a kánon által előírt minimumot a haldokló gyermeknél is meg kell kívánnunk. Mily szép feladat erre a minimumra őt kellőképp előkészíteni. Az Utasítás egyúttal ennek az előkészítésnek módját is megadja, akár a lelkiatya, akár a szülő vagy más jámbor személy teljesíti a gyermeknél az irgalmasság és szeretet e kiváló lelki cselekedetét.

MIT KELL MEGKIVÁNNUNK EGÉSZSÉGES GYERMEKTŐL A SZENTÁLDOZÁS ELŐTT?

„c) „Halálveszély esetén kívül a keresztény tanításnak teljesebb ismeretét és a gondosabb készületet kívánjuk méltán, olyat t. i., hogy felfogásukhoz mértén sajátítsák el legalább az üdvösségre az eszköz szükségével szükséges hittitkokat, és kicsi koruknak megfelelő áhítattal járuljanak a legszentebb Oltáriszentséghez.”

Egészséges gyermektől tehát többet kell megkivánnunk, mint haldoklótól.”

Az Egyháznak ebből a rendelkezéséből látjuk, mennyire tévednek azok, akik a gyermeket hiányos vallási ismeretei miatt távol tartják az Oltáriszentségtől. Az Egyház követelményeit valóban a minimumra redukálja: az üdvösségre eszközszerűen szükséges igazságokra. Ezeket is csak a gyermek kicsi korának megfelelő módon kell ismernie, hiszen gyermekről, nem teológusról van szó. „De a gyermek nem érti meg — fogja nekünk mondani egy anya” — így ismét Jorio bíboros. „Azt feleljük: nem csoda, ha a gyermek nem érti meg a Szentháromság, a Megtestesülés, az Oltáriszentség titkát, mint ahogy sem maga, jó asszony, sem mi, sem a pápa nem érti meg azt. És ha egy-két évig várnánk, vajjon akkor a gyermek meg fogja-e ezeket érteni? Biztos, hogy nem. Elég a hit, elég az ártatlanság. És gondolja meg az anya, ha megmarad makacosságában és nem engedi meg gyermeke elsőáldozását, hacsak a tudatlanság nem szolgál mentségéül, egy gyóntatóatya sem oldozhatja őt fel.” (43. o.)

Onkényesen jár el tehát a lelkipásztor, aki a gyermektől az első áldozáshoz többet kíván, mint amit az Egyház maga követel. Hogy pedig a gyermeket 7 éves korában nem lehet megtanítani a főigazságok elemi ismeretére, cáfolja az egész világ tapasztalata mindenütt, ahol a pápai dekrétumnak engedelmeskedve lelkesen hozzáálltak annak megvalósításához. (Lásd: Heiser, Die Kinderkommunion.) — Az Utasítás még folytatja a kánon magyarázatát, és egyúttal az elsőáldozó gyermek előkészítésének módját is körvonalozza:

„Hogy miben álljon ez a többlet, mindjárt meg is mondja a kánon: ismerniök kell legalább az ú. n. főigazságokat, minők Isten léte és igazságossága, Szentháromság, a Fiúisten megtestesülése. Előnyös, ha ennél többet is tudnak, de nem felelne meg az Egyház szándékának, ha csak azért halasztanók a szentáldozás idejét, hogy többre taníthassuk meg a gyermeket. A fő különben is nem a tudás, hanem a hit, s ez gyermekben erősebb lehet, mint a felnőttben. Az Oltáriszentség szerzésének részleteiről, hármass céljáról e kicsinyeknek még nem kell tudniok, áhítatuk felkeltésére elég, ha az iskolai év folyamán többször tettünk vonatkoztatást az Oltáriszentségre, pl. Isten mindenhatósága nemcsak a világ teremtése-

kor nyilvánul meg, de az oltáron is, mikor az ostyából Krisztus teste lesz; a tiltott gyümölcs a paradicsomban bajba vitt bennünket, Szűz Mária áldott gyümölcse, Jézus, életet, áldást hoz szívünkbe a szentostyában; szerencsések voltak a pásztorok, bölcsek a kis Jézus színe előtt, mi még szerencsésebbek vagyunk, mikor Jézus a szentostyában szívünkbe jön stb. Utalunk továbbá arra, amit a gyermekek maguk látnak a templomban: mint tekintenek a hívek imádkozva az oltár felé, hajtanak térdet: ott van Jézus a szentostyában; mint járulnak egyesek az oltárhoz reggel, s a pap az aranyos kehelyből fehér szentostyát tesz a nyelvükre stb. Ha itt-ott példát is hozunk fel buzgó kicsi áldozóról, s a külső viselkedést (fej- és nyelvtartás) begyakoroljuk, a gyermekek gyenge korukhoz mértén áhítattal fognak áldozni. Készületül elimádkozhatják a Miatyánkot s egyes fohászokat, hálaadásul az összes imákat, melyeket emlékezetből tudnak."

„A gyónási előkészítés nem sokban különbözik attól, amellyel a betegágyon levő gyermekeket készítjük elő a szentség felvételére. Gyónási formula, tükör nem szükséges. Gyónás előtt megvizsgáljuk velük a lelkiismeretet, felsorolva az összes gyermekbűnöket, és felindítjuk a bánatot, gyónás alatt segítségükre vagyunk: melyik a legnagyobb bűnöd? Milyen bűnöd van még? A bocsánatos bűnökből elég, ha egyet, kettőt mondanak, teljesség nem fontos, mégegyszer felindítjuk velük a bánatot, s feladva az elégtételt, ha van anyag, feloldozzuk. A következő alkalmakkor a gyónási és áldozási előkészítés természetesen mindig alaposabb lesz, a gyermek a szentségekhez járulva tanul meg gyónni és áldozni, és bölcs lelki vezetés mellett az isteni gyógyszer segélyével megőrzi keresztényi ártatlanságát, melyet különben nem egy közülük elvesztett volna."

A gyermekek gyónásának szükséges vagy nem szükséges voltáról az első áldozás előtt fentebb szöveztünk. Soha eléggé lelkükbe nem véshetik a lelkipásztorok az Utasítás most idézett utolsó szavait. A keresztségi ártatlanság megőrzésére legbiztosabb, sőt rendes körülmények közt egyedüli eszköz a korai és gyakori szentáldozás. Neveljünk eucharisztikus nemzedéket és megőrizzük ifjúságunkat a bűn posványától, harcosok és szentek kerülnek majd ki soraikból.

MÁR AZ I. OSZTÁLYBAN.

„A szentségekhez való járulást ilymódon az Anyaszentegyház parancsolata mindazon gyermekek számára kötelezővé teszi, akik a húsvéti idő elérkeztével hetedik életévüket betöltötték."

Meg kell különböztetni a tisztán egyházi parancsot az isteni parancstól. Az egyházi parancs kötelezettsége csak a 7. életévtől veszi kezdetét, de az isteni parancs kötelezettsége mindjárt az értelem szabad használatával lép érvénybe. Felvetődik itt a kérdés, az elemi iskola melyik osztályából kell a gyermekeket az elsőáldozáshoz vezetni? Mínthogy az állami törvények és rendeletek értelmében az elemi első osztályának megkezdéséhez a megkezdett 7. életév szükséges feltétel, azért minden gyermek kivétel nélkül a második osztály elején betöltötte 7. életévét s ennek következtében a rá következő húsvéti időben, vagyis legkésőbb a második osztályból vezetendő első szentáldozáshoz. De ez csak azokra vonatkozik, akik az első osztály elején épp hogy betöltötték 6. életévüket.

Vannak azonban sokan, — és dr. Petró József kimutatása szerint (Eucharisztikus gyermeknevelés, 65. sk. l.), a gyermekeknek 80%-a ilyen — akik már sokkal előbb töltötték be a 6. életévet (p. o. akik szeptembertől márciusig tartó időszakban születtek, vagy betegség stb. miatt csak egy évvel később kerülhettek iskolába). Ezek mind már az első osztály húsvéti időszaka alatt betöltötték 7. életévüket. Ezek a gyermekek tehát valamennyien nemcsak az isteni, hanem az egyházi törvény alapján is súlyos bűn terhe alatt kötelesek már az első osztályban húsvétkor az első szentáldozáshoz járulni, ill. a megfelelő tényezők súlyos bűn terhe alatt kötelesek őket a kellő feltételek mellett az első szentáldozáshoz vezetni.

Az Utasításnak az a rendelkezése, mely szerint „az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz rendszerint a második osztályban fehérvasárnap vagy áldozócsütörtök körül kell a gyermeket vezetni”, a mondottakkal nincs ellentétben; mert csak azt hangsúlyozza, hogy minden gyermekre nézve kivétel nélkül a legkésőbbi terminus a második osztály húsvéti időszaka, de nem mondja ki, hogy akik korábban töltik be 7. életévüket, vagy egyáltalán korábban jutottak értelmük használatára, nem kötelesek már előbb is a szentáldozáshoz járulni. Hiszen ez saját magyarázatával ellentétben állana.

Semmi sem állja útját annak sem, hogy adott esetben más időben is, nemcsak épp fehérvasárnap vagy áldozócsütörtök körül, hanem akár ősszel is, vagy bármely időszakban járulhasson a gyermek az első szentáldozáshoz. Az Utasítás csak általában („rendszerint”) ezeket az ünnepeket említi, mint az első szentáldozás alkalmas időpontját, főleg a közös és ünnepélyes első szentáldozásra. Erről azonban még szó lesz egy másik pontban.

Az őszi első szentáldozás azoknál a gyermekeknél lehet aktuális, akik már az első osztály húsvéti időszakában betöltötték 7. életévüket s így kötelesek voltak az első szentáldozáshoz járulni, de kellő oktatás vagy kellő értelem híján valóban nem járultak az első szentáldozáshoz. Ezekre nézve „Obligatio urget” s kellő felkészültség esetén ősszel vezetendők pótlólag az első szentáldozáshoz.

AZ EDDIGI GYAKORLAT MEGVÁLTOZTATANDÓ.

„Általában az Egyháznak üdvös reformrendelkezéseit a szentségek korai felvételét illetőleg, mivel az eddigi gyakorlat megváltoztatásával járnak együtt, lelkipásztori okossággal a meggyőzés és a szeretet erejével kell az életbe átvinni.”

Ezek az üdvös reformrendelkezések valóban az eddigi gyakorlat megváltoztatását vonják maguk után. Ezt a változást okossággal kell átvinni az életbe. De az okosság nem azt jelenti, hogy X. Pius pápa dekrétuma után 31 évet és a Codex megjelenése után 23 évet kell engednünk elmúlni, míg végre a gyakorlati megvalósítás stádiumába lépünk. Az okosság nem a cél elodázásában, hanem a cél mielőbbi megvalósítására legalkalmasabb eszközök megválasztásában áll. Ezért van itt helye a meggyőzés és a szeretet erejének. Erre van szüksége minden lelkipásztornak, gyóntatónak, hitoktatónak. Ne azon vitatkozzunk, kell-e, lehet-e reformrendelkezést megvalósítani. Ez adottság, itt csak engedelmeskedni

lehet. A vita egyedül a körül foroghat, mi a megvalósítás legegyszerűbb és legeredményesebb módja.

AZ ÜNNEPÉLYES SZENTÁLDOZÁS.

„Közösen járuljanak-e az elsőáldozók a szentségekhez, vagy kisebb csoportokban, esetleg szüleikkel, kísérik-e bizonyos ünnepélyes külső formák a szent ténykedést vagy ne, a helyi körülmények gondos mérlegelésével döntendő el.”

Az ünnepélyes első szentáldozás régi szokása egyik főok, mely miatt több lekipásztor ellenszenvvel tekint a korai szentáldozásra: nem lehet közösen az Úr asztalához vezetni a kicsinyeket, az első szentáldozás az ünnepélyesség lefokozásával veszít abból a benyomásból, melyet a gyermeklélekre gyakorol stb. Valljuk be, hogy ebben az ünnepélyességben sok a külsőség. A szép ruha, a fényképezés és más egyéb dolgok inkább elvonják a gyermek figyelmét a lényegtől, Jézustól, mintsem, hogy rá-irányítanak. Egy jól előkészített csendes első szentáldozás, melyhez a gyermek szívének egész bensőségével, esetleg szülei s testvérei kíséretében járul, sokkal mélyebb és maradandóbb benyomással lehet a gyermeklélekre, mint a fényes ünnepély, a nagy uzsonna, a parádé stb. Esetleg kisebb csapatokban közösen is vezethetők az elsőáldozók. De ok az elodázásra semmikép sem lehet, hogy esetleg több gyermeket az osztályból mások előtt kell a szentáldozáshoz engedni. A szülők esetleges panasza: Miért tesznek kivételt? Az én gyermekem kevésbé okos talán, mint másoké? stb. kellő felvilágosítással elnémítható. Utóvégre profán tárgyakban is az egyik gyermek elbukik, a másik nem, az egyik korábban érik meg, a másik később. Viszont a szülők maguk is otthon jobban fogják majd szorgalmazni a vallásos nevelést, hogy gyermekük mások mögött vissza ne maradjon.

„Az egyházjog szerint a hitelemzőnek lelkiismeretbe vágó kötelessége a maga részéről mindent megtenni, hogy az Anyaszentegyház parancsolata sérelmet ne szenvedjen. A 860. kánon ezt mondja: „A serdületlenekre vonatkozó egyházi parancs azokra is kiterjed, éspedig nyomomatékosan, akiknek róluk gondoskodniuk kell, nevezetesen a szülőkre, gyámokra, gyóntatóra, nevelőkre és plébánosokra.”

Az itt említett kötelességnek súlyos voltát már tárgyaltuk. Nem tudjuk elgondolni, hogyan lehet valaki ennek a súlyos kötelességnek tudatában a korai szentáldozás kerékkötője.

A PLÉBÁNOS ÉS GYÓNTATÓ KÖTELESSÉGE.

„d) A 854. kánon végső rendelkezései szerint, ha kétség forog fenn arranézve, hogy a gyermek képes-e már az első szentáldozáshoz járulni, a gyóntató szava dönt. A plébános kötelessége pedig ügyelni, hogy eszükkel még nem élő s kellőleg elő nem készült gyermekek az Úr asztalához ne járuljanak, ellenben arról gondoskodnia kell, hogy akik már élnek eszükkel és eléggé előkészültek, azok minél előbb éljenek az isteni táplálékkal.”

A döntő szó tehát a gyóntatóé. Ennélfogva a plébánosnak nincs joga visszatartani az első szentáldozástól azokat, akikre nézve gyóntatójuk

kimondja, hogy kellőleg felkészültek. A plébánosnak csak az a joga van, hogy a gyermekeket, akik nyilvánvalóan még nem érték el értelmük szabad használatát, vagy kellőképp előkészülve nincsenek, visszatartson az Úr asztalától. Viszont kötelessége mindent megtenni, hogy a gyermekek a kánonok által megjelölt feltételek megvalósulása esetén minél hamarabb vegyék magukhoz az eucharisztikus eledelt.

Befejezésül csak azt szeretnők még hozzáfűzni, hogy a gyermekek korai első szentáldozása még nem elegendő, hogy az eucharisztikus nevelés átütő erejét ifjúságunk lelki világán megérezzük, hacsak a korai áldozást a folytatólagos gyakori áldozás nem követi. Ne kíméljünk itt fáradságot. Ha tiszta ifjú nemzedéket akarunk, akkor eucharisztikus gyermekvilágot kell teremtenünk, ezekből nevelődik az eucharisztikus lelkű ifjúság és család. Nagyobb érdemű dolog ez, mint sok egyéb, amit egyesületekre és más nem ily mélyreható mozgalmakra pazarolunk munkában, időben, erőben. Vegye ki a gyermekek gyóntatásából részét a lelkipásztorkodó papságon kívül az ifjúság nevelésével foglalkozó paptanár is. Akkor nem lesz panasz, hogy oly nehéz az ifjúság számára gyóntatókat találni. E nagy ügy érdekében mindenkinek áldozatot kell hozni, és az áldozatot megjutalmazza az, aki mondta: „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne tartsátok őket vissza tőlem; mert ilyeneké a mennyek országa.” (Mt. 19, 14).

AZ ELSŐ OKTATÁS A VALLÁSBAN.

AZ ALAPIGAZSÁGOK.

HOGYAN VEZESSE AZ ÉDESANYA KISGYERMEKÉT ISTENHEZ?

MÁR AZ ANYA TÉRDEIN TANULJON MEG A GYERMEK IMÁDKOZNI!

ikor az édesanya gyermekét este lefekteti, jelölje meg homlokát a szent kereszt jelével és ajánlja őt Istennek. Amint elkezd beszélni, tanítsa meg Istennek és a Szent-szűznek nevét kiejteni. Tanuljon meg a gyermek már kicsi korában ájtatosan imádkozni. A legbiztosabb előfeltétel erre magának az édesanyának jámborsága, mert a gyermek szinte önkénytelenül magáévá teszi és utánozza anyjának hangjában, tartásában, arckifejezésében, egész lényében megnyilatkozó áhítatát.

Mutassunk a gyermeknek szentképeket, melyek az Úr Jézust, Szűz Máriát ábrázolják. Látod, ez a kis Jézus, ez Szűz Mária, — csókold meg és mondd: Édes kis Jézusom, Szűzanyám, nagyon szeretlek! — Tanítsuk meg a gyermeket ilyen apró imákra. Nem baj, ha nem is érti, amit mond. Sőt teljesen helytelen dolog

lenne erre várni, mert csakis így előzhetjük meg, hogy a világ és a bűn meg ne érintsék kicsinyeink ártatlan lelkét.

TANULJON MEG A GYERMEK KÖNYV NÉLKÜL IMÁDKOZNI!

Tanítsuk meg mindenekelőtt keresztet vetni. Álljunk vele szemben és vessünk magunkra keresztet balkezünkkel, hogy így jobbkezével könnyen utánozhasson bennünket.

Tanítsuk meg lassan a Miatyánkra, Udvözlégyre, imádkoztassunk vele őrangyalához és mondassunk vele rövid reggeli és esti imádságot. Figyelmeztessük arra, hogy mikor imádkozik, a jó Istennel és a szentekkel beszél.

TANITSUK MEG A GYERMEKET JÓKOR RÖPIMÁKRA!

Semmi sem pótolja a röpimákat! Ez a legbiztosabb eszköz a jó Istennel való állandó összeköttetésre. — Adjuk hát ezt az eszközt minél előbb gyermekeink kezébe, hogy vérükké válják ez a szent gyakorlat. Tanítsuk meg őket ilyen és hasonló fohászokra: Édes Istenem (Jézusom, Szűzanyám), szeretlek! Jézusom, add, hogy jó és szófogadó gyermek lehessek! Nem akarok többé engedetlen, torkos stb. lenni! Jézusom, vágyódom utánad, jöjj az én szívembe! Szűzanyám, vigyázz rám!

NEVELJÜK GYERMEKEINKET ERÉNTRE!

Már a kicsi gyermekben küszködik egymással a jó és a rossz, az alsó- és felsőrendű ember. Akaratosság, torkosság, engedtlenség, hazugság stb. hamar felütik a fejüket. Ezért résen kell lennünk, hogy a gyermekben jelentkező rossz hajlamokat idejekorán szeretettel letörjük, a jót pedig fejlesszük.

KEZDJÜK EL MINÉL ELŐBB A GYERMEK EUCHARISZTIKUS NEVELÉSÉT!

Zsenge korától fogva szeresse a gyermek az Oltáriszentséget és vágyódjék a vele való egyesülés után.

Vigyük el a templomba, az Úr Jézushoz. Mutassuk meg neki a szentségházat. — Látod, e mögött a kis ajtó mögött lakik az Úr Jézus. Itt van, hallja, amit mondasz neki, rád néz, mosolyog rád és várva-várja azt a napot, amikor majd a szívedbe jöhet. — Térdelj le szépen és mondd meg az Úr Jézusnak, hogy te is nagyon szereted Őt. Igérd meg neki, hogy jó leszel.

A szentáldozástól hazatérve vegye karjaiba az édesanya kicsi gyermekét. Mondja el neki, hol járt, ki volt nála, hogy ajkain az előbb még az Úr Jézus pihent, szívében az Ő szent Szíve dobogott.

Vigyük el gyermekeinket szentmisére, körmenetekre, szentséglátogatásra. Látod abban a szép aranytartóban azt a gömbölyű fehérséget? Az a szentostya. Azelőtt közönséges kenyér volt, de a pap szavaira az Úr Jézussá vált. Tedd össze kis kezeidet és mondd neki, hogy szereted.

FŐIGAZSÁGOK.

KI A JÓ ISTEN?

MINDENT A JÓ ISTEN ALKOTOTT.

Gyermekem, ki építette a házat, amelyben lakunk? Apukám... Hogyan építette azt? Köveket, téglákat stb. hozatott. Azután egyik követ a másikra rakták, míg minden fal fel nem épült. Az asztalos elkészítette a padlókat, ajtókat, ablakokat; az ács ráhúzta házunkra a tetőt. Ezt mind apukád csináltatta, ő építette fel az egész házat.

Mit gondolsz, ki alkotta a világot? Tudod, mi a világ? Látod az égen a felhőket, a napot, a holdat, a csillagokat? Látod a hegyeket, a folyókat, az embereket, állatokat, növényeket?... Mindez együttvéve a világ. Ki alkothatta ezt a nagy-nagy világot? A jó Isten! Ki alkotta a felhőket? stb. Kérdezzük ki a mondottakat... Jó Istenem, milyen nagy, milyen hatalmas vagy Te! Mindent, mindent Te alkottál.

A JÓ ISTEN MINDENT SEMMIBŐL ALKOTOTT (TEREMTETT).

Miből építette apukád a házat? Téglából, fából stb. Semmiből is fel tudta volna építtetni? Nem, ezt nem tudná megtenni egy ember sem, még apukád sem. De a jó Istennek semmire sem volt szüksége, mikor a világot alkotta. Ő mindent semmiből alkotott. A felhőket, a napot stb. mind semmiből alkotta. — Sőt a jó Isten még apukádat, anyukádat, téged is semmiből alkotott. Csakis a jó Isten ilyen hatalmas, hogy semmiből alkothat valamit. Ő mindent meglehet, amit csak akar (mindenható).

A JÓ ISTEN URA AZ EGÉSZ VILÁGNAK.

Kié ez a ház? Apukáé. Ki parancsol ebben a házban. Apuka. Kinek parancsol apuka? Anyukának, testvéreidnek, az alkalmazottaknak stb.

Kié ez a világ? A jó Istené. Ő parancsol a mennyben az angyaloknak, a földön pedig az embereknek, állatoknak, növényeknek, mindennek. Az angyaloknak megparancsolta, hogy vigyázzanak reánk emberekre; az embereknek, hogy jók legyenek; az állatoknak, hogy egyenek, szaladjanak stb.; a fáknak azt parancsolja, hogy nőjenek; a folyóknak, hogy a tengerbe folyjanak; a napnak, hogy világítson stb. Kérdezzük ki... Istenem, Te vagy ennek az egész nagy világnak az ura! Neked engedelmeskedik minden.

A JÓ ISTEN A MI URUNK.

A jó Istennek engedelmeskedni kell. Neked is; mindig és mindenütt. Amit akar, azt parancsolja neked. (Vallás alapja.) Mit parancsol a jó Isten mindenekelőtt? Hogy Őt szeressük. Neked is szeretned kell a jó

Istent. Tedd össze a kezedet és mondd velem: Édes Istenem, Te oly jó, oly nagy, oly szép vagy. Édes Istenem, nagyon szeretlek! (Szeretet.)

Mit parancsol még a jó Isten? Hogy jó és illedelmes légy; hogy szépen imádkozzál stb. Imádkozzál velem; Édes Istenem, Te parancsolj nekem és én mindig szófogadó akarok lenni. Jó és illedelmes leszek, mert te azt akarod. Segíts meg, hogy ezt megtehessem! (Engedelmesség.)

MAGYARÁZD MEG GYERMEKEDNEK A MIATTÁNKOT.

SZÖVEG.

MAGYARÁZAT.

Miatyánk	Édes Istenem, Te atyja vagy minden embernek.
Ki vagy a mennyekben	Mindenütt jelen vagy, főleg a mennyben.
Szenteltessék meg a Te neved	Add, hogy szent nevedet mindig ajtatosan mondjuk ki; add, hogy mindig jámborul és szentül éljünk.
Jöjjön el a Te országod	Jöjjön el hozzánk a Te mennyországod.
Legyen meg a Te akaratod miképen mennyben, azonképen itt a földön is	Add, hogy minden ember olyan hűen teljesítse akaratodat a földön, mint angyalaid az égben.
Mindennapi kenyerünket add ne- künk ma	Adj nekünk mindennap enni és inni, amennyire szükségünk van.
Bocsásd meg a mi vétkeinket	Bocsásd meg, ha megbántunk engedetlenséggel stb.
Miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek	És mi is megbocsátunk mindenkinek, aki minket megbántott.
És ne vígy minket a kísértésbe	Ments meg minket az ördögtől, a bűntől, a kísértőktől, rossz pajtásoktól.
De szabadíts meg a gonosztól	Őrizd meg bennünket minden gonosztól, főleg a rettenetes pokoltól.
Amen	Édes Istenem, add hogy ez mind így legyen!

KI AZ EMBER?

Apukád ember, anyukád is ember, te is ember vagy. Ma hát rólad fogok mesélni.

TESTED VAN.

Hol van a tested? Mi tartozik testedhez? Fejed, kezecskéid, lábacskaid... Minden embernek van teste: apukádnak, anyukádnak, Jancsinak, Máriának...

Hallottad, hogy... meghalt? Meghalt a teste. Hova temették el? Mi lesz a testtel a sírban? Mi marad belőle? Maroknyi por és hamu. — Minden

embernek meg kell halnia? Igen, szüleinknek, testvéreinknek, mindnyájunknak — neked is.

LELKED VAN.

Van neked még valamid, ami a testednél még jobb és szebb, amit azonban nem láthatsz. Mi lehet ez? A lelked. Láttál már halottat? Például nagyapádat? Mikor meghalt, nem tudott többé látni, hallani, menni, gondolkozni. Pedig mikor élt, meg tudta mindezt tenni. Mi lehet az oka ennek? Az, hogy addig lelke testében volt, azután pedig elhagyta azt. Mit tesz tehát a lélek? Azt teszi, hogy szemeinkkel látunk, füleinkkel hallunk, szánkkel beszélni tudunk, kezeinkkel tapintunk, lábainkkal járunk, fejünkkel gondolkozunk, szívünkkel akarunk. A lélek teszi azt, hogy te nősz, jársz, szaladsz, ugrálsz, beszélsz, énekelsz, dolgozol, gondolkozol, akarsz, számolsz, olvasol, jó vagy rossz vagy... A lélek élteti az embert, vagyis a lélek teszi azt, hogy az ember él. Kérdezzük ezt ki.

MILYEN A LELKED?

Tested meghal (halandó). Lelked is meghal? Nem, lelked mindig él (halhatatlan), akkor is, mikor tested már rég elrothadt.

Testedet látod (látható). Lelkedet is látod? Nem (láthatatlan). De van valaki, aki mindig látja lelkedet is. Ki az?

Most mondd meg nekem okosan: Mi ér többet, a tested, amely meghal és elrothad, vagy lelked, amely sohasem hal meg? Tedd össze kezecskéidet és mondd velem: Édes Istenem, köszönöm, hogy halhatatlan lelket adtál nekem!

LELKEDNEK A MENNYORSZÁGBA KELL JUTNIA.

Hova kell jutnia lelkednek halálad után? A jó Istenhez, a szép mennyországba! Ó, de szép a mennyország! Szebb, mint a legszebb hely a földön. Semmi sem olyan szép, mint a mennyország! Miért?

A mennyországban semmi sem fáj többé, sem a fogunk, sem a fejünk. Ott nem lesz beteg és nem hal meg senki... És milyen boldog lesz ott a lelkünkt! Boldogabb, mint a halacska a vízben vagy a kis-madár a levegőben — olyan boldog, hogy azt neked meg sem tudom mondani. — És mit gondolsz, miért leszünk ott olyan boldogok? Mert ott viszont-látjuk nagyapát, testvérkéidet és mindazt a sok jó embert, akiket szeretünk és akik meghaltak már. Meglátjuk ott a szenteket, Szűz Máriát, Szent Józsefet, Kis Szent Terézt, a te védőszentedet... Milyen boldogok a szentek a mennyországban! Hogy fogsz te örülni, ha meglátod a szép angyalokat! — Ki a legszebb és a legboldogabb a mennyországban? A jó Isten. Ő az, aki minden angyalt, minden szentet, minden jó embert boldoggá tesz. Itt a földön nem láthatod a jó Istent; de a mennyországban majd meglátod Őt. Ő, ez lesz a legnagyobb öröm! — És tudod-e, meddig lesz a te lelked ebben a boldog, gyönyörű mennyországban? Mindíg, örökké! Örökké boldog leszel, örökké a jó Istennel maradsz. — Édes Istenem, milyen nagyon jó vagy, hogy ezt a szép mennyországot nekem akarod adni.

De ne gondold ám, hogy csak a lelked lesz boldog a mennyország-

ban, hanem a tested is. Mikor az már sok-sok éven át a sírban pihent és elporladt, akkor a jó Isten újból beleteszi lelkedet testedbe és az megint elevenné lesz. De nem csupán eleven, hanem szép és ragyogó lesz — és soha többé nem fog meghalni. (Halottak feltámadása.) Istenem, milyen szépek leszünk mi Nálad a mennyországban! — Mondd meg most már, édes gyermekem, hol van a mi valódi hazánk: a földön vagy a mennyországban? Tudod most már, hogy miért vagy a földön? Azért, hogy egykor a mennyországba bejuss.

KÖTELESSÉGEINK ISTENNEL SZEMBEN.

Már a három-négyéves gyermeket megtaníthatjuk arra, hogyan gyakorolja a korának megfelelő erényeket is, mint kerülje a bűnt. Konkrét esetekben mutassuk meg neki, mi az erény és mi a bűn, hogyan viselkedik a jó és hogyan a rossz gyermek. Büntessük meg a gyermeket hibáiért a nélkül, hogy egyik vagy másik végletbe, túlzott szigorúságba vagy engedékenységre esnénk. Sohase minősítsük „kedvesnek” a hibákat, melyekkel a gyermek Istent megbántja, ne nevezzünk ezeken. „A vessző és dorgálás bölcseséget ad; amely gyermek a maga akaratára hagyatik, megszégyeníti anyját.” (Péld. 29, 15.) Az első és leghathatósabb nevelő erő pedig az okos és helyes szeretet.

Gyermekem, a jó gyermeket szereti a jó Isten, a rosszat pedig megbünteti. Ezért jól figyelj ide, milyennek kell lenned, hogy jó kisgyermek légy és szeressen a jó Isten!

A JÓ GYERMEK SZERET IMÁDKOZNI, A ROSSZ NEM.

A jó gyermek szeret imádkozni.

Fordítsunk nagy gondot a gyermek napi imáira. Ugyeljünk külső magatartására is, mert ez a lélek tükré.

Gyermekem, mikor kell imádkoznod? Reggel, étkezés előtt és után és este. Napközben? Röpigákat. Mondj egypárat. — Hogyan imádkozol? Hogy teszed össze kezeidet? stb.

A rossz gyermek nem imádkozik vagy rosszul imádkozik.

Imádkozunk a gyermekkel rendszeresen, de ne túlságosan hosszan. Kívánjuk meg, hogy reggel és este, étkezés előtt és után mindig imádkozzék, de ne túlozzunk, és ha egyszer (szándékosan) elmulasztotta volna a reggeli vagy esti imádságot, ne minősítsük ezt mindjárt bűnnek.

Kedves gyermekem, rossz gyermekek nem akarnak imádkozni; ima közben szándékosan másra gondolnak, játszanak, nevetnek. Ó, de csúnya dolog ez! — Édes Istenem, add, hogy mindig szépen imádkozzam!

A JÓ GYERMEK SZÍVESEN MEGY TEMPLOMBA, A ROSSZ NEM.

A jó gyermek szívesen megy a templomba.

Az édesanya vigye el kisgyermekét jókor a templomba, főleg szentmisére, ha az Egyház azt csak a betöltött hetedik évvel kívánja is meg.

A térdeddel a földig.

A jó gyermek az
Úr Jézusra néz.

Kalapot le! Köszönj:
Dicséртessék a Jézus Krisztus!

Gyermekek, ki lakik a templomban? Láttad azt a kis piros lámpát az oltár előtt? Azt úgy hívják, hogy örökmécs, mert az mindig ott ég az Úr Jézusnál.

Mikor megyünk a templomba? Főleg vásár- és ünnepnapokon. — Hat-, hétéves kora körül magyarázzuk meg a gyermekeknek az Egyház parancsát a vasárnap megszenteléséről.

Hogyan kell a templomban viselkedned? Ott a szenteltvíztartó, végy szenteltvizet, vess keresztet. Menj halkán és ájtatosan a padba. Hajts térdet, a jobbláboddal, egészen a földig. Mit imádkozol a templomban? Rövid imákat, fohászokat; mondj el mindent az Úr Jézusnak, ami a kis szívedben van, mindent, amit szeretnél, úgy mint otthon anyukádnak.

A rossz gyermek illetlenül viselkedik a templomban.

Beszél, nevet, jobbra-balra néz, nem imádkozik.

Ha a kisfiú ministránsnak készül, úgy különös gonddal tanítsuk és neveljük arra, hogy az Oltáriszentség előtt kellő komolysággal és tisztelettel viselkedjék.

Vannak olyan rossz gyermekek is, akik még vasárnap sem akarnak elmenni a templomba. Ó, jaj, ha meg nem javulnak, megbünteti őket a jó Isten!

KÖTELESSÉGEINK FELEBARÁTAINKKAL SZEMBEN.

A JÓ GYERMEK ENGEDELMESKEDIK, A ROSSZ NEM.

A jó gyermek engedelmeskedik.

Hozzunk fel gyakorlati példákat. Mit teszel, amikor anyukád reggel ágyacskádhoz jön és azt mondja: itt az ideje, hogy felkelj? Megteszed

gyorsan, azonnal? — Kinek kell engedelmeskedned? Szüleidnek; később a gyóntatódnak, tanítódnak az iskolában... Mikor és hogyan kell engedelmeskedned? Mindíg és mindenütt, egész nap... Azonnal, habozás nélkül... Örömmel, nem pedig sírva, nyafogva vagy dacosan... Miért kell mindig azonnal örömmel engedelmeskedned? Mert szüleid így akarják. De még sokkal inkább azért, mert a jó Isten így kívánja tőled, és mindig lát téged...

A rossz gyermek nem engedelmeskedik.

A gyermek engedetlenségének nem egyszer maguk a szülők és nevelők az okai. Izgatottan, indulatosan, meggondolatlanul, túl sokat parancsolnak. Parancsukat nem hajtják végre, mert a végrehajtás szorgalmazása fáradságba kerül...

Mit tesz a rossz gyermek, mikor édesanyja hívja? Nem fogad szót, sír, haragszik, lábával dobant... Csúnya, engedetlen, dacos gyermek, gondolj arra, hogy a jó Isten most is lát téged.

Gyermezem, mikor voltál engedetlen? Itt és itt, ebben és ebben az esetben... Édes Istenem, sajnálom, hogy szófogadatlan, dacos voltam, kérlek, bocsáss meg nekem!

Imádság a szülőkért.

*Édes jó Istenem, hallgasd meg imámat,
Áldd meg apámat, áldd meg anyámat,
Áldó két kezedet tartsd mindig rajtuk,
Mosolyogj le rájuk, ne legyen bús napjuk.*

A JÓ GYERMEK SZELID ÉS NYÁJAS, A ROSSZ NEM.

A jó gyermek szelíd és nyájas.

Milyen vagy testvérkéiddel, játszótársaiddal? Szívesen kölcsönadod játékaidat? Szívesen engedsz a többieknek, ha ők mászt akarnak játszani?

A rossz gyermek verekszik.

Ó, de csúnya dolog, mikor a testvérek egymással veszekednek, verekednek, egymást ütik, rúgják, harapják... Az ilyen gyermek sokszor szívtelen és kegyetlen az állatokkal szemben is; kínozza a kutyát, macskát, madarakat. De ilyesmit te biztosan sohasem teszel, mert ezt csak csúnya, durvalelkű gyermekek teszik.

A JÓ GYERMEK IGAZAT MOND, A ROSSZ GYERMEK HAZUDIK.

A jó gyermek igazat mond.

Pisti szép képeskönyvet kapott mamájától, de játék közben elszakította. Észrevette ezt a mamája és megkérdezte: Pisti, te szakítottad el a szép, új képeskönyvedet? Pisti megijedt, de így gondolkozott: a jó Isten úgyis mindent tud, Őt úgysem tudom becsapni. Ezért így szólt: Igen, én szakítottam el. Ó, de szép dolog, mikor a gyermek megmondja az igazat, a jó Isten és szülei szívesen megbocsátanak neki mindent!

Mesélek neked még valamit. Nagy hajó ment egyszer Amerikába. A sok csomag és láda között a hajósok egy kisiút találtak. Senki sem tudta, ki lehet ez. Elvitték a hajó parancsnokához.

— Hogyan jutott eszedbe, hogy titokban hajónkra lopózzál? — kérdezte tőle.

— A mostohaapám tett a hajóra, mert nem akart többé tartani engem — felelte a kisiú.

— A parancsnoknak már sokszor hazudtak, ezért a kisiúnak sem hitt. Mindennap újból megkérdezte ugyanezt tőle, de mindennap ugyanazt a választ kapta. Végül már elvesztette türelmét és hevesen kiáltott a gyermekre:

— Ha tíz percen belül meg nem mondd az igazat, felakasztatlak! Remegve állt a fiúcska előtte. A parancsnok órájával kezében számolta a perceket. Már nyolc perc elmúlt.

— Még két perced van, — kiáltott — mondd meg az igazat és mentsd meg életedet!

— Szabad imádkoznom? — kérdezte a kisiú.

A parancsnok intett, de nem szólt semmit. A gyermek letérdelt, égre emelte szemeit és elkészült a halálra.

Imáját bevégezve hangosan így szólt:

— Édes jó Szűzanyám, végy fel magadhoz a mennyországba! Kész vagyok meghalni, de hazudni nem tudok!

Mindenki a fiúcskára nézett és zokogott; a parancsnokot is meghatotta a gyermek igazságszeretete, felemelte és megígérte, hogy elhiszi, amit mond és nem fogja többé bántani. — De még sokkal jobban örült ennek a jó Isten, aki az őszinte gyermekeket itt a földön is, de főképen a szép mennyországban bőségesen megjutalmazza. — Nemde, gyermekem, te is szívesebben meghalnál, mintsem hazudnál?

Hazudni nem tudok!

A rossz gyermek hazudik.

A hazugság általános bűn a gyermekek között. Miért? Mert a felnőttek is sokszor hazudnak; továbbá azért is, mert a gyermek őszinteségét sokszor túlságos kemény próbára teszik. Ha önként bevallja hibáját, sokszor egyáltalán ne büntessük meg, hogy őszinteségét megjutalmazzuk.

Klári torkoskodott. Meglátta ezt édesatyja: „Klári, torkoskodtál?” És az ostoba gyermek megijed és hazudik. „Nem, nem torkoskodtam.” Klári, Klári, édesatyádnak hazudhatsz, ha ugyan nem veszi észre, milyen zavarba jöttél és hogy elpirultál, — de van valaki, akinek nem lehet hazudni, aki neked is a szívedbe lát.

A ROSSZ GYERMEK LOP.

Szent Paskál fiatal korában pásztor volt. Megparancsolták neki, hogy egy idegen kertből szőlőt lopjon. És mikor ezt nem tette meg, azzal fenyegették, hogy megverik. De a fiú így felelt: „Inkább üssenek agyon, de nem lopok!” Ez becsületes fiú volt.

KÖTELESSÉGEINK ÖNMAGUNKKAL SZEMBEN.

A JÓ GYERMEK SZORGALMAS, A ROSSZ GYERMEK LUSTA.

A jó gyermek szorgalmas.

Szívesen segítsz otthon édesanyádnak, testvéreidnek? Szívesen megtanulod leckédet, megírod feladatodat? Szépen figyelsz az iskolában a tanító bácsira? ... Miért kell ezt megtenned? Mert a jó Isten akarja és lát téged. Ő szereti a szorgalmas gyermekeket.

A rossz gyermek lusta.

Lustán, kelletlenül végzed feladataidat? Miért? Szívesebben játszol, mint tanulsz? ... A jó Isten nem szereti a lusta gyermekeket.

A JÓ GYERMEK RENDESEN ESZIK AZ ASZTALNÁL, A ROSSZ GYERMEK TORKOSKODIK.

A jó gyermek rendesen eszik.

Mit? Amit édesanyjától kap — még akkor is, ha az éppen nem ízlik. A jó gyermek rendesen ül az asztalnál, nem eszik sem túl lassan, sem mohón, nem izeg-mozog a széken stb. Miért? Mert a jó Isten akarja, hogy szépen egyék, hogy erős legyen és nagyra nőjön.

Ha ez a jó gyermek beteg, ellenkezés nélkül beveszi az orvosságot. Miért? Mert szülei és az orvos így akarják; de főleg azért, mert a jó Isten akarja. Ha egy kicsit keserű is, vedd be a jó Istenért!

A rossz gyermek torkoskodik.

Szoktál torkoskodni? Csúnya dolog ez! És gondold csak meg, hány szegény kis gyermeknek még kenyere sincsen — és neked lenne szíved torkoskodni? — Tudod, minek örülne nagyon a jó Isten? Ha így szólnál magadban, mikor kedved lenne valami kis édességet torkoskodni: „Édes jó Istenem, Te mindent tudsz, tudod, hogy mennyire szeretném ezt . . . megkóstolni, de most ezt nem akarom megtenni, és arra kérlek, adj ezért ma egy szegény kisgyermeknek jó ebédet!” Hogy örülne ennek a jó Isten, hogy megjutalmazna téged és milyen nagyon boldog lenne a te kis szíved is. Próbáld csak meg egyszer!

A JÓ GYERMEK ILLEDELMES, SZEMÉRMES, A ROSSZ ELLENBEN NEM.

Gondosan ápoljuk gyermekeinkben legkisebb koruktól fogva a szeméremérzetet.

Nem gondolunk itt szorosan véve a hatodik parancsnak mindenkor súlyos megszegésére, mert ez kisgyermekeknél rendszerint nem fordul elő. Gondolunk azonban mindarra, ami többé-kevésbé közönséges, durva, illetlen és ami többé-kevésbé előbb-utóbb a súlyos bűnre, az angyali erény teljes elvesztésére vezet! Ó, óvjuk ettől a legnagyobb szerencsétlenségtől a reánk bízott kicsinyek ártatlan lelkét! Katolikus szülők, édesanyák és édesapák, felmérhetetlen az, amit ti gyermekeitek lelkéért tehettek! A ti órkodó szemetek, a ti gondos kezetek, a ti mindenre kiterjedő figyelmeitek szinte lehetetlenné teszi, hogy gyermekeitek lelkét megérintse a bűn. A családi élet tiszta szelleme, a gyermekszoba lilomos atmoszférája kihat a későbbi életre is. Innen, csakis innen kerülnek ki azok a boldog emberek, akik szinte természetes undorral fordulnak el mindentől, ami aljas, ami emberi méltóságukkal, halhatatlan lelkükkel, angyali erényükkel meg nem fér. Innen azok, akik nehézségeken, kísértéseken át megőrzik érintetlen tisztaságukat egy életen át. — És ez a cél mindent megér! Gyermekeiteknek egy örökkévalóságon át meg nem szűnő hálája és áldása, az angyali lelkekért rajongó Jézusnak szeretete lesz a ti igen nagy jutalmatok!

Lelkiismeretesség, imádságos szellem, apró önmegtagadások, később a szentségek gyakori és buzgó vétele a legbiztosabb eszközök a tisztaság megőrzésére a gyermek részéről. A nevelő részéről: imádság, jópélda, gondos előrelátás. Akadályozzunk meg minden könnyelműséget, főleg

pedig a felnőttek szabados viselkedését gyermekeink előtt. Minthogy korunkban, fájdalom, az erkölcstelenség nyilvános irányzattá lett, kötelességünk ez ellen minden rendelkezésünkre álló és minden megengedett eszközzel nyilvánosan küzdeni.

A gondos katolikus anya, amennyire csak lehet, maga neveli gyermekét, és ha másra bízta, tüzetesen meggyőződik róla, hogy gyermeke lelkét nem fenyegeti-e a legkisebb veszély. Ugyel a játszótársakra, főleg a nagyobbakra. Figyel kisgyermekeinek minden mozdulatára, és ha netán észrevenne valamit, amiben gyermeke, bár még teljesen öntudatlanul, hibázik, azt azonnal szóvá teszi, és ha kell, megbünteti. Sohasem hagyja ruhátlanul, és gondja van arra, hogy a testvérek között már a legkisebb korban is kifejlődjék a szeméremérzet. Nem tűr meg gyermekei előtt semmi durva, trágár tréfát, kétértelmű beszédet, ami a kicsiket gondolkodóba ejthetné. Arra törekszik, hogy megnyerje gyermekeinek teljes bizalmát, és ezzel minden rossznak elejét veheti.

Tanítsa a gyermeket rá, hogy lefekvéskor vessen nagy keresztet fekvőhelyére, párnájára, és mondja: Sátán, megparancsolom neked az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében, hogy távozzál innen! Ez a gyermek „kardja”, mellyel elűzi a sátánt ágyától. A gyermekek szívesen végzik ezt. — Szoktassa rá őket, hogy rózsafüzérüket csuklójukra csavarják lefekvéskor s keresztjét megcsókolva kezükben tartásák s így a „Szűzanya ölében” aludjanak. Ezt is örömmel teszik. — Szoktassa rá, hogy lefekvéskor, felkeléskor egy Udvozlégyet mondjanak el ezzel a fohással: Szűzanyám, neked adom szívem, őrizd meg hófehéren.

A jó gyermek szemérmes.

Kedves gyermekem, senkinek sem szabad egészen meztelen gyermeket, példának okáért fürdésnél... látni, mint csak a jó Istennek, aki mindent lát, az édesanyának, aki a gyermeket fürösztli, vagy az orvosnak, aki a beteg gyermeket megvizsgálja. Még a vademberek sem egészen meztelenek, bár csak kevés ruhát viselnek magukon. Amit ők is mindig eltakarnak, azt senkinek sem szabad pusztá kíváncsiságból megnézni. Szemérmes gyermek még saját testén sem néz meg ilyesmit pusztá kíváncsiságból. Reggel szemérmesen öltözködik, este szemérmesen vetkőzik. Gondja van rá, hogy öltözködésnél és vetkőzésnél testvérekéi (más gyermekek) ne lássák testének azon részeit, melyeket mindig takarva kell tartani. Ha észreveszi, hogy öcsikéje (húgocskája) szemérmetlenül fekszik ágyacskájában... betakarja vagy mondja neki: Takard be magadat! Így akarja a jó Isten! Ha játék közben más gyermeknél ilyesmit látsz, nem nézel oda kíváncsian. Mit fogsz tenni? — Azonnal máshová tekintesz, ha észreveszed. Így jó és nemes gyermek vagy. Amint a test bizonyos részeit pusztá kíváncsiságból nem szabad megnézni, éppúgy pusztá kíváncsiságból, játékból érinteni sem szabad azokat. Kisgyermekek olykor szemérmetlenül érintik magukat. Még nem gondolnak semmi rosszra sem, mert kicsinyek. Rosszak ezek? Nem. De egyáltalán nem illik, amit tesznek. Utasítsd gyermekedet világos, érthető szavakkal természetes szükségleteinek szemérmes végzésére. Szemérmes gyermek nem beszél szemérmetlen dolgokról más gyermekekkel. A jó gyermek tiszta, mint egy angyal! — Tudod, miért? Mert a jó Isten mindent lát; azt is, amit anyuka nem lát; akkor is, ha sötét éjtszaka van köröskörül. Ó, mennyire szeret téged

a kis Jézus (a Szűzanya és a szent őrzőangyal), ha tisztaszívű vagy! Mily tiszta volt a kis Jézus Szíve! És hogyan fog téged egyszer a jó Isten megjutalmazni? Akik egészen tiszták voltak, azoknak egészen különös jutalmuk lesz az égben.

A rossz gyermek szemérmetlen.

Szemérmetlen gyermekek szükség nélkül szemérmetlen dolgokat beszélnek és tesznek. Játék közben szívesen néznek szemérmetlen dolgokat. Ó, mennyire kell magukat szégyelnie! — A kis Pali jó gyermek volt; de a nálánál nagyobb Jancsi csúnya csábító volt. Gyere le velem a pincébe... ott nem lát senki! Így szólt Jancsi, és ezzel elcsábította a kis Palit. Jancsi, Jancsi, tudod-e, mit mondott az Úr Jézus? Jobb volna, ha a csábítónak nagy, vastag malomkövet kötnének a nyakába, és mint rühös juhot, a tenger mélyére süllyesztenék, hogy többé ártatlan gyermekeket el ne csábítson! Csak nem akarsz te is oly gonosz lenni, mint Jancsi? És oly ostoba sem, mint a kis Pali? Azért kerülj minden csábítót, mint mérgekígyót, ha mégoly édesen beszél és még annyira hízeleg is. Ha más gyermekek vagy felnőttek el akarnak csábítani, azonnal szólj anyuskának... A jó Isten tiltja, hogy szemérmetlen dolgot meghallgass, beszélj, megnézz vagy cselekedjél.

Ó, mily csúnyák a szemérmetlen gyermekek! Rosszabbak és útálatosabbak a tisztátalan állatoknál, melyeknek nincs eszük. Rendszerint napról-napra szemérmetlenebbek lesznek. Az ördög piszkos karmaival fogva akarja tartani és napról-napra rosszabbakká tenni őket, hogy aztán hozzá kerüljenek, le a rettenetes pokolba.

Kedves gyermekem, ha ilyen csúnya bűnt elkövettél volna, akkor mondd a jó Istennek: Édes Istenem (édes Jézusom), sajnálom és bánom, hogy oly csúnya és rossz voltam. Bocsáss meg! Sohasem leszek többé ilyen. Mindennap este imádkozzál térdénállva lelked tisztaságáért!

KI JUT A MENNYORSZÁGBA?

Mutassunk a gyermeknek képet, mely a szenteket és angyalokat ábrázolja az égben. Emlékeztessük a mennyországról mondottakra.

A JÓ ISTEN SEGÍT NEKED, HOGY A MENNYORSZÁGBA JUTHASS.

Láttál már valaha magas hegyet (nagy házat)? Vajjon egy ugrással fel tudsz-e jutni a hegyre? Ez lehetetlen. De még sokkal inkább lehetetlen, hogy a magad erejéből feljuss a mennyországba. Valakinek segítségére kell jönnie. Mit gondolsz, ki segít neked? A jó Isten. Ő megígérte ezt. És amit Ő megígér, azt meg is tartja, ha szépen imádkozol és szót fogadsz.

NEKED IS TENNED KELL VALAMIT A MENNYORSZÁGÉRT.

Az egész kicsi gyermekeket, akik a keresztség után meghalnak, a jó Isten azonnal felveszi magához a mennyországba. Miért? Mert még nem követtek el bűnt. — Másképen van ez a nagyobb gyermekekkel és a felnőttekkel. Ezeknek előbb jól kell élniök, imádkozniök, engedelmeskedniök... Ki parancsolja ezt?

A jó Isten mindenért megjutalmaz téged, még a legkisebb dologért is; nem felejt el semmit. Ó, ha tudnád, milyen szép a mennyország, mindig engedelmes lennél...! Minden, ami szép a földön, ... a legnagyobb, a legszebb ház is összeomlik egyszer...; de a mennyország örökké megmarad. Kicsoda okosabb tehát: a jók vagy a rosszak?

IMÁDKOZZÁL SZIVESEN AZ ANGYALOKHOZ ÉS A SZENTEKHEZ.

A legszebb mesés- és képeskönyvnél többet ér a szentek élete. Nemesíti a gyermek lelkét és eltölti Isten szeretetével. Mutassunk a gyermeknek szentképeket és magyarázzuk meg azokat. — Nevezz meg néhány szentet! Hol vannak ezek? Mivel foglalkoznak ott? Miért imádkoznak? Hogy mindig jó légy és hozzájuk juss a szép mennyországba. Igen, ők hatalmasabbak, mint a gonoszlélek, azért buzgón kérd segítségüket.

Kihez kell főképen imádkoznod? Szűz Máriához. Ő a mennyország és mindenszentek Királynője és az Úr Jézus édesanyja. Mondd el gyakran az Udvozlégy Máriát.

KI JUT A POKOLBA?

A gyermekbűnök elbírálásában sokszor túloznak; bocsánatos bűnök, sőt kisebb hibákat is halálos bűnöknek minősítenek. Például a gyermeket hazugságért mindjárt pokollal fenyegetni, ez durva igazságtalanság és meghamisítása a katolikus tannak. Óvakodjunk ilyen „jámbor túlszoktól”! Gyengédlelkű gyermekek így könnyen helytelen fogalmakat alkotnak maguknak és aggályosakká válhatnak. A felületesebbeknél pedig azt érhetjük el, hogy gyakori fenyegetéseink már nem lesznek hatással rájuk és súlyosan is vétkeznek helytelen lelkiismeretük miatt.

MILYEN SZÖRNYŰ A POKOL.

Hallottál már börtönről? A gonosztevőket sötét börtönbe zárják, nagy, nehéz láncokkal megkötözik, és sokat kell ott szenvedniök. Borzasztó a börtön, de még sokkal borzasztóbb a pokol!

Miért olyan szörnyű a pokol?

A pokolban rettenetes tűz van. Ott égnek az ördögök és a gonosz emberek (a kárhozottak); égnek, de soha el nem égnek. Megmagyarázzam ezt neked? Valahol leégett egy nagy ház. Magasan csapkodtak ég felé a lángok és pirosra festették az egész vidéket. Mindazok, akik a házban voltak, elégték: apa, anya, gyermekek, mind-mind. — A pokolban is így van? Még sokkal, sokkal rosszabb ott! Ott örökké ég a tűz, de sohasem ég el. Sok-sok ezer év múlva a jó Isten feltámasztja az elkárhozottak testét. Milyen csúnyák lesznek azok! Ettől kezdve már test és lélek örökké kínlódnak a pokolban. Emlékszel, mikor egyszer a kályhánál megégetted ujjacskádat? Mennyire fájt az! És mi ez a fájdalom a pokolbeli kínokhoz? Jó Istenem, ments meg engem a pokol tüzétől!

Tudod, mi a legrosszabb a pokolban? Nem a tűz, hanem valami

egészen más: az ördögök és a gonosz emberek nem látják a jó Istent. Ez jobban fáj, mint betegségek és fájdalmak, még sokkal jobban, mint a pokol tüze. Ezek mindent elvesztettek. Ezek kiabálnak, ordítanak, fogait csikorgatják a fájdalomtól és a dühtől. Mindig rosszak, gonoszak maradnak! — Máriácska nagyon szerette szüleit és nem akart tőlük elválni. Egyszer azonban messze el kellett utazniok, és Mária egyedül maradt otthon. Hogy siránkozott a kisleány szülei után! Később megjöttek a jó szülők. De nagy volt az öröml — A pokolban is így van? Meglátják ott csak egyetlenegyszer is a jó Istent? Nem, soha! Azok még sokkal többet szenvednek, mint Máriácska!

MEDDIG TART A POKOL?

A földön minden szenvedésnek egyszer vége van. Minden betegség megszűnik, minden fogoly kiszabadul vagy meghal. De a pokolnak nincsen vége. (Örökkévalóság.)

Gondold el, ha egy kis madár minden évben leszállna a földre és csőröcskéjével egy homokszemet valamelyik messze csillagra elvinne. Hányszor kellene leszállnia, míg egy kis mélyedést csinálna a földben? Hányszor, míg egy nagy hegyet elhordana? És mennyi ideig tartana, míg ezt az egész földet elhordaná? Véget érne addigra a pokol? Még nagyon nagyon sokáig nem.

Meddig tart hát a pokol? Ezer, millió, milliárd évig és még sokkal sokkal tovább. A pokol örökké, örökké tart. És addig mindig ég a tűz, addig mindig szenvednek a kárhozottak; sohasem látják meg a jó Istent.

Az egészen rossz embereket a jó Isten a pokolra veti. A bűn súlyosságát a gyermek nem tudja megítélni (halálos és bocsánatos bűn). Kis bűnöket sokszor nagyoknak tart. Azért ne mondjuk, hogy a rosszak a pokolba jutnak; hanem az egészen rosszak jutnak a pokolba, ha rosszaságukban megmaradnak és meghalnak.

Gyermekek, kik vannak a pokolban? Az ördögök. Azelőtt szép angyalok voltak, a mennyországban kellene lenniök, de valami nagyon gonoszat tettek. Most örökre a pokolban maradnak.

Kik vannak még a pokolban? A nagyon, egészen rossz emberek, akik rosszaságukban haltak meg. Kis bűn miatt senkit sem vet a jó Isten a pokolra. Tudod, kik jutnak oda? Azok, akik a jó Istennek nem hisznek; akik egyáltalán nem akarnak imádkozni; nagyobb gyermekek és felnőttek, akik vasárnap és ünnepnap nem mennek szentmisére; a tolvajok, rablók, gyilkosok stb., ha meg nem térnek haláluk előtt. Ezeket örökké kínozzák az ördögök. Csak nem akarsz a pokolba jutni?

Kis gyermekek ritkán követnek el nagy bűnöket, de kis bűnöket gyakran, például figyelmetlenül imádkoznak, nem fogadnak szót, hazudnak... Ó, a jó Isten ezt is nagyon megbünteti a halál után. Hol? A tisztító-tűzben. Hol nem? A pokolban nem.

ŐRIZKEDJ A POKOLTÓL

Ki az oka annak, hogy a kárhozottak a pokolban vannak? A jó Isten biztosan nem, Ő mindnyájukat a mennyországba akarta juttatni. Ők maguk okai ennek. — Miért? Mert valami nagyon rosszat tettek. Talán csak kis rosszal kezdték és nagy rosszal fejezték be. Tudod hát, miképen kerül-

heted el a poklot? Ne tégy soha rosszat; ne tégy soha nagy rosszat! Imádkozzál sokat azért, hogy a poklot kikerüld és a mennyországba bejussál. (Ima a kitartás kegyelméért.)

Gyermekem, tedd össze kezecskéidet és imádkozzál velem; Szent Örangyalom, őrizd meg a kis bűntől, nehogy kicsivel kezdjem és nagy bűnnel végezzem és elvessek. Édes Szűzanyám, taníts meg mindig ájtatosan imádkozni, és a bűnt kerülni. Édes Istenem, add, hogy inkább meghaljak, semhogy téged súlyos bűnnel megbántsalak és a pokolba jussak.

KIK JUTNAK A TISZTÍTÓTŰZBE?

Mutassunk a gyermeknek képet, mely a tisztítótűzet ábrázolja.

A TISZTÍTÓTŰZ NAGYON FÁJ.

Mennyire fájnak a betegségek, éhség, szomjúság, fájdalmak. De ezeknél még sokkal rosszabb a tisztítótűz. Mennyire szeretnének ezek a szegény lelkek a mennyországban boldogok lenni! De mindaddig nem juthatnak oda, míg egészen meg nem tisztultak. De borzasztó! Meddig kell szenvedniök? Talán még nagyon, nagyon sokáig... A jó Isten nem akar rajtuk egyetlen foltocskát sem látni.

A tisztítótűzben szenvedő lelkek vágyódnak a jó Isten után... A kis Mária nagyon beteg volt; mamája kórházba vitte. De Máriácska mindig, mindig hazavágyott. Ezt úgy hívják, hogy honvágy. Ez nagyon fájdalmas, de még sokkal fájdalmasabb ezen lelkek honvágya a mennyország, a jó Isten után. Miért? Mert a jó Isten olyan jó és szép, és egyedül Ő teheti a lelkeket boldoggá.

Gondolj sötét börtönbe elzárt fogolyra. Mennyire szeretne kijönni. Megkísérli az ajtót kinyitni, de a nehéz vasajtó erősen be van zárva! Megrázza kis ablakának rácsát, de az sem megy. Szegény ember, hogy vágyódik a világosság, levegő, napsugár, szabadság után! De még sokáig kell szenvednie; mindaddig, míg egész büntetését ki nem állotta. Így van ez a tisztítótűzben szenvedő lelkekkel is. Csakhogy azoknak még sokkal nehezebb, mint a legelhagyottabb fogolynak.

ŐRIZKEDJEL A TISZTÍTÓTŰZTŐL.

Nagy bűnöket ritkán követnek el a gyermekek, de kisebbeket annál gyakrabban. Rosszul imádkoznak, engedetlenek stb. Mindmegannyi folt a lelkeken! Ha ezeket le nem mosod itt a földön, akkor a jó Isten úgy fogja őket kiégetni a tisztítótűzben. — Hogyan szabadulhatsz meg tőlük? Úgy, hogy a jó Istentől bocsánatot kérsz értük. Azért tedd össze kezeidet és mondd velem: Édes Istenem, sajnálom, hogy rossz voltam. Kérlek, bocsáss meg nekem, a jövőben jobban akarlak szeretni és a lelkemet tisztán meg akarom őrizni.

SEGITS A TISZTÍTÓTŰZBEN SZENVEDŐ LELKEKEN.

A szenvedő lelkek nem segíthetnek magukon. Péter egyszer nagyon beteg volt. Mozdulatlanul feküdt ágyában, még az orvosságot sem tudta

egyedül bevenni, hanem édesanyjának kellett azt nemcsak beadni, hanem még a lenyelésnél is segítenie. Így van a szenvedő lelkekkel is. Csak szenvednek a nélkül, hogy bármit is segíthetnének magukon.

Te azonban segíthetsz rajtuk, mégpedig könnyen! Hogyan? Elmondasz értük egy Miatyánkot; kissé mehtagadod magadat, szelíd és engedelmes leszel akkor is, mikor nincs ehhez kedved; vagy egy cukorral, almával stb. kevesebbet eszel akkor, amikor nagyon kívánod. Édes Istenem, ezt a szenvedő lelkekért teszem! Milyen boldog leszel te és milyen hálások lesznek neked a szenvedő lelkek! Imádkoznak azért, hogy te ne kerülj a tisztítótűzbe.

Gyermekem, imádkozunk minden este a szenvedő lelkekért: Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik! Nyugodjanak békében! Amen.

SZENTHÁROMSÁG.

Gyermekem, vessünk keresztet... Most hármat neveztl meg: az Atyát, a Fiút és a Szentlelket. — Erről fogok neked valamit elmondani.

A mi családjunkban csak egy apa van. Az apa kormányozza a családot... A világon csak egy Isten van. Ő ura az egész világnak...

Istenem, hiszem mindazt, amit mondasz. Istenem, remélem mindazt, amit megígértél. Istenem, szeretlek teljes szívemből!... Indíttassuk fel gyakran a gyermekkel a hitet, reményt és szeretetet.

EGY ISTENBEN HÁROM (SZEMÉLY) VAN.

Nem szükséges a gyermekkel megértetni a személy fogalmát.

Egy Istenben három van: Atya, Fiú és Szentlélek (Szentháromság). Melyik imádságban nevezzük meg őket? A keresztségben. — És még? Dicsőség az Atyának stb.

ISTEN AZ ATYA, ISTEN A FIÚ, ISTEN A SZENTLELEK.

Isten az Atya! Mit alkotott semmiből? Eget, földet stb. Milyen az Atyaisten? Mindenható, jó stb. Megjutalmazza a jókat, megbünteti a rosszakat.

Isten a Fiú! Mit alkotott semmiből? (Mint fent.)

Isten a Szentlélek! Mit alkotott semmiből? (Mint fent.)

EGY EMBER SEM ÉRTI MEG, HOGYAN VAN ISTENBEN HÁROM (SZEMÉLY).

Mutassunk a gyermeknek háromlevelű lóherét vagy háromkarú gyertyát. Látod, ez három levél (gyertya) és mégis csak egy levél. Hasonlóképpen van a jó Istennél is. Csak egy Isten van, de az egy Istenben mégis három van. És a három közül mindegyik Isten.

Ki érti ezt meg? Senki, csak a jó Isten. — Istenem, milyen felfoghatatlanul nagy vagy, nagyobb, mint minden angyal és minden ember, nagyobb, mint mindaz, amit teremtetél!

NÉHÁNY KÉP AZ ÚR JÉZUS ÉLETÉBŐL.

Magyarázzuk meg a következő képeket a megfelelő ünnepeken.

JÉZUS SZÜLETÉSE (KARÁCSONTY).

Mutassunk a gyermeknek képet, mely Jézus születését ábrázolja.

Kérdezzük ki: Hol van a kis Jézus? Szűz Mária, Szent József? — Tudod, ki ez a kis Jézus? Ő az Isten, aki mindent semmiből alkotott... De Ő együttal ember is, valóságos ember, mint te. Látod, van fejecskeje, két kis keze, lába, van teste és lelke, mint neked. Ő, de kicsi, ő, de kedves a kis Jézuskal Jézus Isten és ember, Ő a Fiúisten. (Istenben három van: Atya, Fiú és Szentlélek. Melyik közülük az Úr Jézus?) Szereted a gyermek Jézust? Akkor mondd meg neki és csókold meg. — Tudod, kicsoda Szűz Mária? Ő Jézus anyja, az Isten anyja. Mennyire szereti Jézuskáját és a kis Jézus is hogy szereti édesanyját! Te is szereted őt? Akkor mondd meg neki: Édes Szűzanyám, szeretlek! — Kicsoda Szent József? Ő gondoskodik a kis Jézusról, ételről, italtól, ruházatról, úgy mint atyád gondoskodik rólad. Ő a kis Jézusnak nevelőatyja. Szeresd tehát őt is! — Látod az anygálokat, a pásztorokat, a három királyt, a csillagot az istálló felett?...

Magyarázzuk meg a látottakat.

Sok-sok évvel ezelőtt született a kis Jézus e világra Betlehemben. Messze van ide. — Nézd csak, milyen szegény a kis Jézus. Nincs sem háza, sem ágyacskája, sem bölcsője. Mennyivel szegényebb, mint te. Istállóban, jászolban született — és mégis Ő a jó Isten. Nem akarsz a Jézuskához kissé hasonló lenni? Akkor légy játékaiddal... megelégedve. Akkor szeresd a szegényeket. Nem adnál annak a szegény öreg embernek valamit? Amit a szegényeknek adunk, azt a kis Jézusnak adjuk! — Magyarázzuk meg így a gyermek Jézusnak egyéb tulajdonságait is. Hasonlóképen a többieknek: Szűz Máriának, Szent Józsefnek, a pásztoroknak stb. szavait, cselekedeteit. Alkalmazzunk mindent a gyermekre.

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. A jászoltól vezessük a gyermeket a szentségházhoz. Térdeljen le és imádja az Oltáriszentséget. Látod, itt valóban nálunk van a kis Jézus. Te ugyan nem láthatod Őt, de itt lakik e mögött a kis ajtó mögött. Ő lát és szeret téged.

A GYERMEK JÉZUS NÁZARETBEN (SZENTCSALÁD ÜNNEPE).

Mutassuk meg a gyermeknek a Szentcsalád képét. Kérdezzük ki. Hol van Jézus, Mária, József? Mit tesznek?

Magyarázzuk meg a látottakat. Nézd, milyen ájtatosan imádkozik a kis Jézus! És te? — Nézd, milyen engedelmes, Szűz Mária hívja. Azonnal megfordul és siet szent Anyjához: Anyám, mit tegyek? Nem akarsz te is, hasonlóan a kis Jézushoz, szót fogadni? Azonnal, örömmel, mindig? Hasonlóképen magyarázzuk meg Szűz Mária és Szent József erényeit is.

Ha a gyermek már nagyobbacska, akkor beszéljünk neki a családról. A mennyei Atya szent Fiának a legjobb szülőket választotta ki. Nekik ajándékozta a kis Jézust. Milyen boldog volt Szűz Mária és Szent József! Mit tettek a kis Jézusért? Gondoskodtak arról, hogy a Jézuskának legyen mit enni és inni, legyen ruhája és ágyacskája; Jézuskáért dolgoztak. Vele

imádkoztak, Neki parancsoltak... Azt tették, amit szüleid érted tesznek. — És mit tett a kisdéd Jézus a názáreti kis házban? Imádkozott, édesanyjának szót fogadott, Szent Józsefnek műhelyében segített, a forgácsot összesöpörte... És milyen boldog volt a gyermek Jézus ebben az egyszerű názáreti házban! — A mi házunknak is ilyen názáreti házzá kell lennie. A jó Isten választotta ki számodra a szülőket. Ezeknek mindig együtt kell élniök, hogy téged és testvérkéidet felneveljenek. Ők gondoskodnak rólad és szeretnek téged. — És mit kell neked tenned? Ugyanazt, amit a kis Jézus tett. Mennyire szeretted és tisztelted Ő szüleit! Így kell neked is tenned. Akkor nemcsak szüleid, hanem a jó Isten is nagyon fog szeretni!

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. Ime, itt lakik az Úr Jézus, aki a názáreti házban olyan jó és engedelmes volt. — Igérd meg neki, hogy te is az leszel.

AZ ISTENI GYERMEKBARÁT (A GYERMEKEK ÁLDOZÁSI NAPJA).

Mutassunk alkalmas képet.

Kérdezzük: Hol van Jézus? Mit tesz? Mit mond? Mit tesznek a tanítványok? Mit mondanak? Hol vannak az anyák, a gyermekek? Mit akarnak ezek?

Magyarázzuk meg a látottakat. — Jézus minden embert szeret, főleg az ártatlan gyermekeket. Látod, reájuk teszi kezeit, imádkozik fölöttük és megáldja őket. Téged is ennyire szeret, ha jó vagy.

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. Hol van ma Jézus? A templomban, a szentségházban. Onnan veszi Őt ki a pap, hogy a gyermekeknek és a felnőtteknek nyelvére tegye és szívükbe menjen az Úr Jézus... Ezeket a gyermekeket csak megölelte, veled többet tesz, mert a szívedbe fog jönni. Ugye, alig várod azt a napot.

JÉZUS SZENVEDÉSE ÉS HALÁLA (NAGYHÉT).

Mutassunk a gyermeknek keresztutat, feszületet, Jézus szenvedésének és halálának ábrázolását.

Kérdezzük: Hol van Jézus? Mint szenved? Hogyan szenved? Kiért szenved? Nézd a kinzóeszközöket: köteleket, ostort, töviskoronát, szegeket, keresztet, lándzsát?... — Hol van Szűz Mária? Mit tesz? Hol vannak a többiek? Mit mondanak, mit gondolnak?

Magyarázzuk meg a látottakat. Mennyit szenvedett Jézus? Fájt már a fejed... megszúrta már az ujjadat tüvel?... Jézus sokkal, sokkal többet szenvedett! Fájt mindene, annyira megostorozták... Kezeit és lábait a keresztre szegezték. Látod a mély sebeket szentséges kezein, lábain, oldalán és legszentebb Szívén? Feje, melle, háta, kezei, lábai, teste és lelke, mindene fáj Jézusnak, nagyon fáj. — Jézus meghalt a kereszten. Miért? Nem kellett meghalnia, mert Ő erősebb, mint a halál. De Ő meg akart halni érted és minden emberért. Miért? Mert mi rosszak, engedeletlenek... voltunk és nem juthattunk volna a szép mennyországba. De Jézus meghalt értünk, lelkünket ismét széppé és tisztává tette. Neki köszönhetjük, hogy a mennyei Atya megint szeret minket. Ő Jézusom, de jó vagy, bárcsak soha meg ne bántottalak volna!

*Átölelem keresztedet,
Jézusom, szerelmem;
Adj kereszted által egyszer
Udvösséget nyernem!*

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. Mutassuk meg az oltárt, fölötte a feszületet. A kereszten áldozta fel magát Jézus mennyei Atyjának. Itt az oltáron éppúgy odaadja magát mennyei Atyjának, mint egykor a Golgotán. Ezt a szentmisében teszi. Örülj, ha elmehetsz szentmisére!

*Szeretsz engem, Jézus Szíve,
Értem ontád véredet;
Szerelmedért hön szeretlek
S áldlak érte Tégedet.*

JÉZUS FELTÁMADÁSA (HÜSVÉT).

Mutassunk képet.

Kérdezzük: Hol vannak a szent sebek? A katonák? Az angyal? Mit mondott az angyal?

Magyarázzuk meg a látottakat. Jézus pénteken délután meghalt a kereszten. Vasárnap reggel azonban ismét élő lett. Ezt Ő maga tette. Lelke ismét visszatért szent testébe. Hogy ragyog most szentséges teste, őt szent sebe. Semmi sem fájt neki többé, egészen boldog. Egyszer mi is szépek leszünk és boldogok. — Mikor támadt fel Jézus? Mikor támadunk mi fel? Milyen lesz a rossz emberek teste?

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. Vigyük a gyermeket a templomba. Itt lakik Jézus az Ő feltámadott szent testével. Itt lakik közöttünk.

JÉZUS A MENNYORSZÁGBAN (ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK).

Mutassunk a gyermeknek képet, mely a megdicsőült Jézust ábrázolja mennyei Atyja jobbán ülve. Kérdezzük ki, mit lát a képen.

Magyarázzuk meg a látottakat. Milyen jó és boldog az édes Udvözítő a mennyországban. Többé nem szenvedhet és nem halhat meg, és a mennyországban mindenkit boldoggá tesz. — A mennyországból megítél minden embert. Az egyikhez így szól a halál óráján: Te azonnal hozzám jössz az égbe, mert lelked egészen tiszta. A másiknak: Neked előbb még a tisztító tűzbe kell menned, mert még nem vagy egészen tiszta. A harmadiknak: Távozzál tőlem a pokol tűzére, mert a te lelked egészen gonosz. — Téged mindjárt a mennyországba akar vinni, azért segít neked, hogy jó légy. — Jézusom, hiszek a Te szenvedésedben és feltámadásodban; remélem, hogy megsegítesz és egyszer eljutok hozzád a szép mennyországba; szeretlek Téged teljes szívemből, mert olyan jó és szép, mert az én édes Megváltóm vagy!

Alkalmazzuk az Oltáriszentségre. Mint a mennyországban, úgy él Jézus itt is a sok templomban, kápolnában. Jézusom, hiszem, hogy a szentségházban közöttünk lakozol. Jézusom, remélem, hogy meghallgatsz engem és segítsz, hogy jámborul éljek és Hozzád eljussak. Jézusom, szeretlek Téged, mert a szentségházból szívembe akarsz betérni. Amen.

KIEGÉSZÍTÉS.

MILYEN A JÓ ISTEN?

A z emberek nem láthatják a jó Istent (szellem).

Miért nem láthatod a jó Istent? Mert neki nincsen teste, feje, keze... (lélek).

Alkalmazás. Ne tégy soha semmi rosszat, akkor sem, ha egyedül vagy sötét pincében, sűrű erdőben, mert ha ember szeme nem is láthat téged, a jó Isten mindent lát.

A JÓ ISTEN MINDENÜTT JELEN VAN.

Tudod, hol van a jó Isten? A szobában, a pincében, a padláson, az egész házban... Kint van a kertben, a mezőn, az erdőben, a levegőben. Ott van a csillagokban és a napban... Ő mindenütt ott van. Nincs hely, ahol a jó Isten ott ne lenne.

Alkalmazás. Tudok egy helyet, ahol ha jó vagy, a jó Isten különösen szeret lenni. A te kis szivedben. Ott lakik a hatalmas, szép, édes és jó Istened. Ott látja és hallja, mikor szépen imádkozol és szót fogadsz... De látja azt is, mikor nem akarsz jó lenni. Mindent lát a jó Isten, mert mindenhol jelen van, de legszívesebben a tiszta szívekben.

A JÓ ISTEN MINDENT TUD (MINDENTUDÓ).

A jó Isten mindent tud. Ismeri a napot, csillagokat, embereket, állatokat, fákat, virágokat, az utolsó fűszálat is. Ismer minden embert, téged is és minden gondolatodat. Tudja és többet tud, mint a földön a legokosabb emberek együttvéve. Tudja mindazt, ami sok évvel ezelőtt volt, ami most van és a jövőben lesz. Az emberek könnyen elfelejtenek valamit, Ő soha semmit el nem felejt. Az embereknek tanulniuk kell, a jó Isten soha újat nem tanulhat, mert Ő mindent tud.

Alkalmazás. Milyen nagy vagy Te, édes Istennem, minden a Tied és mindent tudsz, és mégis az én kis szívembe vágyódom! Köszönöm Neked és várva-várlak Téged!

A JÓ ISTEN VÉGTELENÜL JÓ.

Csak egy van, aki végtelenül jó: a jó Isten. Aki mindent szeret, amit alkotott. Ő gondoskodik a virágról, hogy nyíljk; a pillangóról, hogy repüljön; a madárról, hogy énekeljen... Ő gondoskodik az emberről, hogy nőjön, hogy legyen mit ennie, hogy jó legyen és egyszer a szép mennyországba jusson. Gondoskodik az angyalokról, hogy az égben boldogok legyenek. A jó Isten gondoskodik az egész nagy világról...

Téged is szeret a jó Isten? Ő igen, de mennyire!

Még sokkal jobban, mint a szüleid... Mit adott neked? Adott jó szülőket; adott enni és inni; adott levegőt és napsugarat; testet, lelket, mindent. — De még ezzel sem elégedett meg, még mennyországot és a mennyországban saját magát is neked akarja adni. És nem akarja megvárni, míg a mennyországba kerülsz, Ő már itt a földön is a tied akar lenni és a szentáldozásban szívedbe akar jönni... akár mindennap. — Senki sem olyan jó, mint a jó Isten és senki, de senki sem szeret téged úgy, mint Ő.

Alkalmazás. Indíttassuk fel a gyermekkel a szeretetet Isten iránt.

*Ki ruházta fel a mezők liliomát?
Ki visel hű gondot az égi madárra?
Ütlan bujdosónak ki vezérli nyomát?
Kit nevez atyjának az atyátlan árva?
Él még a jó Isten, Ő engem is szeret;
Megadja, ha kérem, a mai kenyeret.*

(Arany János.)

A JÓ ISTEN MINDIG ÉL (ÖRÖKÉVALÓSÁG).

Emlékszel, amikor a kis testvéred született? Ő akkor kezdett el élni. Te is és mi mindnyájan egyszer elkezdtünk élni és a testünk egyszer meg fog halni. — De van valaki, aki mindig élt, mindig volt és mindig lesz. A jó Isten. Ő előbb volt, mint a föld, a nap, a csillagok, az emberek és angyalok. És száz és ezer és millió év múlva is mindig lesz.

Alkalmazás. Édes Istenem, senki sem olyan nagy és szép, mint Te, azért mindennél és mindenkinél jobban akarlak szeretni, és nem akarlak megbántani.

ISTEN JELENLÉTÉBEN VALÓ JÁRÁS.

„Járj előttem és légy tökéletes.” (I Móz. 1, 17.) Isten akarja! Isten kívánja! Isten lát! Ez a gondolat irányítsa akaratunkat, hogy a jót tegyük, a rosszat pedig kerüljük.

MAGYARÁZZUK MEG ISTEN JELENLÉTÉT.

Kedves gyermekem, a jó Isten lát téged, hallja, amit mondasz; nálad van (szívedben), habár nem látod Őt! Mindenütt jelen van és mindent tud.

EMLÉKEZTESSÜK A GYERMEKET ISTEN JELENLÉTERE.

Használjuk fel a kínálkozó alkalmakat és mondjuk meg a gyermeknek: a jó Isten lát most téged! Hallja szavaidat, Nálad van! Figyelmeztessük erre, mikor valami jót vagy rosszat tett. — Imádság előtt mondjuk: Tedd össze kezecskéidet és gondoldj arra, kivel fogsz beszélni, ki lát téged! ... Ha valamit parancsolunk, magyarázzuk meg alkalommal a gyermeknek, hogy valójában nem nekünk, hanem Istennek engedelmeskedik. — Ha hibát követ el, mondjuk meg neki: a jó Isten hallotta, látta ... Neveljük gyermekeinkben az eucharisztikus lelkületet! Gyermekem, kihez megyünk? Az Úr Jézushoz az Oltáriszentségben! Ő már látja, hogy jövünk és örül látogatásunknak. — Emlékeztessük gyakran a közöttünk tartózkodó Udvözítőre, hogy Őt szeresse, gyakran meglátogassa, sokszor reá gondoljon, a vele való egyesülés után vágyódjék, egyszóval, hogy az Oltáriszentségben lakozó Jézus legyen életének középpontja!

TANITSUK MEG A GYERMEKET A JÓSZÁNDÉK GYAKORI FELINDÍTÁSÁRA.

Mindent Istenért! Mindent, ahogy Isten akarja! Ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tied!

MIT AKAR JÉZUS?

Kedves gyermekem, senki a világon úgy nem szeret téged, mint Jézus. Mit akar Ő?

JÉZUS MINDEN EMBERT BOLDOGGÁ AKAR TENNI (MEGVÁLTÁS).

Milyen boldogtalanok lennénk mindnyájan Jézus nélkül! Nélküle senki sem juthatna a mennyországba! Jézusom, egyedül Te vagy a mi megmentőnk (Megváltónk). Mit adtál értünk? Életedet és véredet a Golgotán. Ő Jézus, mindennekfelett szeretlek téged ...

JÉZUS AZT AKARJA, HOGY MINDEN EMBER OLYAN JÓ LEGYEN, MINT Ő (KRISZTUS KÖVETÉSE).

Az Úr Jézus nekünk akarja adni a mennyországot. De ezt nem teszi egészen nélkülünk. Mit kell tennünk? Az Ő segítségével jóknak kell lennünk itt a földön. Hogy hogyan, azt Jézus megmondotta, ahogyan Ő tett, úgy kell nekünk is tennünk. — Állítsuk a gyermek lelke elé a Názáretben imádkozó, engedelmeskedő, dolgozó gyermek Jézust ... Tégy úgy, mint a kis Jézus! Minél ájtatosabb, szófogadóbb ... vagy, annál jobban hasonlítsz Jézushoz. — Alkalomadtán kérdezzük meg: Mit tenne a kis Jézus most a te helyedben? Tégy te is úgy! Légy olyan, mint Jézus!

JÉZUS AZT AKARJA, HOGY MINDNYÁJAN MEGTAGADJUK MAGUNKAT (ÖNMEGTAGADÁS).

Sokszor tapasztaltad már, hogy nem mindig könnyű jónak lenni. Tudta ezt az Úr Jézus, azért megmutatta nekünk, hogyan kell jónak lenni.

A gyermek Jézus keresztülje.

nünk. A kis Jézus mindig jó volt; akkor is, mikor neheze ére esett, mikor sokat kellett szenvednie.

Názáretben Szent Józsefnek sokat segített; fát vitt, fát vágott, söpört... akkor is, mikor fáradt volt és a munkában egészen kiizzadt. Édesanyjának is mindenben engedelmeskedett... Szót fogadsz te is mindig, akkor is, ha nincs kedved és nehezedre esik?

Az Olajfák hegyén félt és remegett az Úr Jézus. Fáradt volt és halálosan szomorú: annyira, hogy a fájdalomtól vért izzadt. Ő, de nehéz volt ez! De Jézus mégis legyőzte magát és ájtatosan imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár (ez a szenvedés, a kereszthalál); mindazonáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.” — Imádkozol minden reggel... ájtatosan, akkor is, ha fáradt és kedvetlen vagy?

Ezután az Úr Jézust az oszlophoz kötötték és megostorozták, majd a Golgotán keresztre feszítették. Ő, mennyire fájt ez az édes Jézusnak! És Ő mégsem haragudott kínzóira, hanem megbocsátott nekik és imádkozott értük... Mit teszel te, fiaskám, mikor Péterke... ok nélkül megver? Hamarosan megbocsátod és elfelejted ezt?... Jézusom, éretted!

JÉZUS AKART SZENVEDNI.

Jézusnak nem kellett szenvednie. Ő akart szenvedni a jászolban... az Olajfák hegyén... az ostromlásnál... a keresztfán. Egy szavába került volna és véget vethetett volna minden szenvedésnek, de Ő szívesen akart érettünk szenvedni. — Nem akarnál hát te is az édes Udvözítőért valami kicsit szenvedni? Például ha egyszer elesel és megütöd magadat, nem vernéd fel a házat sírásoddal, hanem csendesesen eltűrnéd ezt a kis fájdalmat — az Úr Jézusért! Hogy örülne neki!

De az Úr Jézus nem csupán akart szenvedni, hanem szívesen is szenvedett, örömmel szenvedett. Már a jászolban tudta a kis Jézus, hogy ha megnő, a keresztre feszítik, de azért nem sírt, hanem jókedvű volt, mint a többi kisgyermek. — Soha senki annyit nem szenvedett és nem is fog szenvedni, mint az Udvözítő szenvedett az Olajfák hegyén... és Ő mégis örült, hogy szenvedhetett! Miért? Azért, mert tudta, hogy ha szenved, akkor mi a mennyországba juthatunk.

Édes gyermekem, tőled nem kíván a jó Isten ilyen nagy áldozatokat. De kis áldozatokat tőled is kíván. Pl. hogy ne sírj, ha valami nem úgy történik, ahogy szeretted volna, — ha nem kapsz valamiből, amiből testvérkéd kapott; ha nem vesznek meg neked valami játékot, ami megtetszett neked... És ha egyszer valami fáj, pl. a fogad, és azt szívesen elviseled azért, hogy az Úr Jézus a szegény kis pogány gyermekeknek segítsen — akkor az édes Jézus úgy fog szeretni, mint addig még soha!

NÉHÁNY KÉP A SZÚZANYA ÉLETÉBŐL.

Már születése előtt ajánlja az édesanya gyermekét a Szűzanya oltalmába. Tanítsa meg szent nevére, hogy hozzá imádkozzék, képét ismerje, oltárára virágot vigyen stb. Unnepein meséljen róla.

SZÚZ MÁRIA BETLEHEMBEN.

Mutassunk képet.

Magyarázzuk meg a látottakat. — Lásd, ez Szűz Mária. Hol van... ki az Ő gyermeke? Kicsoda Jézus? Isten. Kicsoda tehát Szűz Mária? Isten anyja. Milyen jó Anyja a kis Jézuskának! Ő ad neki enni, inni, Ő varrja meg kis ruháját, vele imádkozik, játszik... Ő a legjobb anya, a Jézuska pedig a legjobb gyermek.

Gyermekem, aki szereti a kis Jézust, annak Szűz Máriát is szeretnie kell. És aki a kis Jézust és a Szűzanyát szereti, azt majd Ők is viszonzszeretik. — Milyen boldog lehetsz, ha szívből szereted őket!

Alkalmazás. Tedd össze kezecskéidet és imádkozzál: Ó Mária, Jézus anyja és az én anyám, szívből szeretlek! Imádkozzál értem és vigyázz rám. Mondd Jézusodnak: Segíts a kis Petinek, hogy szépen imádkozzék... és a boldog mennyországba jusson. — Reggel és este imádkozzék a gyermek a Szűzanyához és mondjon hozzá gyakran röpimákat: „Mária, édes-anyám!”, „Jézus anyja, az én anyám!”, „Mária, kérd érettem Jézust.”

SZÚZ MÁRIA NÁZÁRETBEN.

Mutassuk meg a Szentcsalád képét.

Magyarázzuk meg a látottakat. Mit tesz az édes Szűzanya? Imádkozik és dolgozik, főz, takarít, varr, mindenről gondoskodik, amire a kis Jézusnak és Szent Józsefnek szüksége van.

Alkalmazás. A jó gyermek mindenben úgy viselkedik otthon, mint a kis Jézus viselkedett Názáretben... Gondolkozzál, hogyan viselkednék, hogyan imádkoznák, dolgoznák, játszanék a kis Jézus, ha a mi családkban lenne? Tégy te is úgy.

A jó gyermek gyakran gondol Szűz Máriára, hogy örömet szerezzen neki. Szépen imádkozik, szorgalmasan dolgozik, nem hiú, hanem szerény és szelíd... Kérdezzük megfelelő alkalommal a gyermeket: Mit tenne most helyedben Szűz Mária... Imádkozzál gyakran és buzgón Szűz Máriához: ne aludj el egy este sem, hogy magadat oltalmába ne ajánlanád.

SZÜZ MÁRIA JÉZUS KERESZTJE ALATT.

Mutassuk meg a Fájdalmas Szűz képét.

Magyarázzuk meg a látottakat. Ó, mit kellett Szűz Máriának látnia! A nagy keresztet, a hosszú szegeket Jézus kezeiben és lábaiban, a töviskoronát, szent Fiának véres sebeit, rettenetes halálát!... Soha anya még annyit nem szenvedett, mint Szűz Mária Jézus keresztje alatt. És tudod, mi okozta Szűz Máriának ezt a sok-sok szenvedést? Az emberek sok-sok bűne; a te bűneid is! Mert mi mindnyájan okai voltunk Jézus halálának; te is. — Emlékeztessük a gyermeket hibáira... Ó Szűzanyám, nagyon fáj nekem, hogy bűneimmel oka voltam sok szenvedésednek.

Alkalmazás. Az édes Udvözítő a keresztfán így szólt szent Anyjához: „Ime, a te fiad” (Sz. János). Ezzel Szent János Szűz Mária fia lett. De Ő akkor mindnyájunk helyett állt a kereszt alatt és így Szűz Mária vele együtt mindnyájunkat gyermekeivé fogadott. Mennyire szeret téged is Szűz Mária, Ő a te mennyei Anyád. Imádkozik érted, hogy az Úr Jézust szeressed, Őt meg ne bántsad és eljuss Hozzá a szép mennyországba.

SZÜZ MÁRIA A MENNYORSZÁGBAN.

Mutassunk a gyermeknek képet, amely Mária mennybemenetelét vagy a mennyország Királynőjét ábrázolja. — Magyarázzuk meg a látottakat. Mikor Szűz Mária meghalt, teste nem porladt el, mint a többi emberé, hanem az Úr Jézus újra élővé tette azt és felvette a mennyországba. Azóta mindig ott van testével és lelkével a jó Istennél, isteni Fiánál, az angyaloknál, a szenteknél. — A jó Isten után Ő a legszebb a mennyországban. Ő a mennyország Királynője. Miért a legszebb és a legboldogabb Ő? Mert itt a földön legjobban szerette az Úr Jézust! — Mit tesz Szűz Mária a mennyországban? Imádkozik értünk és segít nekünk. És Jézus, az ő isteni Fia mindent megtesz, amit csak kér.

Alkalmazás. Gyermelem, ha valamire szükséged van, ha valami bajod van, menj Szűz Máriához... A legnagyobb örömet akkor szerzed neki, ha Jézust a szentáldozásban gyakran magadhoz veszed.

A GYERMEK MÁRIA-TISZTELETE.

Szűz Mária bensőséges tisztelete a kiválasztottságnak egyik jele, ezért gyermekeinknek alig adhatunk ennél nagyobbat.

Kedves gyermelem, minden gyermeknek két édesanyja van; egyik a földön, a másik a mennyországban. — Hogy hívják mennyei édesanyádat? Akarsz jó gyermeke lenni?

SZÜZ MÁRIA A TE ANYÁD.

Mária a te mennyei anyád. Isten után Ő szeret legjobban téged, még jobban, mint szüleid. A mennyországból őrököl fölötted és imádkozik érted. — Tedd össze kezeidet és mondd: Szűz Mária, te az én anyám vagy és én a te gyermeked vagyok.

A jó gyermek gyakran és buzgón imádkozik Szűz Máriához. Reggel és este, napközben pedig fohászimákat. Tanítsuk meg a gyermekeket arra, hogy kísértéseiben Szűz Máriához folyamodják segítségért.

AZ ANGYALI ÜDVÖZLET.

SZOVEG.

Üdvözlégy Mária

Málasztal teljes

Az Úr van teveled

Áldott vagy te az asszonyok között

És áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.

Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent Anyja

Imádkozzál érettünk bűnösökért

Most

És halálunk óráján.

Amen.

MAGYARÁZAT.

Mennyei Anyánk, köszöntünk téged!

A jó Isten nagyon szeret téged.

Jézus, a te isteni gyermeked, mindent megtesz, amire kéred.

Te vagy a legszebb, a legfenségesebb az asszonyok között a mennyországban és a földön.

Jézust, a te áldott gyümölcösödét, áldjuk és dicsérjük.

Te Istennek anyja vagy, szent és bűnnélküli.

Imádkozzál, hogy a jó Isten elvegye bűneinket, hogy jók legyünk és bünt ne kövessünk el.

Imádkozzál érettünk mindig, de főképen ma, hogy a mai napon a jó Isten meg legyen velünk elégedve. Imádkozzál értünk, ha meghalunk, hogy az Úr Jézushoz, az égbe jussunk.

Szűz Anyám, így legyen, kérlek, tedd meg ezt.

LÉGY OLYAN, MINT SZÜZ MÁRIA.

Hogy örül a jó gyermek, ha azt mondják, hogy édesanyjára, édesapjára hasonlít! Szeretne olyan nagy, olyan erős, olyan okos, olyan jó lenni, mint szülei! Nem akarsz mennyei édesanyádra is hasonlítani? Nem külsődben, arcbán... hanem lelkedben. Ez tőled függ. Mit kell tenned? Szeretni Jézust Szűzanyádhoz hasonlóan! Lelkedet tisztán kell megőrizned, mint az édes Szűz Mária. Semmi folt nem volt az Ő lelkén. Mária tisztább, mint a legfehérebb hó; ragyogóbb, mint a legragyogóbb napsugár. — Vegyük sorra a Szűzanya többi erényeit.

Nézzünk meg a gyermekkel egy Mária-képet. Hogyan nézett Szűz Mária szemeivel? Tisztán és ártatlanul. — Mit hallgatott meg füleivel? Csak a jót. Mit beszélt szájával? Mit tett kezével? stb. Alkalmazzuk a gyermekekre.

SZERESD ÉS TISZTELD SZŰZ MÁRIÁT!

Nem akarsz Szűzanyádnak naponként illatos virágcsokrot nyújtani? Olyan virágokból, melyeket még a legszegényebb gyermek is meg tud szerezni, mert nem kerül egy fillérbe sem; olyan virágokból, amelyek télen is, hóban-fagyban is nyílhatnak és amelyek a közönséges virágoknál sokkal szebbek és sokkal inkább megörvendeztetik Szűz Mária szívét? Mit gondolsz, mi lehet ez? Mi lenne más, mint a te kis szíved virágai! Megtanítlak, hogyan kell ilyen virágokat szedni. Figyelj csak szépen ide!

Mikor reggel felkeltetek, azonnal kiugrasz az ágyból Szűzanyád iránti szeretetből. Ez már egy szerény, illatos kis ibolya. — A reggeli imát a Szűzanya tiszteletére mondod el: ... ez a szeretetnek fehér rózsája. Szívedet a bűntől tisztán megőrzöd: ez a vakítóan fehér liliom. Sohasem szabad ennek a csokorból hiányoznia. Napközben sok apró imavirágot szedegethetsz: röpimákat, — az engedelmesség virágait stb. — Közben-közben pár szál golgotavirágot is szedhetsz. Mit gondolsz, mire gondolok? Hogy a Szűzanya iránti szeretetből megeszed a levest, akkor is, ha nem ízlik, — szorgalmasan tanulod a leckédet, akkor is, ha inkább játszani szeretnél, — nem sírsz mindjárt, ha valami kicsit fáj ... De legeslegjobban szereti Szűz Mária a szeretetnek piros rózsáját! Szeresd Jézust! Ez az erényvirágok királynője! Menj el, hacsak teheted, naponként a szentmisére, áldozál (később) naponként a kis Jézus iránti szeretetből! Tégy egész nap mindent szeretetből Jézusért! Tagadd meg magadat Jézusért! Milyen öröme lesz este ebben a sok piros rózsában Szűz Máriának! ... Este imával ajkadon alszol el. Ez az utolsó virágszál a tele csokorban ... Ne mulassz el egy napot sem a nélkül, hogy ezzel meg ne örvendeztetnéd Szűzanyádat. Milyen hálásan fogadja, milyen örömmel nyújtja át kis Jézuskájának!

Mikor a gyermek már nagyobbacska, szoktassuk rá az esti lelkiismeretvizsgálatra. — Gondolj vissza, milyen virágokat szedtél ma Szűz Máriának? Leszedted mindegyiket, amelyik utadba került? Milyen virágokat akarsz neki holnap szedni?

A GYERMEK AJÁNLJA MAGÁT SZŰZ MÁRIÁNAK.

Már az első gyónás és áldozás előtt ajánlja magát a gyermek Szűz Máriának. Válasszunk ki valamely Mária-ünnepet, menjünk el a gyermekkel a templomba, kápolnába vagy valamely Mária-oltárhoz.

Felajánlás Szűz Máriához.

Ó Mária, — Jézus anyja és az én anyám! — Te vagy az én menygyeje édesanyám! — Te szeretsz engem, — imádkozol értem — és vigyázol reám. — Ó, légy mindig anyám! — És add, hogy mindig gyermeked maradjak! — Ó Mária, — neked adok mindent: szemeimet, hogy úgy nézzenek, mint a tied; — füleimet, hogy azt hallgassák, amit a tied; — kezeimet, hogy úgy cselekedjenek, mint a tied; — egész testemet, hogy oly tiszta legyen, mint a te szent tested; — szívemet, lelkemet és mindenemet. Add, hogy Jézust, isteni gyermekedet, veled együtt mindennekfelett szeressem. — Amen.

*Tisztaságnak drágagyöngye,
Mária, te jó Anyám,
Hogy szívemet bűn ne érje,
Gondos szemmel nézz reám!*

A SZENT ŐRZŐANGYAL.

Mutassuk meg a gyermeknek az őrzőangyal képét vagy szobrát.

KI A SZENT ŐRZŐANGYAL?

A mennyországban sok angyal van; ezek mind egészen szépek és boldogok. Állandóan nézik és szeretik a jó Istent. Mint a villám, úgy teljesítik szent akaratát. Imádságainkat és áldozatainkat ők viszik fel a jó Istenhez. — De az angyalokat mi nem láthatjuk. Nekik nincs testük, kezük, szárnyuk... Csak a festők festik őket így.

Ilyen angyal a te szent őrzőangyalod is. Mindig melletted van, vigyáz reád, a veszélytől, főleg a bűntől, megőríz téged. Ki rendelte őt melléd? A jó Isten.

MIT TESZ A SZENT ŐRZŐANGYAL?

Imádkozik érted a jó Istenhez, aki szívesen meghallgatja őt. Azért imádkozik, hogy jó... légy; hogy az ördög ne árthasson neked; hogy a rossz emberek el ne rontsanak.

Mit tesz még? Figyelmeztet téged... hogy ne torkoskodjál. Füleiddel nem hallod hangját, mert ő egészen halkán beszél lelkedhez: Péterke, ne légy torkos; a jó Isten megtiltotta!... Hallgass mindig szavára!

Az őrzőangyal védelmez téged. Megvédi testedet. Milyen sokszor elesnek, megbetegednek a gyermekek. Akkor az őrzőangyal segít nekik; de nem mindig, csak ha a jó Isten akarja. — Még inkább védelmezi lelkedet. Miért? Mert lelked sokkal értékesebb testednél. Minden reggel és este imádkozzál szent őrangyalodhoz!

MIKÉNT MUTATHATOD MEG SZERETETEDET ŐRZŐANGYALOD IRÁNT?

Imádkozzál gyakran hozzá! Fogadj szót sugallatainak! Légy hálás iránta! Gondolj sokszor reá!

*Ó édes jó őrangyalkám,
Szépen kérlek, vigyázz reám!
Légy vezérem, hogy míg élek,
Mindíg jó és jámbor legyek;
Holtom után vezess be
Jézushoz a mennyekbe!*

NEVELJÜK A GYERMEKEKET A KERESZTÉNY ÖNMEGTAGADÁSRA.

Másként kell a fiú- és másként a leánygyermeket nevelnünk; másként az egyszerű és másként az előkelő család gyermekét. — A nevelés teljesen egyéni, miért is önmegtagadást is egyénien kell alkalmaznunk.

Kiváló eszköze az önmegtagadásnak a részleges lelkiismeretvizsgálat. Az esti ima alkalmával kérdezze magát a gyermek: milyen bűnöket követtem ma el? Ez az általános lelkiismeretvizsgálat. Azután vizsgálja meg magát egy bizonyos hibájára vonatkozólag. Ez a részleges lelkiismeretvizsgálat. — Szokják le legelőször legszembetűnőbb hibájáról. Ha ebben bizonyos eredményt ért el, más hibájának kiküszöbölésére vagy más erény elsajátítására térhet át. — Figyelmeztessük a gyermeket gyakran jófeltételére és segítsünk lelkiismeretének megvizsgálásában. — Természetes, hogy a részleges lelkiismeretvizsgálat tárgyát nem szabad túlságosan gyorsan és gyakran cserélgetnünk. Nem erőszakkal, hanem szeretettel vegyük rá a gyermeket erre a harcra önmaga ellen. Elegendő sokszor egy szó, egy pillantás, egy biztatás. — Ne essünk azonban a másik végletbe sem, fogjuk a gyermeket szeretettel, de erősen.

Mindenekelőtt pedig vizsgáljuk meg magunkat: hogyan gyakorolom én a ker. önmegtagadást? Mindenki csak azt adhatja, amit bír.

NEVELJÜK MÁR A MÉG ÖNTUDATLAN GYERMEKET LEMONDÁSRA.

A gyermek fekdjék le és keljen fel meghatározott időben. Evésben, ivásban legyen mértékletes, uralkodjék apró szenvedélyein, torkosságán, restségén, dacosságán, habár még öntudatlanul. — Kérdezzük magunkat tehát: mi az, amiről gyermekemnek le kell mondania? Keresztülviszem ezt? Ha nem, miért nem?

NEVELJÜK A GYERMEKET A SZÜKSÉGES ÖNMEGTAGADÁSRA.

Szükséges az az önmegtagadás, amelyet a jó Isten parancsol. — Gyermekem, nem vetted észre, hogy szívesebben nem imádkozol vagy rosszul imádkozol, mint jól; hogy szívesebben lennél dacos, mint engedelmes... hogy szívesebben vagy lusta, mint szorgalmas... hogy jobban szeretsz torkoskodni, mint lemondani, hazudni, mint igazat mondani...? De ha a jó Isten valamit kíván, akkor soha még egy pillanatig sem szabad azon gondolkodnod, hogy megtegyed-e vagy sem? Hozzunk fel példákat. Ha valami nehezedre esik, akkor mondd: Édes Istenem, segíts, hogy most jó legyek!

NEVELJÜK A GYERMEKET ÖNKÉNTES ÖNMEGTAGADÁSRA.

A jó Isten nem parancsol mindent bűn terhe alatt. Vannak dolgok, melyeket csak kíván, csak szeretne. A jó gyermek nemcsak azt teszi meg, amit szülei parancsolnak, hanem azt is, ami nekik örömet szerez. Aki a jó Istent szereti, az ugyanígy tesz.

Magyarázzuk meg az önkéntes önmegtagadást.

Gyermekem, add meg ezt a levest, ha nem is ízlik. Annyi szegény

gyermeknek nincs mit ennie. — Játékból adj valamit testvérkének is! Nem akarod ezt az almát a kis Jézusnak adni? Akkor add ennek a szegény fiúcskának. Amit a szegénynek adsz, azt az Úr Jézusnak adod. — Ha zsebpénzt kapsz, tégy valamit félre a pogány gyermekeknek. Ha már elég lesz, akkor veszünk azon egy kis néger fiúcskát, aki a keresztségben a te nevedet kapja majd. Akkor két Palkónc lesz; egy kis fehér itten és egy kis fekete messze Afrikában. — Jancsi verekszik veled? Te erősebb vagy, mint ő, és jól el tudnád verni, de ha a jó Istent különösen akarod szeretni, akkor nem nyúlsz hozzá, hanem megbocsátasz neki. Az édes Udvözítő még a keresztfán is megbocsátott azoknak, akik kínozták.

Miért tagadd meg magad?

Az önmegtagadás erősíti az akaratot és kedvessé teszi a gyermekeket a jó Isten előtt. Légy bátor katoná! A katonák sok mindent kiállnak: esőben kivonulnak, szabadban hálnak, még hidegben is. De a katonák bátrak. Nem akarsz ilyen bátor kis katonája lenni az Úr Jézusnak? Tagadd meg magadat szeretetből Isten, az Úr Jézus, Szűz Mária iránt!

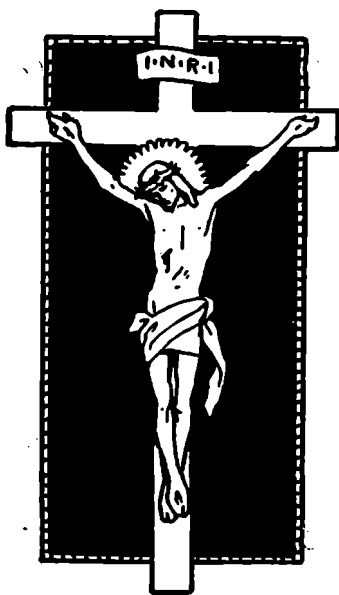
Elmondok neked egy szép kis történetet. Limai Szent Róza már gyermekkorában sokat szenvedett. Négyéves korában nagy kelés támadt a fülén. Az orvos eljött és felvágta. De ő nem panaszkodott. Egész feje sebes lett. Édesanyja tévedésből káros gyógyszereket használt, a baj még rosszabbodott. De panasz nem jött a kis Róza ajkaira. Mikor édesanyja megkérdezte, hogy szenved-e, azt felelte: Csak egy kicsit! Mindenki rosszul bánt a szegény beteg kisleánnyal, ő azonban mindent elviselt a legnagyobb türelemmel. A szenvedő Udvözítőhöz így mindig hasonlóbba lett. Hol talált erőt és bátorságot ehhez? Jézust akarta szeretni! Gyakran mondogatta a kisleány: „Jézus mindig néz reám és figyel, hogy mi megy végbe a szívemben.” Most már régóta örül Szent Róza a mennyországban mindannak, amit itt a földön az Udvözítőért kiállt.

ADJ MINDENT AZ ÉDES ÜDVÖZÍTŐNEK

Huajnapanban (Mexikó) a keresztényüldöző Calles kormányzása alatt letartóztatták és fogságba vetették Altamirano püspököt. A katolikusok mint atyjukat siratták. Akkor egy derék tanítónő, Olazar Julianna, apró kereszteket akasztott titokban az iskolásgyermekek nyakára, hogy mindnyájan imádkozzanak a püspökért. Szépen imádkoztak, mikor egyszerre irtózatossá lettek, istenkáromlást hallottak és puskatussal beverték az ajtót. Ime, tizenkét katona behatolt az iskolába és elválasztotta a kicsiket tanítónőjüktől. Letépték a falról és a kicsinyek nyakáról a kereszteket, egy halomra dobták és a gyermekeket rá akarták hajtani. De nem akadt gyermek, aki egy lábbal is érintette volna a kereszteket. Örjögő düh fogta el ekkor a katonákat és a keresztekre akarták vetni magukat. A bátor tanítónő ekkor kiszakította magát közülük, a keresztek és a katonák közé állt. „Tiporjatok reám, bántalmazzatok engem, de ne az én Uramat és Királyomat a kereszten”, kiáltott. A tiszt dühöngve fogott rá pisztolyt és elsütötte. Néhány pillanat múlva Olazar Julianna halva feküdt vérben a földön, karjaival Jézust, a kereszten haldokló Királyát ölelve.

ELŐKÉSZÜLET AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA.

GYÓNÁSI ELŐKÉSZÜLET A LEGRÖVIDEBB FORMÁBAN.

Megeshetik, hogy a gyónásra vonatkozó oktatást nagyon rövidre kell fogni. Például ha egy értelmes 5—6 éves gyermek, aki már képes arra, hogy a szentáldozást méltóan fogadja, súlyosan megbetegszik.

Gyermekem, emlékszel, hogy szófogatlan... voltál? Ezzel megbántottad a jó Istent. De ő annyira szeret téged, hogy hibáidat most le akarja venni rólad.

SOROLD FEL GYERMEKEDNEK HIBÁIT.

Intézzünk a gyermekhez kérdéseket, és ha nem tud rájuk felelni, mondjuk meg neki: ezt elkövetted, ezt nem. — Ezeket a hibákat szépen elmondod a papnak, ő leveszi azokat rólad. A jó Isten akarja így, azért teheti ezt meg a pap.

BÁND MEG BŰNEIDET.

Mutassuk meg a gyermeknek a feszületet. Ó édes Udvözítóm, mennyit kellett szenvedned... miért szenvedtél ennyit?

— Azért, mert te, gyermekem, oly sokszor hanyagul imádkoztál, engedetlen voltál... Édes Udvözítóm, nagyon sajnálom, hogy fájdalmat okoztam Neked. Bárcsak ne tettem volna; meg akarok javulni. Tisztíts meg az én szívemet. Amen.

MONDD EL A PAPNAK BŰNEIDET.

A pap szereti a kisgyermekeket. Nyugodtan elmondhatod neki mindazt, amit tettél: engedetlen voltam... Mindent megmondasz úgy, amint volt. És ha megkérdez: hazudtál? — akkor egyszerűen felelsz: igen, hazudtam — sokszor hazudtam. — Nem kell magadat szégyelned. A pap senkinek sem mondhatja el bűneidet. Egyszerűen leveszi rólad. Imádkozik és kezével keresztet vet fölötted — és a te bűneid eltűntek. Azt mondja a pap: imádkozzál penitenciául egy Miatyánkot vagy valami mást. Ezt el kell mondanod; így akarja a jó Isten.

GYÓNÁS UTÁN.

Ha szükséges, mondd el a gyermekkel a penitenciát és egy rövid hálaadást: Édes Udvözítőm, köszönöm neked, hogy bűneimet levettél rólam. Ó, de jó vagy Te. Milyen szép most a lelkem. — Jézusom, szeretlek téged. Amen.

RENDES ELŐKÉSZÜLET AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA.

Normálisan fejlett gyermekeket legkésőbb betöltött hét évvel készítsük elő az első szentgyónásra. Korábban fejletteknél ezt éppúgy, mint az első áldozásra szóló előkészületet, előbb, sőt sokkal előbb is megkezdhetjük. Az egyházjog meghatározza: „Minden mindkét nembeli hívő, miután elérte a megkülönböztetés korát, vagyis mikor már értelmét használni tudja, köteles minden bűnét (halálos bűnét) legalább egyszer az évben lelkiismeretesen meggyónni.” (Kán. 905.) Tehát a hetedik év körül; a körülmények szerint előbb is.

MILYEN KIS BÜNÖKET KÖVET EL A GYERMEK?

VANNAK KIS ÉS NAGY BÜNÖK.

Bocsánatos és halálos bűnök.

Nevezzünk meg néhány bűnt, melyeket

a gyermek biztosan elkövetett. Látod, ezek bűnök. Hová jut a lélek a kis bűnökért? Hová a nagy bűnökért?

MILYEN BOCSÁNATOS BÜNÖKET KÖVET EL A GYERMEK?

Sajnos, sokan a felnőttek közül sem tudnak különbséget tenni a halálos és bocsánatos bűnök között — hát még a gyermekek. Azért magyarázzuk meg ezt világosan a gyermeknek. Alkalmadtán figyelmeztessük: ez bocsánatos bűn, ezért tisztítóűz jár.

A BOCSÁNATOS BÜN NAGY ROSSZ.

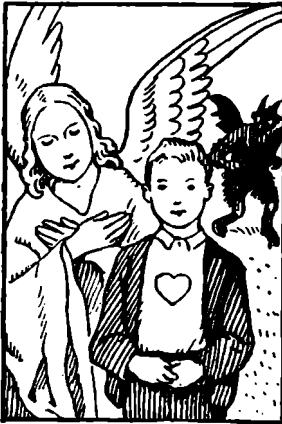
Miért olyan nagy rossz a bocsánatos bűn — a torkosság, engedetlenség...? Miért rossz még inkább? Mert Jézus miatta, még a legkisebb bűn miatt is meghalt. — Miért rossz még ennél is inkább? Mert ezzel megbántottad a te jó Istenedet. Ó, mily csúnya a bocsánatos bűn! Rosszabb, mint a legfájdalmasabb betegség, rosszabb, mint a halál. Ennél csak egy van, ami még rosszabb: a halálos bűn. — Édes Istenem, nem akarok többé szándékosan bocsánatos bűnt elkövetni. Segíts, hogy meg ne bántsalak és a tisztítóűzbe ne jussak. Amen.

MILYEN NAGY BŰNÖKET KÖVETHET EL A GYERMEK?

Általában gyermekeknél nem vagy csak ritkán fordul elő halálos bűn. Téves lenne azonban azt gondolni, hogy hétéves gyermek nem követ-
het el halálos bűnt. Ebben a korban a gyermekek kötelesek gyónni. (Kán.
905.) A gyónási kötelezettség azonban a halálos és nem a bocsánatos
bűnökre vonatkozik, tehát feltételezi ennek a lehetőségét.

A gyermeknek tisztában kell lennie azzal, hogy mi a halálos bűn. Előfordul néha, hogy bocsánatos bűnöket vagy csupán kísértéseket halálos bűnöknek tart. Ha érezzük, hogy ilyen téves a lelkiismerete, úgy nagy gonddal neveljük lelkiismeretét helyes irányban. Különben talán évekig vagy évtizedekig sem szabadul meg aggályaitól, melyeknek végzetes következményei lehetnek. Ha valamiben nem látunk tisztán, menjünk tanácsért a lelkiatyához.

Hozzunk fel példákat a halálos bűnre.

Egy bűnnélküli szív.

Egy bocsánatos bűn.

Egy halálos bűn.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy kisgyermeknél (nem felnőtteknél vagy nagyobb gyermekeknél) a hatodik parancsba ütköző hibákat ne tart-
suk mindjárt halálos bűnöknek, mert ezek a legtöbb esetben nem szorosan véve a tisztaságot sértik (paráznaság, tisztátalanság), hanem inkább csak a szemérmetességet. Rendszerint ugyanis nincs még meg a rossz (nemi) gyönyörérezet és így a súlyos bűn lehetősége sem. Másképp áll a dolog akkor, ha a gyermek csábításnak esett áldozatul és a voltaképeni tisztá-
talanság bűnébe keveredett, vagy pedig téves lelkiismeret következtében vétkezett súlyosan. Az ilyen gyermek nagy gondot igényel. Hasonlóképpen az olyan gyermek is, akit elcsábítottak a nélkül, hogy a súlyos bűn tudatára ébredt volna. Ebben az esetben el kell távolítani minden veszé-
lyes alkalmat, a gyermekre szorgosan kell felügyelni és megértő szóval komolyan és világosan ki kell őt oktatni. Az ilyen gyermeknek kétsze-
resen szüksége van a szentségi Jézusra. Természetesen ebben az esetben sem szabad az elszenvedett csábítást azonnal, megkülönböztetés nélkül súlyos bűnnek minősíteni.

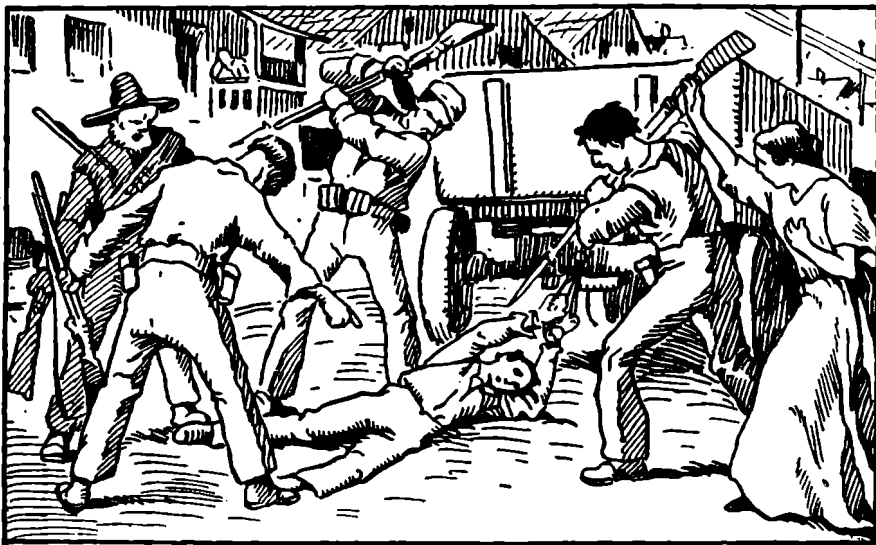
Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, kerüljük-e saját magunk is teljes erőnkől a súlyos bűnt? Ellenkező esetben alig leszünk képesek a gyermeknek a megfelelő oktatást kellő nyomatékkal és kitartással megadni.

MILYEN RETTENETES A HALÁLOS BŰN?

Semmi sem olyan rettenetes a világon, mint a halálos bűn! Rettenetesebb, mint a betegségek, szerencsétlenségek, a halál... Tudod miért? Mert nagyon súlyosan megbántja és megharagítja a jó Istent! Mert keresztre feszítette az édes Jézust! — Hogy is tudnál valaha ilyet elkövetni? Ez lenne a legszörnyűbb szerencsétlenség, ami veled történhetné! — Ezért, csakis ezért jutnak a lelkek a pokolba.

HALJ MEG INKÁBB, MINTSEM HOGY HALÁLOS BŰNT ELKÖVESSI

Mexikóban a keresztényüldözők elfogtak egy bátor ifjút. Tizennyolc éves volt. Fenyegetve kívánták tőle:

Inkább halj meg, mint hogy egy súlyos vétet elkövess!

— Kiáltsd: Le Krisztussal!

Ez halálos bűn lett volna és az ifjú így felelt:

— Ezt nem tehetem, katolikus vagyok!

Ekkor teherautóhoz kötötték és így vonszolták sebekkel és sárral borítva haza.

— Kiáltsd: Éljen Calles!

De a bátor fiú kimerülten kiáltott fel:

— Éljen Krisztus!

Ekkor szuronyokkal szurkálni kezdték, hogy hittagadásra bírják. De az ifjú kész volt inkább meghalni, semmint halálos bűnt elkövetni. Meglátta a szomszédasszony és kihívta a házból édesanyját. Rémülve futott az ki, de keresztény hősiességgel kiáltott:

— Meg ne tagadd hitedet, ha megölnek sem. A hit több mint az élet! Éljen Krisztus, a Király!

Haldokolva lihegte a fiú:

— Éljen Krisztus, a Király!

Vértanú volt. Ó, mily okosan cselekedett. Most Jézusnál van a mennyországban, Jézusnál, aki mindent, mindent pótol. Gyermekeim, sok ezer és millió vértanú van, akik inkább választották a halált, mint a súlyos bűnt.

Szoktassuk rá a gyermeket, hogy gyakran imádkozzék azért a nagy kegyelemért, hogy a halálos bűnt elkerülje. „Ó Mária, édes Anyám, őrizd meg ma a súlyos bűntől.” Aki reggel és este három Udvözléggel ezt elmondja, mindennap 200 napi bűcsút nyer.

BÁND MEG BŰNEIDET!

A JÓ ISTEN SZÍVESEN MEGBOCSÁT.

Milyen irgalmas a jó Isten; irgalmasabb és jobb, mint a legjobb ember. Minden bűnünket meg akarja bocsátani. A kicsiket és nagyokat — még a legnagyobbakat is.

Édes Istenem, mily jó és irgalmas vagy Te. Te Atyánk vagy, és megígérted, hogy megbocsátasz nekünk. Bízom benned. — Jézusom, Te meghaltál a kereszten, hogy bűneinket levegyed rólunk. Bocsásd meg bűneinket!

MEG KELL BÁNNUNK BŰNEINKET!

A jó Isten szívesen megbocsát nekünk, de csak akkor, ha sajnáljuk, hogy vétkeztünk.

Jancsi megütötte édesanyját. Ez szomorúan tekintett reá: „Gyermekeim, hogy tehetél ilyet?” Törzsűrás volt ez a kis bűnös szívének. Egyszerre belátta, milyen rossz volt: „Édes anyukám, nagyon sajnálom, hogy megütöttem. Ó, bárcsak ne tettem volna! Bocsáss meg!” Látod, ez a bánat emberekkel szemben.

Gondolj csak bűneidre... Kit bántottál meg velük? „Édes Istenem, bánom bűneimet, hogy oly rossz, hálátlan és engedetlen voltam Veled szemben. Ó, bárcsak ne vétkeztem volna. Bocsáss meg nekem, többé nem akarlak megbántani.” Ez a bánat a jó Istennel szemben.

BÁNJUK MEG BŰNEINKET ISTENTŐL VALÓ FÉLELEMBŐL! (Kevésbé tökéletes bánat.)

Miért bánjuk meg bűneinket? Mert nekünk szegény bűnösöknek félnünk kell a jó Istentől. — Édes Istenem, bánom bűneimet, mert azokért megbüntethetsz engem a tisztítóúzzal — a pokollal!

BÁNJUK MEG BŰNEINKET SZERETETBŐL ISTEN IRÁNT! (Tökéletes bánat.)

Miért bánjuk meg főleg bűneinket? Mert azokkal megbántjuk a jó Istent, akit mindenekfelett szeretnünk kell!

Úr Jézus, édes Udvözítóm, mennyire szeretsz Te engem! Mint kisgyermek értem sírtál, fáztál... a jászolban... A kereszten értem haltál meg... A mennyországban vársz reám, hogy örökre boldoggá tégy... A szentáldozásban szívembe akarsz jönni, mert mindig velem akarsz lenni. — Te vagy az én Uram és Istenem... Mily kevésbé szeretlek Téged! De ezentúl meg akarok javulni, Téged mindenekfölött akarlak szeretni és soha többé meg nem bántani. Bocsásd meg az én bűneimet! Amen.

MELYIK A LEGJOBB BÁNAT?

Mi jobb: Istentől félni — vagy Őt szeretni? Melyik bánat jobb tehát?

Jézus, a jó pásztor.

MIT TESZ A GYERMEK SZENTGYÓNÁS ELŐTT?

Idő kell ahhoz, míg a gyermek megtanul önállóan gyónni. Azért kezdetben az édesanya segítsen neki: vizsgálja meg lelkiismeretét, mondja el vele a bánatot, penitenciát, és ha kell, menjen vele a gyónáshoz.

A lelki tükör segítségével lehet, de vigyázzunk arra, hogy a gyermek egyénien és ne sablonszerűen gyónjék. Legjobb, ha saját szavait és kifejezéseit használja.

Lelkitükör.

Nem imádkoztam-e hanyagul, szórakozottan?
 Nem voltam-e a templomban tiszteletlen magatartásomban?
 Nem voltam-e engedetlen, dacos, tiszteletlen szüleimmel (előljáróim-
 mal) szemben?
 Nem vétettem-e illetlen gondolattal, tettel?
 (Nem vétettem-e a hatodik parancs ellen? Hányszor?)
 Nem voltam-e torkos?
 Nem loptam-e? Mennyit?
 Nem hazudtam-e?
 Nem veszekedtem-e testvéreimmel, pajtásaimmal?
 Ha ezenkívül valami mást követett volna el a gyermek, úgy mondjuk
 azt meg neki.

Indítsd fel magadban a bánatot és az erős fogadást!

HOGYAN GYÓNIK A GYERMEK?

Belépsz a gyóntatószékbe, letérdelsz, keresztet vetsz és elmondod a bevezető imát. Azután elmondod bűneidet halkan, úgyhogy csak a lelki-
 atya hallja meg. Milyen bűnököt *kell* meggyónni? Csak a halálos bűnököt
 kell meggyónni, mégpedig szám szerint. Ezt a jó Isten parancsolja! Rette-
 netes az, ha valaki valamely halálos bűnét készakarva nem gyónja meg.
 Az ilyennek a jó Isten a többi bűnét sem bocsátja meg és ha így meghal,
 még mélyebbre kerül a pokolba. Milyen bűnököt gyónik meg a *jó gyer-
 mek*? Minden bűnét, amelyre emlékszik, a kisebbeket is. Miért? Mert az
 Úr Jézus ezt így kívánja és szereti.

Ha azonban valaki elfelejt valamely halálos bűnt meggyónni, azért
 mehet áldozni, csak a következő gyónásban meg kell azt mondania.

A PAP NEM MONDHATJA EL BŰNEINKET.

Sok száz évvel ezelőtt élt Prága városában egy gonosz király: Vencel.
 Felesége, Johanna királyné gyakran gyónt Nepomuki János szentéletű
 papnál. A király nem tudta megérteni, miért megy felesége oly gyakran
 gyónni. Annyira megharagudott, hogy meg akarta tudni bűneit. De Ne-
 pomuki Szent János hallgatott. A király megharagudott rá és börtönbe
 vetette. A Szent ott is tovább hallgatott. Miért? Mert a papnak soha,
 semmi körülmények között sem, egyetlen embernek sem szabad a gyónási
 titkot elárulnia. Erre a király még jobban megharagudott és egy éjszaka
 a Szentet kezén-lábán megkötözve egy nagy folyóba, a Moldvába dobatta.
 Alighogy megfulladt Szent János, teste elkezdett úszni a vizen. Mennyei
 fényesség ragyogta őt körül és bevilágított az éjszakába. Az Úr Jézus
 felvette magához az égbe. Látva a csodálatos fényességet, a király félel-
 mében elmenekült a városból. A nép pedig összesereglett, kezeit és lábait
 csókolta a papnak, aki oly hűségesen megőrizte a gyónási titkot.

A PAP MEGBOCSÁTJA A BŰNÖKET.

Ha a lelkiatya meghallgatta bűnvallomását, akkor figyelmeztet,
 hogy jó légy, és feladja a penitenciát. Jól figyelj oda szavaira és jegyezd
 meg azokat magadnak. Azután latinul imádkozik és nagy keresztet vet

NEPOMUKI

SZENT JÁNOS

föléd. Vess te is keresztet magadra. — Most tiszta a lelked, mint az angyaloké az égben. Milyen vidám és boldog vagy gyónás után!

Miért bocsáthatja meg a pap a bűnöket? Mert a jó Isten hatalmat adott neki erre.

MIT TESZ A GYERMEK SZENTGYÓNÁS UTÁN?

HÁLÁT AD A JÓ ISTENNEK.

Édes Jézusom, köszönöm Neked, hogy a pap által megbocsátottad bűneimet. Ó, mily jó vagy! Megígérem Neked, hogy jó leszek és főleg ...hibáimat következő gyónásomig kerülni fogom.

Édes Szűzanyám, köszönöm neked is, hogy segítettél. Ajánlj engem Jézusnak!

Szent őrangyalom, neked is köszönöm, hogy mellettem álltál. Mutasd meg nekem az utat a mennyországba!

ELMONDJA AZ ELÉGTÉTÉLT.

Ha lehet, mondd el azonnal az elégtételt.

MEGJAVUL.

Légy hálás a jó Isten iránt és szokjál le egyik hibádról.

A GYÓNÁSI OKTATÁS FOLYTATÁSA.

SZOKTASSUK A GYERMEKET GYAKORI GYÓNÁSRA.

Gyakori gyónás, gyakori áldozás: ez az ideális állapot. Ajánlatos a heti gyónás. Azonban ez paphiány és egyéb nehézségek miatt nem mindig keresztülvihető. — Szép, ha a gyermek kéthetenként vagy havonként gyónik és e mellett minden nap áldozik. De szép már az is, ha havonként gyónik és minden vásár- és ünnepnap áldozik. A jobb ne legyen megrontója a jónak!

Hogyan hozzuk ezt gyakorlatba? Bízunk elsősorban a gyóntatóra. Amit ő mond és kíván, azt tegye a gyermek. Adjunk a gyermeknek megfelelő időt és alkalmat, hogy gyónását elvégezhesse. Tudja a gyermek pontosan, hogy hol és mikor találhatja a gyóntatót. Ne gördítsünk útjába nehézségeket akkor sem, ha esetleg időközben vagy akár rendkívüli időben akar is gyónni menni. Sok, sokszor évekre kiterjedő méltatlan áldozás lehet a korlátolt gyónási szabadság követ-

kezménye. — Ajánljuk a gyermekeknek a gyakori gyónást, de ne parancsoljuk és ne kényszerítsük rá. Legyünk tekintettel a gyermek szabadságára.

FIGYELMEZTESSÜK A GYERMEKET AZ ÓSZINTE GYÓNÁSRA.

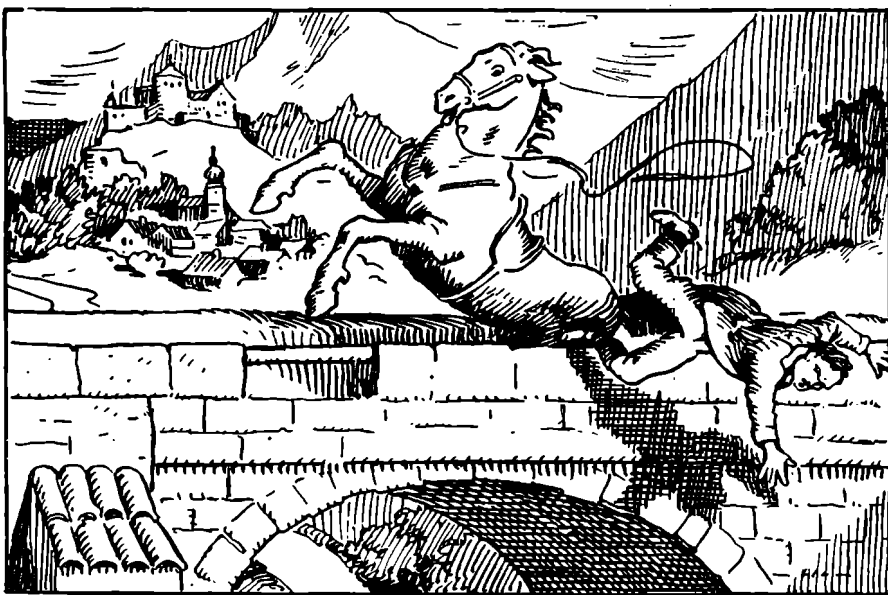
A gyermekek félénkek és hajlamosak a hazugságra. Nehezükre esik még kis hibáikat is bevallani. Azért figyelmeztessük őket időnkint az őszinteségre, nehogy a félelem, a szégyenkezés méltatlan gyónáshoz vezessen.

Gyermezem, gyónjál mindig őszintén! A gyóntató nem mondhatja el bűneidet. — Minden gyermek eleshetik; a lelkiatya legkevésbé sem csodálkozik azon. Ne félj semmit. — Mindenki gyónik, még a pápa is. — Ha bármit tettél is, mondd meg bátran! Milyen boldog leszel utána! És milyen szomorúak azok, akik nem jól gyónnak!

TÖKÉLETES BÁNAT.

Hány ember köszöni örök üdvösségét a tökéletes bánatnak! Sajnálatos dolog, hogy a mai nevelésben oly kevés gondot fordítanak a tökéletes bánatra. A halálos bűnnel Istent súlyosan megbántjuk, saját lelkünk pedig mérhetetlen kárt szenved általa. A legegyszerűbb eszköz mindkét baj orvoslására a tökéletes bánat.

Sajnos, itt sok tévedéssel találkozunk. — Vannak, akik azt hiszik, hogy a tökéletes bánat az érzelem dolga, pedig az elsősorban nem az érzelemnek, hanem az akaratnak ténye. Mások azt hiszik, hogy a tökéletes bánat azonnali gyónást igényel. Ez nem igaz. Ajánlatos ugyan a súlyos bűnt minél előbb meggyónni, hogy a szentáldozáshoz járulhassunk, de a tökéletes bánatra nézve elegendő, ha feltesszük magunkban, hogy a

Indíts tökéletes bánatot a halálos veszedelemben.

súlyos bűnt legközelebbi gyónásunkban megvalljuk. Ismét mások azt vélik, hogy a tökéletlen és a tökéletes bánat nem lehetnek meg egyszerre az ember lelkében. Ez sem igaz. Sőt a tökéletlen bánat útját egyengeti a tökéletesnek és nem egy esetben mindkettő egyidejűleg megmarad a lélekben. Vannak olyanok is, akik azt hiszik, hogy a tökéletes bánatnak ki kell terjednie a bocsánatos bűnökre is. Kíváncsinos dolog ugyan, hogy a tökéletes bánat oly erős legyen, hogy a bocsánatos bűnökre is kiterjedjen; de lényegében elégséges, ha csak a halálos bűnökre terjed ki, mert ezek által leszünk csak Istennek ellenségei. Végre vannak olyanok, akik a tökéletes bánatot nagyon nehéznek, sőt lehetetlennek tartják. Ez igen nagy tévedés, mert nem oly nehéz dolog az, ami számtalan emberre nézve (pogányok, másvallásúak) az üdvözülés egyedüli eszköze.

Mikor indítsuk fel magunkban a tökéletes bánatot? — 1. Este le-

fekvéskor; 2. ha súlyos bűnt követtünk el; 3. gyónás és szentáldozás előtt; 4. halálos veszedelemben.

Ezekre oktassuk a gyermekeket is.

Rövid tökéletes bánat: Istenem (Jézusom), mindenekfelett szeretlek és bánom, hogy megbántottalak!

Tökéletes bánat.

*Isten, szeretlek Téged,
Nemcsak, hogy add meg üdvömet
Vagy mert ki Téged nem szeret,
Örökös tűzzel bünteted.
Én Jézusom, kereszteden
Magadhoz öleltem szívem,
Szeget, lánczát, gyalázatot,
Mindent eltűrtél értem ott.
Verejtéket, lájdalmat,
Halálos aggodalmat
S halált is, és mindezt egyért,
Énértem, bűnösért.*

*Hogy ne szeretne hát szívem,
Jézus, szerelmes Istenem!
Nem, hogy mennyekben üdvözíts,
Vagy kárhozatra ne taszíts.
Nem, mert jutalmad áhítom:
De mint Te engem, Jézusom,
Szeretlek most s mindenkoron,
Csak mert királyom vagy nekem,
Csak mert Te vagy az Istenem!*

(Xav. Sz. Ferenc — Sík Sándor ford.)

BŰN ÉS KISÉRTÉS.

A gyermeknek gyengéd és helyes lelkiismerettel kell bírnia. Ezért tudnia kell a különbséget: kísértés és beleegyezés, bocsánatos és halálos bűn között.

BŰNT KÖVETSZ EL, HA OLYAT TESZEL, AMIT A JÓ ISTEN MEGTILTOTT.

Nevezzünk meg bűnöket. Miért bűnök ezek? Mert a jó Isten megtiltotta, hogy hazudjunk...

TUDNOD KELL, HOGY ISTEN A BŰNT MEGTILTOTTA, ÉS TUDVA KELL AZT ELKÖVETNED.

Amit nem tudva követsz el, az nem is bűn.

Máriácska még csak egy éves. Még nem tudja, mit tesz. Ima közben mást mond és nevetgél. Szép dolog ez? Nem. — Bűnt követ el Máriácska? Nem — mert még nem tudja, hogy a jó Isten megtiltotta ezt.

Péter játék közben szép labdát látott. Azt hitte, hogy az övé és magával vitte, pedig nem volt az övé. Bűnt követett el? Nem — tévedett, de nem vétkezett.

AKARVA KELL A BŰNT ELKÖVETNED.

Csak akkor követsz el bűnt, ha készakarva teszed ezt.

Katóka ájtatosan akar imádkozni és a jó Istenre gondol. De egyszerre csak elröplőnek gondolatai a nélkül, hogy észrevenné. Nem gondol már

a jó Istenre, csak babájára és játékaira. Akarta ezt Katóka? Szándékosan, készakarva, szívesen tette? Vétkezett tehát Kató?

Ferinek imádkoznia kellene. Tudja, hogy ilyenkor a jó Istenre kell gondolni, de ő nem akar imádkozni és készakarva hintalovára gondol. — Vétkezett Feri? Igen, mert készakarva nem imádkozott jól.

Ágnest édesanyja kenyérért küldi, de ő makacskodik és nem megy. Vétkezik, mert készakarva nem engedelmeskedik.

Pistinek meghagyta édesanyja, hogy iskola után azonnal menjen el nagybátyjához. De Pisti elfelejti és nem megy. Nem vétkezett, mert nem tette készakarva.

Jó gyermekek sokszor azt hiszik, hogy vétkeztek, pedig nem akartak semmi rosszat, tehát nem is követtek el bűnt.

Gondold a kísértésben:

*Lát az édes Jézus,
Lát az áldott Szűzanyám;*

*Jóságos szívüket
Mennyire bántanám!*

ELŐKÉSZÜLET AZ ELSŐ SZENTÁLDOZÁSRA.

ELŐKÉSZÜLET HALÁLOS VESZEDELEMBEN.

Ha a kisgyermek halálos veszedelemben kerül, úgy az első áldozási oktatást a legszükségesebbre kell leszállítanunk.

A gyermeknek tudnia kell, kit vesz magához. Ismernie kell a különbséget a szentostya és a közönséges kenyér között. — Amit a lelkiatya hoz neked, az a szentostya. Gömbölyű, fehér, úgy néz ki és az íze is olyan, mint a kenyérnek. De nem kenyér, hanem maga az Úr Jézus. Tudod, az az Úr Jézus, aki a jászolban feküdt, — a kereszten meghalt — aki a mennyországban van, az édes Udvözítő, aki Isten és ember. Most szívedbe akar jönni! Mily jó hozzád!

KÉSZITSUK ELŐ A GYERMEKET.

Ha a körülmények megengedik, állítsunk fel a gyermek szobájában kis oltárt, melyre a pap leteheti az Oltáriszentséget. Halálos veszedelemben nem szükséges éhgyomorral lenni. Segítsünk a gyermeknek, hogy a szentostyát el ne harapja. Vigyázzunk, hogy ki ne fásszunk.

Gyermekem, most szívedbe jön az édes Jézus. Ó, de szívesen jön! Mondd neki szívecskédben: Édes Jézusom, sajnálom, hogy sokszor rosszul imádkoztam, nem fogadtam szót... hogy rossz voltam. Édes Udvözítőm, tégy mindent jóvá. Te annyira szeretsz engem, én is szeretni akarlak Téged. Ó, de örülök, hogy szívembe jössz. Segíts nekem, hogy jól imádkozzam, jól szenvedjek... hogy szerencsésen eljussak hozzád a szép mennyországba.

Nyisd ki most kissé a szád, nyujtsd ki nyelvecskédet. Az Úr Jézus most leszáll a nyelvedre. Nyeld le. A nyelésnél segíthetünk vízzel, melyet a pap az Oltáriszentség kiszolgáltatásánál használt. Kiskanalat is használhatunk.

VÉGEZZÜK EL A GYERMEKKEL A HÁLAADÁST.

Jézus könnyen kielégíthető: az ő szeretete nem kíván sokat. Imádkozzunk néhány fohászt: Jézus, maradj szívemben! — Édes Jézusom, szeretlek! — Segíts, hogy jó legyek. — Jézusom, végy fel magadhoz az égből — Áldd meg szüleimet, testvéreimet! Áldd meg a te kis Petikédet! — Édes Jézus, hallgass meg engem! Amen.

RENDES ELŐKÉSZÜLET AZ ELSŐ SZENTÁLDOZÁSRA.

Mielőtt az első áldozási oktatást megkezdénénk, kérdezzük magunktól: Milyen viszonyban vagyok én magam Jézussal az Oltáriszentségben? Hányszor áldozom és hányszor áldozhatnám? Miben kell javulnom?

Legjobb, ha az első gyónást két-három héttel az első áldozás előtt elvégeztetjük a gyermekkel, hogy az utolsó heteken kizárólag az első áldozásra készülhesen.

BEVEZETÉS.

IMÁDKOZZÁL MINDENNAP JÓ ELSŐ ÁLDOZÁSÉRT.

Hogy örül az Úr Jézus már ennek a napnak. Nemde, nem akarod Őt üres kézzel fogadni. Azért imádkozzál mindennap egy kis imát előkészületül:

*Jézus, Jézus, jöjj hozzám,
Téged szívem hön kíván;
Hű barátja lelkemnek,
Veled egyesülhessek!*

Ó, de szívesen hallgatja Jézus ezt az imát! Ha ezt ájtatosan elmondod, akkor Jézus mindannyiszor már a valódi első áldozásod előtt is szívedbe jön a nélkül, hogy Őt látnád. (Lelkileg.)

LÉGY MEG JOBB!

Nevezzük meg a gyermeknek kedvenc hibáját vagy valamely más hibát, amelyről le kell szoknia, vagy erényt, amelyet gyakorolnia kell. Figyelmeztessük: Szépítsd fel szívedet az első áldozás napjára! Tedd szeretetből az Úr Jézus iránt! Minél jobb vagy, annál szívesebben jön hozzád.

LÁTOGASD MEG JÉZUST GYAKRAN AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN.

Mindjárt az áldozási oktatás kezdetén végezzünk a gyermekkel szentséglátogatást. Térdeljen le a szentségház előtt, imádja Jézust és végezzen lelki áldozást. Ha lehet, menjen el naponta a szentmisére és az átváltozásnál kérje a jó első áldozás kegyelmét.

*Édes Jézus, én szerelmem,
Ó, mily nagyon szeretlek!
Te vagy kincsem és mindenem,
Téged szívembe rejtlek.
Jöjj el, jöjj el, siess már,
Jézus, Téged szívem vár!*

Látogassa meg gyakran Jézust az Oltáriszentségben; ha ez lehetetlen, küldjön neki legalább egy-egy üdvözlét.

Végnélkül dícsértessék és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség!

JÉZUS AZ OLTÁRISZENTSÉGET ALAPITJA.

Mutassuk meg a gyermeknek az utolsó vacsora képét.

„EZ AZ ÉN TESTEM.”

Tudod, hogy Jézus meghalt értünk a kereszten. De mielőtt meghalt, meg akarta alapítani az Oltáriszentséget. Azért apostolaival: Péterrel, Jakabbal, Jánossal... szép nagy terembe ment. Az asztalon kenyér volt, amilyent eszünk. Bor is volt ott, amilyent inni szoktak. — Tudod, kicsoda Jézus? A jó Isten, az Isten Fia, aki mindent megtehet, amit csak akar. — Nos, hallgass ide! Az Úr Jézus szentséges kezeibe vette a kenyeret és így szólt fölötte: „Ez az én testem.” Vagyis az én igazi emberi testem, olyan test, amilyen neked és mindnyájunknak van. — Mi lett tehát a kenyérből? Jézus teste, az Ő igazi teste. Többé nem kenyér, hanem Jézus teste. — Látod az Úr Jézus testét, mint saját testedet? Nem — Jézus testét úgy látod, mintha kenyér lenne. Kerek, fehér; íze és szaga a kenyéré (kenyér színe). — Mi lett a kenyérből? Honnan tudjuk? Az Úr Jézus mondta — és mindaz, amit Ő mond, igaz. Ő Jézus, hiszek Neked!

Ahol Jézus teste van, ott az édes Udvözítő egészen ott van, testével, vérével, lelkével, úgy, amint van: Isten és ember. — Mi lett a kenyérből: maga Jézus, az egész Jézus. — Ő Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben, hiszem, hogy itt jelen vagy, mert Te magad mondtad azt. Imádlak Téged, ki a felfoghatatlan nagy Isten vagy. Amen.

„EZ AZ ÉN VÉREM.”

Azután az Úr Jézus szentséges kezeibe vette a kelyhet a borral és így szólt a bor fölé: „Ez az én vérem.” Mi lett akkor a borból? Jézus igazi vére, mely az Ő szent testében folyik. — Látod Jézus véré, úgy mint saját véredet, mikor például túvel megszúrod magadat? Nem. Jézus vére még mindig bornak látszik; íze, szaga olyan, mint a boré (a bor színe). — Mi lett a borból? Jézus vére, mert Ő mondta, és Ő mindig igazat mond. — Ő Jézus, hiszek Neked!

Ahol Jézus élő vére van, ott van az édes Udvözítő egészen, ott van testével, vérével, lelkével, istenségével, emberségével. Mi lett a borból? — Imádság, mint fent.

AZ APOSTOLOK ÁLDOZNAK.

Figyelj tovább ide! Jézus az Ő szent testét (saját magát) Szent Péternek, Jánosnak... adta. Mit mondott közben? „Vegyétek és egyétek!” Ezzel eledelül adta saját szent testét nekik. Száján át szívébe ment Szent Péternek. Ő, mennyire szerette az Udvözítő Szent Pétert! Betért hozzá, hogy segítsen neki, hogy a bűnöket elkerülje, jól éljen és a mennyországba jusson. — Ő Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben, hiszem, hogy apostolaid szívébe mentél. Jöjj az én szívembe is, vágyódom utánad! Amen.

JÉZUS AZ ELSŐ SZENTMISÉT MONDJA.

Nemde, szép történet ez? Az utolsó vacsora története. Hol folyt le ez? Jeruzsálemben, az utolsó vacsora termében. Jézus akkor mondta el az első szentmisét. Hogy-hogy? Jézus ott ugyanazt tette, amit ma a pap tesz a templomban. A kenyeret az Ő szent testévé, a bort az Ő szent vérévé változtatta át.

Indítsd fel magadban gyakran a hitet, reményt, szeretetet és vágyódást. Ez a legjobb előkészület az áldozásra. Édes Udvözítőm, hiszem, hogy az Oltáriszentségben közöttünk élsz. Remélem, hogy ott nekem segítesz. Jézusom az Oltáriszentségben, szeretlek mindenekfölött. Jöjj az én szívembe és fogadd el tőlem szívemet, lelkemet, mindent, amim csak van. Amen.

HOGYAN MUTATJÁK BE A SZENTMISÉT?

Az édesanya vigye el gyermekét minél korábban a szentmisére. Tedd össze kezeidet, az édes Jézus most lejön a mennyországból az oltárra. — Mondassunk a gyermekkel apró imádságokat. — Mikor már nagyobb, magyarázzuk meg neki a szentmisét, annak három főrészét.

Gyermekem, a multkor elmondtam neked, hogyan mutatta be Jézus az első szentmisét az utolsó vacsora termében. Most lássuk, hogyan mutatják azt be ma templomainkban. (Ha lehet, mutassunk a gyermeknek képeket a szentmise különféle részeiről.)

A PAP AZ OLTÁRHOZ MEGY.

Mutassuk meg az oltárt, feszületet, gyertyákat... Látod, amint a pap és előtte a ministránsok piros és fehér ruhában az oltárhoz mennek? Mit akar a pap tenni? Be akarja mutatni a szentmisét. Ki adta neki erre a hatalmat? Az Úr Jézus az utolsó vacsorán. Így szólt ott a paphoz: Ti is tegyetek ugyanúgy, amint én tettem! („Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”) Mutassátok be a szentmisét. A papok tehát le hívják az édes Jézust az oltárra. Ő, mennyire kell tisztelnünk a papokat!

A PAP FELAJÁNLJA A KENYERET ÉS A BORT.

A pap kezébe veszi az aranytányérkát (paténa). Mi van azon? Kerek, fehér ostya. Valóságos, lisztből és vízből sült kenyer. A pap felemeli a tányérkát az ostyával, hogy azt a jó Istennek felajánlja. Ez a kenyér felajánlása.

Ezután igazi, szőlőlőből készített bort tölt a kehelybe, azt is felemeli és felajánlja a jó Istennek. Ez a bor felajánlása.

Mit imádkozol felajánlaskor? Édes Udvözítőm, Neked akarom adni magamat! Mit jelent ez? Jó, engedelmes... akarok lenni. A szentmise alatt ugyanezt sokszor elmondhatod, az Úr Jézus nagyon örül ennek.

A PAP ÁTVÁLTOZTATJA A KENYERET ÉS A BORT.

A kenyér átváltoztatása. A pap az ostya fölé hajol és azokat a szavakat mondja, melyeket Jézus mondott az utolsó vacsorán: Ez az én testem. — Mi lesz most a kenyérből (ostyából)? Jézus teste, az egész Jézus. Látod Jézust? Nem, az ostya most is csak ostyának látszik, de most már nem az, hanem Jézus teste. — Az Úr Jézus leszállt a mennyországból az oltárra. Ez a kenyér átváltoztatása.

A pap imádja Jézust a szentostyában (Oltáriszentségben). Letérdel előtte, mert Jézus Isten. Azután felemeli az Úr Jézust, hogy az ostyában mindenki lássa és imádja Őt. Azután újból letérdel és imádja Őt. A ministráns háromszor csenget. A hívek pedig mellüket verik és imádkozzák:

*Jézusom, hiszek Tebenned;
Jézusom, bízom Tebenned;
Jézusom, szeretlek mindenekfölött. Amen.*

Te is imádkozd ezt, vagy tekints szeretettel a szentostyára és mondd: Én Uram és én Istenem! (7 évi és 7 negyvennapos búcsú.)

A bor átváltoztatása. A pap a kehely fölé hajol és azokat a szavakat mondja, melyeket Jézus mondott az utolsó vacsorán: Ez az én vérem. Mi lesz most a borból? Látod Jézus véré? Mit látsz?

A pap imádja Jézust a kehelyben. Miért? Azután felemeli a kelyhet. Miért? — Mit tesznek a ministránsok? Mit tesznek a hívek?

*Jézusom, Érted élek;
Jézusom, Érted halok;
Életben s halálban,
Jézusom, Tied vagyok. Amen.*

Az átváltozás jelentősége. Az átváltozás a szentmise legszentebb része. Miért? Az átváltozásnál az édes Udvözítő odaadja (felajánlja) magát a mennyei Atyának, hogy ezzel Őt imádja és érettünk könyörögjön. — Ó, de szent az átváltozás! Ó, de jó az Úr Jézus! Mennyire szereti a mennyei Atya Őt és minket!

Mit kell tenned átváltozáskor? Az édes Udvözítővel add oda (ajánld fel) magadat a mennyei Atyának. Adj mindent Neki, mindent, amid csak van. Jézussal együtt imádd a jó Istent, és ígérd meg Neki, hogy ájtatosan imádkozol, engedelmes, jó gyermek leszel, szorgalmasan tanulsz... főleg akkor, amikor nincs kedved ehhez és nehezedre esik.

A PAP ÁLDOZIK.

Jézus tehát lejött az oltárra. Most szíveinkbe akar jönni. A pap jobbkezevel háromszor mellét veri és mondja: „Uram, nem vagyok méltó, hogy

hajlékomba jöjj, de szólj csak egy szót és meggyógyul az én lelkem." Uram, szegény bűnös ember vagyok, de ha Te egy szót szólsz, tiszta lesz a lelkem. — Hányszor mondja ezt el a pap? Háromszor. A ministráns háromszor csenget. A hívek is mellüket verik és a pappal mondják: Uram... Gyakoroljuk ezt a gyermekkel.

Ezután a pap magához veszi az Úr Jézust. Ó, de szívesen megy szívébe az édes Jézus. És milyen szívesen megy a hívek szívébe is. — Milyen boldogok azok. — Nemsokára te is áldozhatsz. Míg a többiek áldoznak, mondd:

*Jézus, Jézus, jöjj hozzám,
Téged kicsi szívem vár.
Jöjj el, jöjj el, siess már,
Jöjj el, drága Jézuskám!*

A PAP ÁLDÁSÁT ADJA.

Végül a pap áldását adja. Mit mond ekkor? Áldjon meg titeket a mindenható Isten: Atya, Fiú és Szentlélek. Ekkor te is vess magadra keresztet és mondd: Áldjon meg engem a mindenható Isten: Atya, Fiú és Szentlélek.

A szentmise végén letérdel a pap az oltár lépcsőjére és a hívekkel együtt imádkozik: Üdvözlégy stb.

Kedves gyermekem, nincs a világon szebb és nagyobb dolog, mint a szentmise. Jézus maga leszáll a mennyországból az oltárra, hogy Istent imádja és magát mennyei Atyjának értünk felajánlja. Nem akarsz hát gyakran (naponta) elmenni a szentmisére, hogy magadat az édes Üdvöztővel a mennyei Atyának felajánljad? Édes Istenem, itt vagyok egészen! Amen.

A HÍVEK ÁLDOZÁSA.

A külső ájtatos magatartás nem a legfontosabb az imádságnál, de feltétlenül szükséges, mert erősen befolyásolja a belső áhitatot, amely abban áll, hogy szívünkkel Istennél és a szenteknél időzünk. Azért ügyeljünk arra, hogy a gyermek a templomban ájtatosan viselkedjék, álljon, térdeljen, üljön; ide-oda ne tekingessen. A jó Isten itt van! A kis Jézus lát!

Neveljük a gyermekeket valódi benső jámborságra és vidámságra. Gondoljunk azért arra, hogy az ájtatosság a gyermeket ki ne fárassza. A gyermek ájtatossága más, mint a felnőtté. Gondoljunk arra is, hogy a fiúk ájtatossága inkább cselekvésre irányul és rövid, míg a lányoké inkább az odaadást célozza és több benne az érzelem. Nem szabad, hogy a nevelés elnyomja a természetes vidámságot; ellenkezőleg, az Isten gyermekeinek szent örömévé kell azt nemesíteni.

Vigyünk el a gyermeket a templomba és mutassuk be neki, hogy ájtatos gyermekek hogyan áldoznak.

A GYERMEKEK ÁJTATOSAN IMÁDKOZNAK SZENTÁLDOZÁS ELŐTT.

Mielőtt a szentáldozáshoz járulnak a gyermekek, imádkoznak. A nagyok hosszabb ideig, a gyermekek rövidebb ideig imádkoznak.

A PAP MEGMUTATJA A GYERMEKEKNEK AZ ÉDES ÜDVÖZITŐT.

A pap kivesz a szentségházból egy aranykelyhet és kinyitja. Ki van a kehelyben? Azután megfogja a kelyhet, a gyermekek felé fordul és megmutatja nekik az édes Udvöztőt a szentostyában. Közben háromszor (latinul) imádkozza: „Uram, nem vagyok méltó...” A ministráns háromszor csenget. A gyermekek is mellüket verik és a pappal háromszor imádkozzák: „Uram...”

Ezután az áldoztatópádhhoz mennek a gyermekek. Nézd, milyen szépen összeteszik kezeiket mellükön, milyen lassan és ájtatosan mennek, az Úr Jézus előtt térdet hajtanak egészen a földre; azután ájtatosan letérdelnek az áldoztatópádhhoz. Az áldoztatókendőt két kezükkel álluk alá tartják, mint egy kis asztalkát. Miért? Azért, hogy ha netán a szentostya leesnék, arra essék és ne a földre. — Mindezt gyakoroltassuk a gyermekkel.

A PAP NYUJTJA A GYERMEKNEK AZ ÉDES ÜDVÖZITŐT.

Most a pap is az áldoztatópádhhoz megy, hogy az édes Udvöztőt a gyermekek nyelvére helyezze. Mit imádkozik minden gyermeknél? „A mi Urunk Jézus Krisztusnak teste őrizze meg lelkedet az örök életre.”

Most figyeld meg, hogyan áldoznak a gyermekek? Mikor a pap közeledik hozzájuk, szemüket behúnyják, fejüket kissé hátrahajtják, szájukat jól kinyitják; nyelvüket kissé alsó ajkukra kinyújtják. Miért teszik ezt? Hogy a pap az édes Udvöztőt kényelmesen elhelyezhesse nyelvükön. — Ha végre az Úr Jézus nyelvükön pihen, akkor nyugodtan behúzzák azt, szájukat lassan becsukják. Szemüket közben csukva tartják, és nem néznek sem a papra, sem máshová, hanem szívükben imádkoznak az édes Udvöztőhöz. — Gyakoroltassuk ezt is a gyermekkel.

Fejet hátrál Szemet becsukni! Szájat kinyitni! Nyelvet kissé az alsó ajkakra!

Mindjárt lenyelik a gyermekek a szentostyát? Nem; kissé nyelvükön hagyják, azután nyelvükkel óvatosan megfordítják, hogy mindkét oldala kissé nedves legyen és lenyelésnél ne tapadjon a szájpadrásra. Szabad a szentostyát elharapni? Nem; ennél sokkal szentebb az. — Néha mégis a szájpadráshoz tapad a szentostya. Szabad ilyenkor ujjaddal leválasztani? Nem; csak nyelvünkkel tehetjük ezt, azután lenyeljük. — Ha jónak látjuk, begyakorolhatjuk mindezt egy ostyával, de jól értesük meg a gyermekkel, hogy ez csak ostya és nem az Úr Jézus.

A GYERMEKEK AJTATOSAN VISSZAMENNEK HELYÜKRE.

A gyermekek csak rövid ideig térdelnek az áldozatópadnál. Felállnak, hogy másnak adják át helyüket. Megint földig térdet hajtanak hálából és tiszteletből az édes Udvözítő iránt. Azután helyükre mennek, ajtatosan, lesütött szemmel, a szívükben lévő Úr Jézushoz imádkozva. — Gyakoroljuk ezt is.

Mit tesznek a gyermekek, ha helyükre értek? Szemüket szerényen lesütik vagy kezecskéiket arcuk elé tartják. Miért? Hogy semmi se zavarja őket, mert csak Jézusra akarnak gondolni, Őt szeretni, magukat Neki adni, Hozzá szívből imádkozni. — Mit mondanak Neki? Mindazt, ami szívükön van. Jézusom, szeretlek! Add, hogy jó legyek! Édes, drága Jézusom!

Meddig marad Jézus szívünkben? Ameddig a szentostya fel nem oszlik: talán tíz percig, negyedóráig. Ez a legjobb idő az imádságra. Jézus ilyenkor szívedben pihen, mint egykor a jászolban. A nagyok negyedóráig imádkoznak áldozás után, a kicsinyek rövidebb ideig. De milyen csúnya gyermek lenne az, aki szentáldozás után mindjárt ki akarna menni a templomból!

*Fehér szentostyában
Kis Testvérem lettél,
Itt maradtál közöttünk,
Mert nagyon szeretted.
Én is itt akarok
Tenálad maradni,
Elmenvén is szívem
Nálad fogom hagyni.*

*Akárhol is járok,
Akármit csinállok,
Kis szívemmel mindig
Oltárodra szálllok!
Legyen a szívem is
Örökmécses Neked,
Benne égő olaj
Az igaz szeretet!*

(Blaskó Mária.)

LÉNYEGES ELŐKÉSZÜLET A SZENTÁLDOZÁSRA.

ÉJFÉLTŐL KEZDVE SEMMIT SEM SZABAD ENNED VAGY INNOD.

Miért van ez így? Mert Jézus oly szent és a pápa (a jó Isten) így kívánja. — Mikor fogsz tehát reggelizni, ha áldozni mérsz, előtte vagy utána?

Jancsi vasárnap édesanyjával áldozni akart. Éjjel 2 órakor felébredt, nem gondolt az áldozásra és vizet ivott. Bűnt követett el Jancsi? Nem. De máskor jobban kell vigyázni, Jancsi. Ha éjjel szentáldozás előtt megint szomjas leszel, meg kell nézned vagy meg kell kérdezned, hány

óra van. — Hát Jancsi most már többé nem áldozhatik? Dehogynem; csak vasárnap nem, majd hétfőn. El kell mennie gyónni? Nem, hisz nem tett semmi rosszat.

ISTEN GYERMEKÉNEK KELL LENNED (MEGSZENTELŐ KEGYELEM).

Ha az anya biztos benne, hogy gyermeke nem követett el halálos bűnt, akkor ezt a pontot az elsőáldozás utánra is halaszthatja. Semmi esetre se félemlítsük meg a gyermeket, hogy tán méltatlanul járul a szentáldozáshoz. A jó Isten a béke Istene!

Szabad a gyermeknek nagy bűnökkel terhelt is szívébe fogadni az Udvözítőt? Nem! Mit kell tennie? Meg kell gyónnia. — Szabad a gyermeknek kis bűnökkel terhelt szívébe fogadni az Udvözítőt? Igen! Szép dolog ez? Nem! Mit tegyen hát? Indítson fel magában bánatot vagy gyón-jék meg. Mikor *kell* a szentáldozás előtt meggyónnod? Csak akkor, ha biztos vagy benne, hogy halálos bűnt követtél el (utolsó gyónásod óta). Vessük jól emlékezetébe a gyermeknek ezt a mondatot, hogy minden aggályoskodásnak elejét vegyük és a gyakori szentáldozást biztosítsuk.

*Fehér szentostyában
Kis Testvérem lettél,
Itt maradtál köztünk,
Mert nagyon szerettél.
Én is jó testvérkéd
Akarok maradni,
Azért fogom szívem
Tisztán megtartani.*

*S mert nagyon szeretlek,
Veled vágyom lenni,
Azért akarlak most
Itt magamhoz venni.
Fehér szentostyában
Jöjj hát a szívembe,
Jézuskám, Testvérkém,
S maradj mindig benne!*

(Blaskó Mária.)

ÁLDOZZÁL AJTATOSAN (TISZTA SZÁNDÉK).

Miért járulj a szentáldozáshoz? Azért, hogy Jézus a nagy bűnöktől megóvja lelkedet. — Ó, de bölcsen cselekszel akkor!

Jézus meghív téged: „Hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket, és ne akadályozzátok meg őket, mert ilyeneké az Isten országa.” — Miért? Mert csúnya kis bűneid és hibáid vannak, amelyeket Jézus a szentáldozásban levesz rólad. — Volt egyszer egy nagymama és annak volt egy unokája: „Péterke, én már nagyon öreg asszony vagyok és csak vasárnap és ünnepnapokon megyek a szentáldozáshoz. És te mindennap áldozol? Hát annyi-val jobb vagy te, mint én?” „Nagyanyácskám, — válaszolt a kisfiú — nem azért megyek oly gyakran a szentáldozáshoz, mert jó vagyok, hanem azért, hogy jó legyek.” — Ez helyes felelet volt. Jegyezd jól meg magadnak! A jó Isten a szentáldozásnál leveszi rólunk a kis bűnöket.

*Bánom minden vétkeket,
Mellyel megsebeztelek,
Szeretetem Téged vár,
Jöjj szívembe, Nagykirály!*

*Hiszek Benned, szeretlek,
Szent Szív, bízom Tebenned.
Kicsi szívem Tiéd már,
Maradj nálam, Nagykirály!*

(Blaskó Mária.)

EGYSZERŰ HÉTKÖZNAPI RUHÁBAN IS ÁLDOZHATSZ.

Mikor áldozni mész, reggel tisztán megmosakodol és egyszerű, szerény, tisztességes ruhába öltözködöl. Jó a hétköznapi ruha is. Legszebb ruha a tiszta lélek kegyelemruhája! Jézus is szegény volt a földön; Ő a szívet nézi és nem a ruhát.

KÖZVETLEN ELŐKÉSZÜLET A SZENTÁLDOZÁSRA.

HOZZUK A GYERMEKET A KELLŐ LELKI HANGULATBA.

Gyermekem, minél inkább vágyódom az Úr Jézus után, minél jobban szereted Őt, minél jobban imádkozol, annál szívesebben jön el hozzád.

RÖPIMÁK.

Szeretve legyen mindenütt Jézus legszentebb Szíve! (300 napi búcsú.)
Jézusom édes Szíve, add, hogy mindig jobban szeresselek! (300 n. b.)
Jézusnak édes Szíve, légy az én szerelmem! (300 n. b.)
Jézus legszentebb Szíve, hiszek szeretettedben irántam. (300 n. b.)

ELMÉLKEDŐ IMAMÓD.

Kedves gyermekem, gondolj napjában többször arra, hogy:

Ki jön hozzád? Kihez jön? Miért jön?

Ki jön? Az édes jó Udvözítő! A jó Isten! Az Úr Jézus, a mennynek és földnek Ura. — Ó Jézusom, jöjj a szívembe, vágyódom utánad! Jöjj és ne késsél tovább!

Kihez jön? Hozzám, szegény kisgyermekhez. Egy gyermekhez, aki Őt annyiszor megbántotta — akinek oly nagy szüksége van Reá. — Ó Jézusom, nem érdemlem meg, hogy hozzám jöjj. De jöjj azért mégis! Jöjj és ne késsél tovább!

Miért jön? Hogy jó legyek és boldoggá tegyen. Segíteni akar, hogy a bűnöket elkerülhessem, magamat legyőzzem, a levest megegyem... Ó Jézus, Jézus! jöjj az én szívembe. Tégy boldoggá a földön és a mennyországban. Ó, jöjj hát és ne késsél tovább!

HOGYAN AD HÁLÁT A GYERMEK JÉZUSNAK A SZENTÁLDOZÁS UTÁN.

XIII. Benedek pápa áldozási katekizmusában (1725) a felnőttektől negyedórai hálaadást kíván. Gyermekeknél kevesebbel meg kell elégednünk. Legjobb, ha az édesanya együtt végzi a hálaadást a gyermekkel.

IMÁDKOZZÁL ELŐSZÖR SZÍVBŐL.

I. Jézus most szívedben pihen. Gondolj csak Reá és mondd Neki: Jézusom, mily jó vagy! — Te, a jó Isten, most nálam vagy — a Te bűnös kisgyermekednél. — Szeretted lelkemet... Ó, én is szeretlek Téged!

— Mindent elmondhatsz Neki, amit csak akarsz. Elmondhatod százszor ugyanazt is!

II. A léleknek három karja van, de nem olyan, mint a testé. Hogy hívják őket? Hit, remény, szeretet. — Szeresd Jézust hiteddel. Jézusom, hiszek Benned... A második kar: a remény. Jézusom, bízom Benned... Melyik a harmadik kar? A szeretet. Jézusom, szeretlek... Ezzel a három karoddal úgy átkarolhatod Jézust, hogy sohasem hagy el. Mondd el Neki ájtatosan kétszer is: Jézusom, hiszek Benned. Így a hit karja kétszeresen erős lesz. Hányszor mondhatod el az édes Udvözítőnek, hogy mindent elhiszel Neki, amit tanított. Ötször, tízszer és még többször. — Meddig időzhetsz így az Úr Jézusnál? Ameddig csak valami mondanivalód van.

MONDJ EL NÉHÁNY SZÓBELI IMÁT.

Nem tudunk mindig csak szívünkben imádkozni. Néha elhagynak a gondolataink és az Úr Jézus akkor is szívünkben marad. Mit kell ilyenkor tenned? Mondj el rövid imákat, melyeket könyv nélkül tudsz.

Kiért imádkozzál ilyenkor? Szüleidért... testvéreidért... a papokért, a püspökért és a pápáért... tanítóidért... a szegény pogány gyermekekért... azokért, akik ma meghalnak... a szegény bűnösökért...

Köszönd meg Szűz Máriának, védőszentednek, őrangyalodnak, hogy a szentáldozásnál segítettek neked. — Ha észrevezzük, hogy a gyermek fáradt, szakítsuk félbe a hálaadást.

EGÉSZ NAPON ÁT ADJ HALÁT AZ ÉDES UDVÖZÍTŐNEK.

Gyermekeim, a szentáldozás olyan szép valami, hogy azért nem adhatsz eléggé halát. Adj halát egész napon át.

Már a szentmisénél odaadod magadat Jézusnak. Egész napon át jó, szorgalmas, jámbor vagy. Mi esik leginkább nehezedre? Éppen ezt add oda az Úr Jézusnak! Mit gondolsz, mi a legszebb hálaadás? A gyakori, a

napi szentáldozás. De csak akkor, ha jól végzed az előkészületet és a hálaadást.

*Ó már csak Jézusé vagyok,
Ha élek és ha meghalok;
Mert átöleltél e napon,
Egyetlen édes Jézusom!*

*Fehér ruhában én vagyok
A Te fehér kis angyalod,*

*S ha e világból menni kell,
A boldogságba elviszel.*

*Rám hajolt fényes homlokod,
Kis szívem Szíveden dobog,
Ó mindörökké hadd legyek
Imádó, hálás gyermeked!*

(Lovich Ilona.)

AZ ÉDESANYA UTOLSÓ ELŐKÉSZÜLETEI.

TEGYÜNK MEG IDŐBEN MINDEN ELŐKÉSZÜLETET AZ ELSŐÁLDOZÁS NAPJÁRA.

Mutassuk be időben a gyermeket a gyóntatóatyának (plébánosnak), aki őt a szentáldozásban részesíti. Válasszunk ki egy templomot (kápolnát) és határozzuk meg a napot, amelyen zavartalanul ájtatosan áldozhatik. Például egy Szűz Mária-ünnepet, első-pénteket, a szülők vagy a gyermek névnapját, valamely jelentősebb vasárnapot vagy hétköznapot.

A magánáldozásokon több gyermek is vehet részt egyszerre (a szülőkkel).

A GYERMEK RUHÁJA AZ ELSŐÁLDOZÁS NAPJÁN LEGYEN EGYSZERŰ.

Elég a vasárnapi ruha. Helytelen dolog parádés ruhával a gyermek gondolatait elvonni a legfontosabbtól, Jézus jövetelétől. Gondoskodjunk arról, hogy a leánykák ruhája szerény legyen és megfeleljen a püspökök erre vonatkozó előírásának. — A divat szerény vagy szerénytelen voltát megítélni a pápa és a püspökök dolga; tehát nem a kereskedőé, sem a varrónőé, legkevésbé magáé a divaté.

AZ ELSŐÁLDOZÁS NAPJÁN A SZÜLŐI HÁZBAN KIS ÜNNEPSÉGET RENDEZHETÜNK.

A régi nagy lakomák, a sok rokoni és egyéb látogatás túlságosan elvonják a gyermeket a nagy eseménytől. Kisebb vallásos irányú ajándékok helyénvalóak, amelyek az ájtatosságot előmozdítják és a nap jelentőségét hangsúlyozzák. Például szép áldozási szentkép, rózsafüzér, kis feszület, oltárka. — A jómódú és vagyonos szülők járjanak itt elő jó példával és szolgáljanak Jézusnak és a gyermekek javának azzal, hogy a hiábavaló kiadásokat, melyek szegény szülőknek oly sok nehézséget okoznak, leszállítják, ha lehet, teljesen elkerülik.

Ha a világi apostol tudja, hogy védencének szülei a vallástól és az Egyháztól eltávolodtak, úgy főleg ezekben a napokban igyekezzen rájuk hatni. Hívja meg őket a „vallásos ünnepélyre” és kérje őket, hogy már szeretetből gyermekük iránt is jó gyónás és méltó szentáldozás által béküljenek ki Istennel. Ezen cél eléréséhez több látogatás lesz szükséges.

Az áldozás előtti napon forduljon az ártatlan gyermek maga ezzel a kéréssel szüleihez. Hány szülő találta meg így az utat vissza az atyai házba!

AZ ELSŐÁLDOZÁST MEGELŐZŐ HÁROM UTOLSÓ NAP.

Az utolsó három napon legyen a gyermek még összeszedettebb. Lelki hangulata legyen: az igazi szeretet és a valódi öröm.

Kedves gyermekem, közeleg a nagy nap. Már csak három nap választ el Jézustól! Használd ezeket jól ki!

VÉGEZZ JÓ SZENTGYÓNÁST! — LÉGY AJTATOS!

Végezd különös gonddal napi imáidat s a röpimákat. „Jöjj el, jöjj el, siess már, Jézus, Téged szívem vár!” — Ezekben a napokban hallgasson az édesanya naponkint szentmisét vagy legalább gyermekét küldje el. Végezzünk a gyermekkel naponkint szentséglátogatást. Térdeltessük le minél közelebb az oltárhoz és indíttassuk fel vele a hitet, reményt és szeretetet. A látogatások legyenek rövidek, de bensőségesek. A gyermek imádkozhatja az „isteni szeretet rózsafüzérét”. Miatyánkkal kezd, a nagy szemeknél Udvozlégyet imádkozik, a kis szemeken pedig egyszerűen: Jézusom, szeretlek!

Gyermekem, tiszteld ezekben a napokban különösen Szűz Máriát. Ő örömmel élvezet isteni Fiához. Szűz Mária oltára vagy képe előtt vagy esti imádnál mondj egy kis imát tiszteletére.

TAGADD MEG MAGADAT!

Uralkodjék a gyermek kedvenc hibáján vagy gyakoroljon valamely erényt. Édesanyja engedélyével adjon egy szegénynek alamizsnát, — pár fillért a pogány gyermekek részére... Hozd meg Jézusnak ezt a kis áldozatot!

ELŐKÉSZÍTŐ GYAKORLATOK.

Ezen utolsó három nap alatt menjen az édesanya gyermekével egy szobába, ahol nem zavarják őket és beszéljen neki Jézus életéről. Használhatja a következő pontokat:

Első nap: 1. A Gyermek Jézus a jászolban (hit és imáadás).

Kedves gyermekem, képeld azt, hogy most Betlehemben a jászol mellett térdelsz. Ott fekszik előtted az isteni Gyermek pólyába takarva. Látod a kis karjait... Mi akarsz Neki mondani?

Édes Udvozítóm az Oltáriszentségben, — itt fekszel előttem a jászolban. — Milyen kicsiny és szegény vagy; — és mégis Te vagy a hatalmas, nagy Isten! — Alszol, de lelked mégis látja a mennyei Atyát az égben! — Engem is ismersz és szeretsz! — Ó Jézusom, imádlak!

Édes Udvozítóm az Oltáriszentségben, — Te vagy az én Uram és Istenem! — Jöjj az én szívembe; legyen az a Te kis jászolod. Szívemben szeretni akarlak Téged, — szívemben ujjongok: Jézus, az én Istenem és Királyom, szívemben van, mint egykor a betlehemi kis jászolban! Amen.

2. Jézus az isteni Gyermekbarát (remény és bizalom).

Kedves gyermekem, képeld el magadnak Jézust, az isteni Gyermek-

barátot. Képzeld el, hogy te is ott vagy a gyermekek között, akiket megáldott és Szívére ölelt... Mit mondanál Neki?

Édes Jézus az Oltáriszentségben, — hogy szereted a gyermekeket! — Karjaidba zárod, — Szívedre öleled őket, — kezeidet reájuk teszed és megáldod őket. — Mindnyájan a Tieid — és Te is az övéké akarsz lenni. — Neheztelsz, mikor a tanítványok — az anyákat és a gyermekeket — visszatartják Tőled. — Így szólsz: — Hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket — és ne akadályozzátok őket, — mert ilyeneké az Isten országa! — Ó, de jó vagy!

Édes Udvözítőm az Oltáriszentségben, — nézd, én is egy kisgyermek vagyok, — nekem is szükségem van Reád. — Áldj meg engem; — segíts nekem — a rosszat (nevezzük meg a gyermek hibáit) kerülni — a jót (nevezzük meg az erőnyeket) tenni, hogy eljussak Hozzád a mennyországba. — Te segíteni akarsz nekem, — ezt megígérted. — Azért jössz a szívembe. — Ó Jézus, bízom Benned! Amen.

3. Jézus az utolsó vacsora termében (szeretet).

Gyermekem, képzeld el, hogy Jézussal vagy az utolsó vacsora termében. Jelen vagy az első szentmisén, melyet Jézus mutat be, az első szentáldozásnál, melyet Ő szolgáltat ki... Mit mondanál Neki?

Édes Jézus az Oltáriszentségben, — látlak az utolsó vacsora termében Jeruzsálemben. — Szenvedésed előestéjén vagyunk. — Szentséges kezeidbe veszed a kenyeret, — szemeidet égre emeled a mennyei Atyához, — hálát adsz Neki, — megáldod, — megszege a kenyeret — és apostolaidnak nyujtod e szavakkal: — Vegyétek és egyétek — mert ez az én testem. — Ó Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben, — imádlak Téged. — Azután veszed a kelyhet, — hálát adsz mennyei Atyádnak, — megáldod a benne lévő bort — és apostolaidnak nyujtod — e szavakkal: — Igyatok ebből mindnyájan — mert ez az én vérem, — mely érettetek és sokakért kiontatik — a bűnök bocsánatára. — Ó Jézus az Oltáriszentségben, imádlak Téged!

Felfoghatatlan Jézus — ki fogja fel a Te szeretetedet? — Az utolsó vacsora termében reám is gondoltál, reám szegény bűnös gyermekre. — Ott adtál hatalmat a papoknak, hogy a kenyeret és bort szent testeddé és véreddé változtassák át. Az Oltáriszentségben közöttünk akartál élni, — a szentáldozásban szívünkbe akartál jönni. — Ó, jöjj hát hozzám, — erősíts meg engem, — enyhíts meg engem, — maradj örökre nálam. — Ó Jézus az Oltáriszentségben, szeretlek — szeretlek mindennekfelett, — jobban, mint bármit a világon. — Amen.

Második nap. 1. Jézus a keresztfán (bánat, alázatosság).

Kedves gyermekem, gondold azt, hogy a Golgotán vagy és látod, amint a katonák Jézust megragadják és a keresztre szegezik... Hogyan imádkoznál Udvözítődhöz?

Édes Udvözítőm az Oltáriszentségben, — borzadva látom, — ahogy az embertelen hóhérok a Golgotára vezetnek, — megragadnak, — nagy, nehéz szegekkel a keresztre szegeznek. — Vér szivárog szent kezeidből; — véresek szentséges lábaid; — vértől aláfutottak szentséges szemeid, — vér áztatja legszentebb arcodat, — vér borítja egész megostorozott szent testedet! — Ó Jézus!

Ó Jézus az Oltáriszentségben, — milyen csúnya az én engedetlenségem! — Milyen csúnya az én irigységem! Ó csak ne követtem volna el ezeket a bűnöket! — Soha többé nem akarom őket elkövetni! Jóságos Jézus, — bocsáss meg nekem! Amen.

2. A feltámadott Udvözítő (hit, remény, szeretet).

Kedves gyermekem, képzeld el, hogy húsvét vasárnapján Jézus sírjánál vagy, amint az Udvözítő fénnel és dicsóséggel kilép sírjából.

Édes Udvözítőm, — dicsőségesen feltámadtál húsvét vasárnapján. — Megdicsőült szent tested szebben ragyog a napnál; — szent sebeid fénylenek, semmi sem fáj neked többé! Az igazak mind Veled ujjonganak; — a halál többé nem árthat Neked! — Ó Jézus, — ilyen vagy Te most az Oltáriszentségben. — Megdicsőült szent testeddel pihensz lelkemben. — Ó Jézus, Isten Fia, imádlak Téged!

Édes Úr Jézusom, hiszek Benned! Remélem, hogy az én testemet is fel fogod támasztani, — hogy az utolsó ítélet napján hasonlóvá leszek megdicsőült szent testedhez. — Feltámadott testemben majd látlak Téged, — és örökké Veled leszek! — Legédesebb Uram Jézus, — szeretlek Téged! — mert Te vagy az én feltámadott Udvözítőm, — Istenem és Királyom. Amen.

3. Jézus a mennyországban (imádás, csodálat).

Kedves gyermekem, gondolatban emelkedjél fel Jézushoz, aki a mennyországban örök boldogságban uralkodik...

Édes Udvözítőm, Te nemcsak szívemben lakol, hanem a mennyországban is uralkodol soha meg nem szűnő boldogságban. — Az angyalok mind szeretnek ott Téged, — a szentek Veled örvendeznek, — főleg szent-séges Szűzanyád, Mária. — Ott uralkodol az egész világ, minden angyal és minden szent fölött. — Ott ülsz az Atya jobbján. — Ó Jézus, — aki most szívemben élsz, — mikor látlak meg mennyei birodalomban? — Ó Jézusom, imádlak Téged!

Édes Úr Jézusom, — Te felfoghatatlan nagy Isten vagy — Te a legszebb vagy az emberek fiai között, — Te az Isten Fia vagy. Te sokkal szebb és nagyobb vagy; szent Szíved sokkal jobb, mint ahogy én azt elgondolni tudom. — Ó maradj mindig nálam — és halálomkor végy fel engem mennyei birodalombba. — Amen.

Harmadik nap. 1. Jézus az Oltáriszentségben (szere-
tet, vágyódás a gyakori szentáldozás után).

Kedves gyermekem, gondolj arra, hogy Jézus, aki az Oltáriszentségben közöttünk lakik, egyúttal annyi helyen jelen van...

Ó Jézus, — a szentostyában ezer és ezer templomban jelen vagy, — ott lelkünk tápláléka akarsz lenni, — felajánlod magadat mennyei Atyádnak. — Ó Jézus a szentostyában, — Te megtisztítasz engem; megvédelmez sok és nagy bűntől. — Ó Jézus a szentostyában, — jöjj velem az életen át. Amen.

Ó Jézusom az Oltáriszentségben, — jöjj, ha csak lehet, naponta hozzám. — Te vagy az én legjobb barátom a mennyben és a földön! — Amen.

2. Jézus Názáretben (Krisztus követése).

Gyermekem, képzeld el Jézust a názareti kis házban, amint ájtatosan imádkozik... A gyermek Jézushoz hasonlóvá kell lenned!

Édes Udvözítóm, látom, amint a názáreti kis házban ájtatosan imádkozol, — engedelmes és szorgalmas, — Isten és emberek iránt szeretettel teljes vagy. — Semmi sem nehéz Neked, amit a mennyei Atya Tőled kíván. — (Említsük fel a kis Jézus azon erényeit, amelyekre a gyermeknek különösen szüksége van.) — Amen.

Édes Udvözítóm, — segíts nekem, hogy magamat megtagadjam, — úgy imádkozzam, mint Te, — engedelmes, szorgalmas legyek, mint Te voltál; — az igazságot szeressem, — tiszta legyek, mint Te. — Ó Jézus az Oltáriszentségben, — taníts meg magamat megtagadni. Amen.

3. Könyörgések.

Édes Udvözítóm, áldj meg engem! Áldj meg most; — áldj meg mindig! — Amen.

Áldd meg szüleimet és testvéreimet, — adj nekik egészséget, — tedd őket boldogokká, — vezesd őket a mennyországba. Amen.

Áldd meg a gyermekeket! Órizd meg őket a bűntől, — engedd, hogy gyakran és jól áldozzanak, — vedd őket mind fel az égbe! — Amen.

Áldd meg a szegényeket és betegeket. Enyhítsd a nyomorukat és szenvedéseiket. — Tedd őket itt is boldogokká, — ha ez a Te szent akaratod; — vezesd őket az égbe. Amen.

Áldd meg a pogány gyermekeket! Add, hogy megkereszteljék őket; ha meghalnak, vedd magadhoz őket! Amen.

Áldd meg a szenvedő lelkeket! Add, hogy megtisztulva minél előbb bejussanak a mennyországba! Amen.

Áldd meg a Szentatyát, — a püspököket, — a papokat! — Segíts őket, hogy Hozzád vezessenek, — támogasd őket a gonoszlélek és a bűn ellen! — Amen.

Áldj meg mindenkit, — a nagyokat és kicsinyeket; — áldd meg a jókat, — hogy jók maradjanak, — áldd meg a rosszakat, hogy megjavuljanak! — Segíts mindnyájunknak. Amen.

Ó Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben, hallgasd meg az én imámat — és az én könyörgésem jusson eléd! — Amen.

Alkalmazhatjuk az elmélkedéseket, „Néhány kép Jézus életéből” is. (34 l.)

Első nap: 1. Jézus születése. 2. A gyermek Jézus Názáretben.

Második nap: 1. Az isteni Gyermekebarát. 2. Jézus szenvedése és halála.

Harmadik nap: 1. Jézus feltámadása. 2. Jézus a mennyországban.

AZ ELSŐÁLDOZÁS ELŐESTÉJÉN.

Az elsőáldozás előestéjén a gyermek kérjen szüleitől bocsánatot az elkövetett hibákért. A szülők pedig áldják meg gyermeküket.

Figyelmeztessük a gyermeket az ígéretre, melyet tennie kell, tudniillik: 1. hogy soha súlyos bűnnel meg nem bántja az Udvözítőt; és ha mégis megtörténnék vele az a nagy szerencsétlenség, úgy azonnal tökéletes bánatot indít fel magában. Nem alszik el a nélkül, hogy ezt meg ne tette volna.

2. Hogy gyakran, lehetőleg naponkint, a szentáldozáshoz járul.
 3. Hogy Szűz Máriát, Jézus édesanyját szívből szeretni fogja.
 Gyermekem, holnap lesz az a boldog nap, amikor eljön hozzád Jézus.
 Imádkozd ájtatosan ma este: Jézus, Jézus, jöjj hozzám!

Fehér nap.

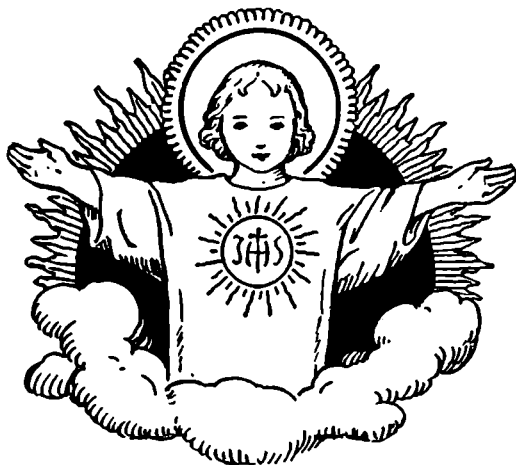
Udvözölt légy kedves ünnep,
 Tiszta szívek ünnepe!
 Ragyogjon be fehér fényed
 Szívünk-lelkünk mélyébe.
 Napsugárban angyalszárnyak
 Lenge libbenése kél;
 És a szárnyuk és az arcuk
 És az Úrnak fénye rajtuk
 Hóféhér.

Napsugáros köntösében
 Még a föld is úgy örül!
 Tiszta napfény tündökölve
 Játsszik az oltár körül.
 És megáll az áldozókon

Az oltár lépcsőinél,
 Égi fénnel tűz reájuk,
 S szívük, arcuk és ruhájuk
 Hóféhér.

Boldogító örömeivel
 Elfog édes érzélem,
 Égő sóhaj halk tohásza
 Lebben át a lelkemen.
 Édes Jézus, szállj szívünkbe
 S óvj halálig hű vezér,
 Hogy a lelkünk bármi harcon
 Mindörökké megmaradjon
 Hóféhér.

(Sík Sándor.)

A GYERMEK ÖRÖMNAPJÁN.

Menjünk el időben a templomba. Nagyban növeli a gyermek áhítatát és örömet, ha a szülők is áldoznak. — Felajánlásig, sanctus-ig hagyjuk, hogy a szentmisét megszokott, gyermekes módján kövesse. — Akkor térdeljen le és gondoljon arra, hogy Jézus nemsokára leszáll az oltárra. Átváltozás után mondjunk vele előkészületül néhány megfelelő röp-imát vagy más előkészítő imát. — Áldozás után ügyeljünk arra, hogy a gyermek áhítattal időzzék Jézussal, aki ártatlan lelkébe szállt.

*Rám hajolt fényes homlokod,
Kis szívem Szíveden dobog,
Ó, mindörökké hadd legyek
Imádó, hálás gyermeked!*

A GYERMEK ADJON HÁLÁT A SZÜZANYÁNAK.

Vigyük el a Szűzanya oltárához vagy szobrához, hogy neki hálát adjon és magát örökre felajánlja neki.

Mondjuk el lassan a felajánló imát:

Ó Mária, — Jézus anyja és az én anyám, — köszönöm neked, hogy isteni Fiad ma először szívembe jött.

Ó jó anyám, taníts meg arra, hogy Jézust szívből szeressem, — soha bűnnel meg ne bántsam! Örömet akarok neked szerezni, — neked ajánlom fel magamat örökre! — Add, hogy a Te gyermekedhez méltóan imádkozzam, — engedelmeskedjem, — tiszta legyek, — magamat megtagadjam, — de főleg, hogy Jézust mindenekfelett szeressem! — Ó jó Anyám, vezess engem, hacsak lehet, mindennap (minden héten) Jézushoz a szeretet szentségében.

Ó édes jó Anyám, Mária, — ne feledkezzél meg rólam soha! Segíts nekem életben, — halálban, — vezess el Jézushoz, — isteni Fiadhoz, — a mennyország boldogságába! Amen.

Térdeden pihenve, zengem, mért szeretlek:

Te vagy Édesanyám s én a te gyermeked.

(Kis Szent Teréz — ford. Nagyfejeő Gabriella.)

A GYERMEK ADJON HÁLÁT JÉZUSNAK.

Délután végezzünk a gyermekkel hálából szentséglátogatást. Továbbá adjon a gyermek az édesanya megbízásából kis alamizsnát. Jézusért!

Ajánlja fel magát a Szent Szívnek:

Jézusnak édes Szíve, — Neked adom szívemet. — Mennyire szeretsz bennünket gyermekeket! A földön magadhoz vontál, — karjaidba zártál, Szívedre öleltél minket. — Jóságos Szív, Te engem is szeretsz. — Jézus legszentebb Szíve, — neked adom bűnös szívemet. — Fogadd el és alakítsd a Te szent Szíved szerint. Taníts meg imádkozni, — engedelmeskedni, — Istent szeretni! (Foglaljuk bele az erényt, melyre a gyermeknek különösen szüksége van.)

Jézusnak isteni Szíve, — csak Érted dobog a szívem. — Érted él, — Érted hal, — Téged szeret a mennyországban. Amen.

TARTSUNK HÁLÁBÓL KILENCEDET.

A legjobb kilenced, ha az édesanya együtt áldozik gyermekével. Még szebb, ha az édesapa is csatlakozik hozzájuk!

Virágok köszöntője.

*Testvérek, jertek, üdvözljük
E sok szép gyermeket,*

*Ruhájuk tiszta, mint a hó,
Szemükben könny remeg.*

Ruhájuk tiszta, mint a hó,
Kis szívük úgy dobog,
Ki súgja meg, ki fejt meg,
Miért oly boldogok.

Ó énekem ma eldalolta
Egy kis madár dala,
A lelkek nagy Királya Jézus,
Az tért szívükbe ma.

A lelkek nagy Királya Jézus,
Ó, áldott, áldott Ó,
Ó, százszor boldog az a gyermek,
Kinek szívébe jó.

Legyen hát dallal üdvözölve
E hófehér csapat,
Madárdal, illat, napsugár ma
Felénk szállanak.

Jézusnak édes angyalai ti,
Virágszívünk dobog,
Ó, sosem, sosem voltatok még
Ily édes boldogok!

Jézusnak édes angyalai ti,
Kelyhünk imát susog,
Legyetek tisztán és fehéren
Mindig ily boldogok.

AZ ÁLDOZÁSI OKTATÁS FOLYTATÁSA.

Quam singulari dekrétum sürgeti az eucharisztikus nevelés folytatását az elsőáldozás után: „Rajta legyenek a plébánosok, hogy évente egyszer vagy többször is elrendeljék és megtartsák a gyermekek közös áldozását és arra ne csak az elsőáldozókat engedjék, hanem másokat is, akik szüleik vagy gyóntatójuk beleegyezésével... már előzőleg is részesedtek az oltár szent áldozatában. Egy-két napon át előzetes előkészítésben részesüljenek.” (Decr. n. V.)

ÁLDOZZÁL GYAKRAN!

„Az apostoli Szentszék dekrétumainak szabályai szerint azok, akik a szentmisén jelen vannak, ne csak lelkileg, hanem ha jól el vannak készülve, a valóságban is vegyék magukhoz az Oltári-szentséget.” (863. kán.)

Vagyis: áldozunk naponként vagy hetenként többször, — annyiszor, ahányszor jelen vagyunk a szentmisén. Ez az Egyház kívánsága, — ez Jézus leghőbb vágya, — ezzel bizonyítjuk be viszontszeretettünket iránta. — Helytelen lenne azonban a gyermekeket a gyakori szentáldozásra kényszeríteni, még ha meg is lennének győződve arról, hogy mindnyájan méltóan áldoznának.

A gyakori szentáldozás elé sok nehézség gördül. Némelyek azt vélik, hogy meg kell azt a gyermektől tagadni, mert valami nagyobb bocsánatos bűnt követett el. Pedig Jézus épp a bűnök eltörlésére alapította e szentséget. Mások attól félnek, hogy a gyermekeknek gépies szokásává válik. Nos, Jézus akarja, hogy a szentáldozás áldásos szokássá váljék; — hogy gépiessé ne legyen, arról mi is tehetünk. — Máskor a visszaélésektől félnek. Egyik gyermek áldozás előtt reggelizett. A legritkább esetben ered ez rosszakaratból. Mit tegyünk? Oktassuk ki a gyermekeket; gondoskodjunk arról, hogy ilyesminek elejét vegyük, de azért ne szüntessük be a gyakori szentáldozást. — Tiszteletlenségtől félünk! Nem kívánja-e épp az igazi tisztelet azt, hogy az Úr Jézus kívánságait teljesítsük és az Egyház rendeleteinek eleget tegyünk? Általában mondhatjuk: Jézus és az Egyház kívánják a napi és gyakori szentáldozást!

Ha ez bármi okból kivihetetlen, úgy ajánljuk, hogy vasárnap és ünnepnapokon járuljanak a gyermekek a szentáldozáshoz. Ez kevesebb

akadályba ütközik, mert 7 éves koruktól úgyszólván kötelesek szentmisét hallgatni.

JÉZUS KIVÁNJA, HOGY LEHETŐLEG NAPONTA ÁLDOZZÁLI

Emlékszel, hogy az Úr Jézus karjaiba vette és megáldotta a gyermekeket! Ha te ott lettél volna, téged is Szívére ölelt volna. Vagy tán azt hiszed, téged kevésbé szeret az Úr, mint a kis galileai gyermekeket? Hisz mindennap szívedbe akar jönni a szentostyában. — Ó Jézus, hiszem, hogy szeretsz engem!

A SZENTATYA UGYANEZT KIVÁNJA!

Hol lakik a pápa? Hogy hívják? Kicsoda ő?

A pápának éppúgy szót kell fogadnunk, mint az Úr Jézusnak. — Mit kíván a pápa? Azt kívánja, hogy a gyermekek nagyon korán és minél gyakrabban, ha lehet, naponként áldozzanak.

Jegyezd meg jól magadnak: Mindíg, amikor szentmisét hallgatsz, áldozhatsz, ha jól el vagy készülve! — Tehát akár mindennap. — Hányszor áldozhatsz egy és ugyanazon a napon? Csak egyszer! Még ha két szentmisét hallgatnál is. Miért? Mert a Szentatya így határozta meg.

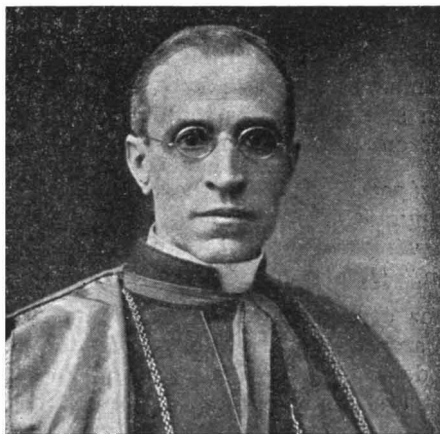
ÁLDOZZÁL JÓL!

Fontos, hogy sokszor áldozunk, de még fontosabb, hogy jól áldozunk! Figyelmeztessük a gyermeket gyakran a következő indítóokokra, hogy jól áldozzék.

JÉZUS JÖNI

Ki az édes Udvözítő? A mi Urunk és Istenünk... Ó jön hozzám! És hogyan jön?

1. Láthatatlanul. — Ó Jézusom, nem látok semmit szent testedből,

XII. Pius pápa.

**Szent Péter-bazilika Rómában,
a pápa temploma.**

lelkedből, istenségedből. — De Te mondtad és én hiszek Neked! Erősítsd meg hitemet!

2. Istenségével és emberségével. — Úgy jössz, amint vagy: testeddel, lelkeddel — istenségeddel, emberségeddel. Csodatevő hatalmaddal, szeretettel teljes Szíveddel. Ó Jézusom, bízom Benned, mentsd meg a lelkemet, őrizd meg a bűntől!

3. Dicsőségesen. — Ó Jézus, úgy vagy jelen az Oltáriszentségben, mint a mennyországban. Megdicsőült szent testeddel többé nem szenvedsz és nem halsz meg.

Ó Jézus, szeretlek — jobban, mint magamat. Erősítsd szeretetemet!

4. Felfoghatatlanul. — Ó, Jézus az Oltáriszentségben, — egyszerre annyi helyen jelen vagy; a mennyországban és annyi ezer templomban és kápolnában. — Ezer meg ezer szentségházban vársz szegényekre és gazdagokra — kicsikre és nagyokra. Millió szívbe egyszerre betérsz. Felfoghatatlan Jézus, minden szenttel és angyallal imádlak Téged!

MIÉRT JÖN JÉZUS?

1. Jézus megvédi lelkedet a rossz emberek és a gonoszlélek ellen. Segít leküzdeni hibáidat. Szentáldozás után olyan erős az akarated, mint a vas.

2. Jézus meggyógyítja lelkedet. — Sokan észreveszik, hogy szentáldozás után jobban imádkoznak, jobbak, szorgalmasabbak... Egyszer csak felhagynak a szentáldozással... Azonnal megszaporodnak hibáik. Ki segíthet ezen? Csakis Jézus a szentáldozásban. — Vannak emberek, akik csúnya, nagy bűnöket követnek el. Mit gondolsz, hogyan lehetnének ezek ismét jók? Ha gyakran a szentáldozáshoz járulnának!

3. Jézus táplálja a lelkedet! Láttál már szép, nagy almafát? Jelen-téktelen kis magból nő fel, virágot és gyümölcsöt hoz, végül az egész kertet beárnyékolja. Mire van az almafának szüksége? Jó földre, harmatra és napsugárra, esőre és melegre. — A te lelked is ilyen almafa. Csodálatos, titokzatos élete van: az Isten gyermekének élete. Ki ültette ezt beléd? A jó Isten. Mikor? A szent keresztségben. A te lelkednek is növekednie kell, virágot és gyümölcsöt kell hoznia. Mikor teszi ezt? Ha ájtatos vagy. A te lelkednek is táplálékra van szüksége. Mi a legjobb táplálék? A mi Urunk Jézus Krisztusnak drága szent teste és vére.

4. Jézus neked adja a mennyországot. — Ha jól áldozol, Jézus feltámasztja testedet és felviszi a mennyországba. Ezt megígérte neked: „Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete vagyon, és én feltámasztom őt az utolsó napon.” (Ján. 6, 55.)

Megfigyelted már a csillagokat az égen? Mindegyik ragyog; mindegyik különböző. Így a mennyország szentjei és angyalai is. Mindegyik szép, de mindegyik más. Neked is oda kell jutnod nemsokára. Vajjon mindegy, milyen csillag leszel ott fent a szentek között? Mindegy tehát, hogy ritkán vagy gyakran áldozol-e?

AMIRE A GYAKORI ÁLDÓZÁSNAI ÜGYELNÜNK KELL.

GYÓNJÁL JÓL ÉS ÖSZINTÉN.

L. 57. l.

HASZNÁLD KI A SZENTÁLDÓZÁST.

1. Végezd mindig jól az előkészületet és a hálaadást. L. 62—67. l.
2. Végezz gyakran lelki áldozást! L. 85. l.
3. Ajánld fel a szentáldozást bizonyos szándékra! — Gondoljunk főleg az Egyház nagy szándékaira. Ma ajánld fel áldozásodat szüleidért, — N. megtéréséért, — a szegény pogány gyermekekért, — a haldoklókért, a papokért, püspökökért, a Szentatyáért.

Ma egy éve halt meg kis Pali — ajándékozd meg szentáldozásoddal. — X-ben miszió, lelkigyakorlat van. Sok kegyelemre van szükség; de szép is lenne, ha áldozásodat erre a szándékra ajánlanád fel. A kicsinyek közül olyan kevesen mennek áldozni, pedig az Úr Jézus úgy vágyódik utánuk. Milyen könnyen tehetnél az édes Jézusnak szívességet, ha... Annyian vannak, akik nem katolikusok, az ő szívükbe nem mehet az édes Udvözítő. Gondolj a protestánsokra, zsidókra... Hányan vannak, akiknek hite veszélyben forog... Olyan kevés a papunk, szerzetesünk. Ezen is segíthetsz. Talán egyszer majd neked is megadja az Úr Jézus a hivatás kegyelmét!

4. Tagadd meg magadat! Ismered a főhibádat? Beszélj erről az édes Jézussal, mikor szívedben van.

5. Olvassunk a gyermeknek eucharisztikus történeteket! Ha lehet, járassuk neki a „Jézusom, öröömöm” című eucharisztikus gyermeklapot (Budapest, IX., Ullői-út 77.), vagy adjuk neki „A Szív” gyermekrovatát.

Vegyünk neki alkalmas, jó imakönyvet.

NE LÉGY AGGÁLYOS.

Gyermekem, szándékosan hazudtál, engedetlen, dacos voltál. Mehetsz azért gyónás nélkül is áldozni? Igen, az édes Udvözítő megbocsátja bűniedet a szentáldozásban. — Sőt már előtte is megszabadulhatsz tőlük. Mi által? A tökéletes bánat által! Akkor az Úr Jézus még szívesebben jön hozzád.

MIKOR NEM SZABAD ÁLDOZNOD?

Nem szabad áldoznod, ha éjjél után valamit ettél vagy ittál. — A kis Mária még esőben és hóban is elmegy a szentmisére, hogy az édes Udvözítőt magához vehesse. Egyszer pár csepp eső vagy pár hópehely került az ajkáról a szájába. — Elmehet azért áldozni? Ó igen; hisz nem evett és nem ivott semmit.

Nem áldozhatsz továbbá, ha utolsó gyónásod óta valami nagy bűnt követtél volna el. Remélhetőleg ez sohasem fog megtörténni veled.

A FELMERÜLŐ HIBÁKAT SZÜNTESSÜK MEG.

Ha hibákra akadunk, olvassuk el X. Pius pápának a korai és gyakori szentáldozásra vonatkozó gyakorlati rendelkezéseit és megtaláljuk a hibák okát és az orvoslásukra szükséges eszközöket is.

LÁTOGATÁS A SZENTSÉGI JÉZUSNÁL.

LÁTOGASD MEG JÉZUST AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN.

Tanulják meg a gyermekek, hogy vigaszt és segítségért Jézushoz menjenek. Járjanak el a szentségi áldásokra. Szokják meg, hogy templom mellett elmenve, iskolai előadás után, betegségi és halálesetknél Jézushoz betérjenek.

Gyermekem, a szentséglátogatást a hit felindításával kezd meg. Ő Jézus, hiszem, hogy itt jelen vagy... Te, aki értem a jászolban sírtál... Térdelj csendesesen és összeszedetten a szentségház előtt. Ne felejtse el, hogy az Úr Jézus lát és hallja, amit mondasz. Itt mindent megmondhatsz Neki. — Szívesen meghallgat téged; de nem mindig azonnal, sokszor sokáig kell valamiért imádkoznod. Vagy az is megtörténik, hogy nem hallgat meg. Miért? Mert biztosan valami fölösleges vagy rossz vagy ostoba dolgot kértél. — Még ha semmit sem tudsz is mondani, akkor is maradj itt nyugodtan térdelve — csak gondold az Úr Jézusra, Ő mindent tud, Ő a kis szívedbe lát. Szeret téged akkor is, ha nem mondasz semmit. Tudja, hogy itt vagy és szeret téged.

MIÉRT LÁTOGASD MEG JÉZUST?

Senki sem olyan jó, mint Jézus. Ő a mi Istenünk... Ő a mi Megváltónk. Neki van a legjobb Szíve...

Jézusom édes Szíve, bízom Benned!

Jézus az Oltáriszentségben egyedül van. Sokan sohasem látogatják meg Őt. Sokan tiszteletlenül viselkednek, nevetgélnek, fecsegnek, mintha nem is lenne ott. Pedig milyen szüksége van mindenkinek Jézusra... a sok szenvedésben, kísértésben... bűnben... halálban. Légy legalább te hű az édes Jézushoz, mikor annyian hűtlenek!

ÜDVÖZÖLD JÉZUST AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN.

Nem látogathatod meg mindig Jézust, nincs mindig időd ehhez. Ilyenkor távolról üdvözölheted Őt. Ha templom előtt mégy el gyalog vagy villamoson, köszöntsd legalább messziről az édes Jézust. Vedd le kalapodat, vagy ha kisleány vagy, vess magadra szépen nagy keresztet és mondd magadban: Dicsértessék a Jézus Krisztus! Vagy: Dicsőíttessék Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben! Vagy: Jézusom szeretlek! Szokják meg a gyermekek, hogy esti imánál lelkileg szentséglátogatást végezzenek.

Szentséglátogatás.

<i>Imádlak, édes Jézuskám,</i>	<i>Bocsásd meg, édes Jézusom,</i>
<i>Egész szívemből igazán;</i>	<i>Hisz lásd, szeretlek én nagyon.</i>
<i>Az angyalok e szent helyén</i>	<i>Vigasztalásul kis szívem</i>
<i>Köszöntlek most ezerszer én.</i>	<i>Magányodban felszentelem;</i>
<i>Köszönöm, hogy itt vagy, mindenem,</i>	<i>Bár gyenge, kicsiny és szerény,</i>
<i>Szent tested és véred van jelen;</i>	<i>Tied legyen, ezt vágyom én.</i>
<i>Kis szekrényben lelt lakhelyet</i>	<i>S ha jön a nap egykoron</i>
<i>Ostyába rejtett nagy Szíved.</i>	<i>S egyesít Veled, Jézusom,</i>
<i>Oly árván élsz itt csak nekünk,</i>	<i>Végy Magadhoz, hadd legyen</i>
<i>S ugye, mi oly ritkán jövünk?</i>	<i>Örökre mindig a Tied.</i>
<i>Elhagytak mind az emberek,</i>	<i>Szívem már most feléd repül,</i>
<i>Hiába mondd: „Jöjjetek!”</i>	<i>Ó Isten, üdvöm egyedül;</i>
<i>Szégyenlem mélyen, szerfölkött,</i>	<i>Jó Jézusom, e szentségben</i>
<i>Hogy én is oly ritkán jövök.</i>	<i>Légy áldva most és szüntelen! Amen.</i>

A LELKI ÁLDOZÁS.

JÉZUS LELKILEG BETÉR HOZZÁNK.

Az édes Udvözítő nemcsak akkor jön szívedbe, amikor valóságosan a szentáldozáshoz járulsz. Nem, Ő akkor is betér hozzád, ha vágyódsz utána. Láthatatlanul (lelkileg) leszáll szívedbe. — Hogyan jön el hozzád? A valóságos szentáldozásban szent testével és vérével jön hozzád, ugyanazzal a testtel, mely a jászolban feküdt, mely a kereszten meghalt, mely most dicsőségesen uralkodik a mennyországban. — A lelki áldozásnál nem jön testével, hanem csak mint Isten. Ó Jézus, Isten Fia, jöjj az én lelkembe! — Szabad-e a gyermeknek, akinek a szíven valami nagy bűn van, azt kívánni, hogy Jézus betérjen az ő bűnös szívébe. Nem! Ó, ennek imádkoznia kell, hogy az édes Udvözítő előbb levegye róla nagy bűneit és azután betérjen hozzá.

„Jézusom, hiszem, hogy az Oltáriszentségben valóban jelen vagy. — Szeretlek mindenekfölött és lelkem vágyódik utánad. — Minthogy most az Oltáriszentségben nem vehetlek magamhoz, jöjj legalább lelkileg szívembe. — Átölellek Téged, mintha már nálam lennél, és egészen egyesülök veled. Ó, ne engedd, hogy valaha elszakadjak Tőled! Ó Jézus, legfőbb javam, édes szerelmem, sebezsd meg és gyujtsd lángra szívemet, hogy örökké Érted égjen!” Amen. (3 évi búcsút nyer, aki bármely formában lelki áldozást végez, s havonta egyszer teljes búcsút, a szokott feltételek mellett, ha a lelki áldozást naponta végzi.)

VÉGEZZ GYAKRAN LELKI ÁLDOZÁST.

Hányszor végezhetsz lelki áldozást? Mindennap, de még gyakrabban, akármikor, hacsak halálos büntől ment a lelked. Nagyon gyakran!

Mikor végezzél lelki áldozást? A szentmisében, ha valósággal nem áldozol. Mikor szentséglátogatást végzel. Otthon, este alvás előtt; reggel felébredéskor, főleg, ha valóban áldozni készülsz. A lelki áldozás gazdaggá tesz. Mit ad neked ezáltal az édes Udvözítő? Az Ő szeretetét, az Ő szent

Szívét. Jézus, Te vágyódom utánam; Jézusom, az én szívem is vágyódik utánad.

A MÉLTATLAN ÁLDOZÁS.

Nagy komolysággal beszéljünk a méltatlan áldozásról, de ne túlozzunk. A méltatlan áldozás istenrablás, halálos bűn, amelynek gyakran érzéketlenség, elvakultság, megátalkodottság a következménye. Ugyanis, aki egyszer méltatlanul áldozott, az gyakran évekig jár méltatlanul a szentségekhez. Ez rettenetes! Azonban a méltatlan áldozás többnyire, főleg gyermekeknél, nem tulajdonképeni gonoszság, nem árulás, nem igazán Júdás bűne. A szentségek méltatlan vétele nem annyira a gonoszság, mint inkább a gyermekes félelem és tapasztalatlanság eredménye. Bátorsuk azért a félénkeket, hogy bűneiket becsületesen megvallják, főleg, ha valamely halálos bűn megvallásától félnek. Akadályozzuk meg a méltatlan áldozásokat, és a gyermeknek, aki esetleg méltatlanul áldozott, könnyítsük meg a jóvátételt.

MILYEN BORZASZTÓ A ROSSZ ÁLDOZÁS.

Ha egy gyermek nagy bűnnel megy áldozni, akkor még nagyobb bűnt követ el, még mélyebben jut a pokolba. — Ha aztán ez a gyermek nem meri bűnét meggyónni és újból és sokszor rosszul áldozik — milyen rettenetes! Te szegény, gonosz és ostoba gyermek, minden pillanatban meghalhatsz, talán éppen mikor gyónni vagy áldozni mész!

Egyszer beteghez hívták a papot. Már többször feltűnt neki az ő szomorú kinézése. Látni lehetett rajta, hogy valami nagy bánat nyomja a lelkét. Felesége és gyermekei jók és vallásosak voltak, el is hívták a papot. Ez, jóllehet nagyon fáradt volt, azonnal elindult a hosszú útra. Sokáig beszélt a beteggel egyedül. Hogy mit beszéltek, azt senki sem tudta meg, csak a jó Isten. Azután elment a pap, hogy elhozza az édes Üdvözítőt. De mi történt? Alighogy visszatért, alighogy a beteg megpillantotta a szentostyát, rettenetes hangon felkiáltott: „Itt van az én bírám!” Hiába igyekezett a pap őt megnyugtatni, ez csak tovább kiáltotta: „Vétkeztem! Az első szentáldozásom méltatlan volt.” Arcát elfödte kezeivel, elkezdett erősen remegni. Sírva jött be a felesége. A pap beszélni akart a beteggel, de íme: az ember meghalt!

LEHET-E MÉG SEGÍTENI AZON A SZEGÉNY GYERMEKEN, AKI TÖBBSZÖR MÉLTATLANUL ÁLDOZOTT?

Igen, gyónják meg! Mit? Minden nagy bűnét, amelyet még nem gyónt meg érvényesen; továbbá, hogy hányszor gyónt és áldozott méltatlanul. Szegény gyermeknek csak azt kellene mondania: „Nagyon félek meggyónni.” Akkor a gyóntatóatyja segít neki mindent jól meggyónni.

Folignói Szent Angéla nagy bűnöket követett el és szégyelte azokat meggyónni, míg végre a lelkifurdalást nem bírta ki tovább. Maga meséli el: „Elkezdtém bűneim miatt szégyenkezni, úgyhogy nem gyóntam meg azokat és így járultam gyakran a szentáldozáshoz. Ezért éjjel-nappal

kínzott a lelkiismeretem, úgyhogy segítségért imádkoztam. Akkor találtam egy papot, akinek mindent teljesen meggyóntam, és aki feloldozott.” — Ó, de jó lett azután; nagy szent lett belőle. — Jézus szentséges Szíve, bízom Benned!

OLTÁR, EGYHÁZI RUHÁK ÉS SZEREK, A SZENTMISE SZERTARTÁSAI

Ezt az oktatást a templomban is adhatjuk, ahol a gyermek mindig láthatja.

AZ OLTÁR.

Mi a legfontosabb tárgy a templomban? Az oltár. Az oltárra száll le Jézus. Itt adja (áldozza fel) magát mennyei Atyjának. Az oltárban lakó Jézus előtt letérdelsz, hallgatsz; odanézel. Ó, milyen szent az oltár!

Az oltáron van egy szép kis ház: a szentségház. A szentségház az Úr Jézus lakása. Az aranyat és ezüstöt megérdemli az édes Udvözítő. Innen lát téged. Légy azért ájtatos a templomban; ne beszéljess és ne nevetgélj soha!

A szentségházban van a kehely. Ezüsből vagy aranyból van. Ki van benne? . . . Még szívesebben mint a kehelyben, szívedben lakik Jézus. Milyen tisztának, milyen szentnek kell lennie!

A szentségház fölött van a feszület. Ha belépünk a templomba, rögtön a feszületet látjuk. Miért van ez így? Mert Jézus kereszthalálával szerezte meg nekünk a mennyországot és minden jót.

A szentségház mellett jobbra-balra gyertyák vannak. Ezek Jézusnak világítanak. Így szólnak hozzád: Mi hűen szolgálunk Jézusnak, míg csak el nem égünk. Utánozz bennünket. Szeresd Jézust, szeresd, míg meg nem halsz!

Némelykor az oltáron látjuk a szentségtartót is, gyertyák és virágok között. Ilyenkor nagy ünnep vagy szentségi áldás van. Az orgona szól, a hívek énekelnek, a tömjénillat felszáll a szentségtartóhoz. A tömjén így szól: Én a jó Istennek illatozom. Így kell imádságodnak is felszállnia a jó Istenhez. — A pap a szentséggel áldást ad. Ekkor minden elhallgat a templomban: Jézus áld meg bennünket.

A szentségház előtt ég az örökmécs. Tudod, mit mond? Csakis Jézusért égek itt. Sokszor csak magam vagyok itt. Miért nem sietsz gyakran hozzá? Vár reád és szívesen meghallgat.

A SZENTMISÉNÉL HASZNÁLATOS EGYHÁZI RUHÁK ÉS SZEREK.

A szentmisénél az oltárnak fehér terítővel kell letakarva lennie. A fehér vászonterítő így szól hozzád: Jézus tiszta; neked is tisztának kell lenned!

Fehér vászonból van a miseing (alba) és egy fehér öv tartja az inget össze (cingulum). Egészen tisztán kell a papnak Jézushoz közelednie. A fehér miseingre felveszi a miseruhát.

A miseruhán nagy kereszt ragyog. Mit jelent ez? Tiszteld mindig a papot! Ő Jézust helyettesíti, mikor miséznek, mikor bűneidet megbocsátja.

A miseruha különféle színű lehet. Fehér a tisztaság színe. Azért az Úr Jézus, Szűz Mária, az angyalok ünnepein fehér ruhában miséznek. A piros a tűz színe. Pünkösdkor, a Szentlélek ünnepén piros ruhát visel a pap, mert a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában szállt le az apostolokra. A piros még a vér színe is, azért vértanúk ünnepein szintén piros ruhában miséznek a pap. — Fekete a gyász színe, azért fekete ruha van a papon, mikor a szenvedő lelkekért miséznek. — Lila a bűnbánatnak a színe. Azért a bűnbánati időkben (ádvent, nagybójt) lila ruhát visel a pap. — A zöld a remény színe. Egyes vasárnapokon zöld ruhában miséznek.

A szent edények aranyból és ezüsből vannak. Aranyból van a kehely, mert átváltozás után Jézus szent vére van benne. Aranyból van a kis tányérka (paténa) is, mert rajta pihen Jézus szent teste.

A SZENTMISEÁLDOZAT.

Az ájtatossági gyakorlatok között legelső helyet foglalja el a szentmise. Ez a Golgota véres áldozatának vérnélküli megújítása. Ezért több súlyt kell helyezni a szentmisén való részvételre hétköznapiakon is. Minden családnak lehetőleg naponként egyik tagjával képviseltetnie kellene magát a szentmisén, hogy reájuk az ég áldását leesdje. Ha a gyermekek hivatottak erre, úgy gondoskodjunk róla, hogy este jókor lefeküdjenek és reggel időben felkeljenek. Gyenge gyermekektől, akiknek ez ártana, természetesen nem kívánhatjuk. — Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket: nem hanyagságból hagyom-e el a hétköznapi szentmisét? Beleveszem-e napi munkámba az áldozatos lelkületet? Nem vihetném-e el gyermekemet szentmisére vagy legalább szentséglátogatásra?

A SZENTMISEÁLDOZAT.

Mondjuk kezdetben a gyermeknek: Jézus leszáll az oltárra. Később magyarázzuk meg neki: Jézus feláldozza magát az oltáron.

Jézus feláldozta magát a kereszten. Gyermelem, látod az oltárt? A keresztet is? Jézus a kereszten odaadta, vagyis feláldozta életét a jó Istennek: életét, testét, véré, szívét, mindent. Adhatott volna ennél többet? Életénél többet senki sem adhat. A kereszten Jézus így imádkozott (nem szavakkal, hanem halálával): Mennyei Atya, minden a Tied; életem is a Tied. Te vagy mennynek és földnek Ura; imádlak Téged, Tied az emberek is, akik Téged annyira megbántottak; bocsáss meg nekik. — Miért áldozta fel Jézus magát? Mert szeretett minket! Ha nem halt volna meg, akkor mi még mindig bűneinkben élnénk és nem juthatnánk a mennyországba. — Ó Jézus, köszönöm Neked golgotai véres áldozatodat!

Jézus feláldozza magát a szentmisében. Amit az Üdvözítő a kereszfán tett, ugyanazt teszi most is mindennap. Az egész világon sokezer templomban és kápolnában feláldozza magát. Hogyan? Nem véresen többé, hanem vérnélkülien, a pap kezei által. Miért? Hogy mennyei Atyját tisztelje, imádjá és bűneinkért kiengesztelje. — Mit kell hát tenned a

szentmisén? Jézussal ajánld fel magadat a mennyei Atyának. Micsodát? Mindent, amid csak van: testedet, lelkedet — főleg rossz hajlamaidat.

VÉGY AJTATOSAN RÉSZT A SZENTMISÉN!

A gyermek figyelemmel hallgassa meg a szentmisét. Áhítattal nézheti az oltárt, az egyházi ruhákat és szereket, hogy azok szívére hassanak.

Mondhat apró röpimákat, más kis imákat is. Például az isteni szeretet rózsafüzérét. A szentek képei és sorai hangolják áhítatra. Ha már nagyobbacska, adhatunk neki kis misekönyvet, lehetőleg képekkel.

A közös miseájtatosságok, melyeket hangosan mondanak és énekelnek, nagyon ájtatosak.

Az áhítatot nagyban növeli a megfelelő imaszándék. Gyermezem, kérd ma a szentmisében, főképp átváltoztatásnál, hogy jó, engedelmes légy; ... ajánld fel ma a szentmisét meghalt nagyapádért ... a papokért ... a pogányokért stb.

Ne feledjük a lényegét, amely abban áll, hogy Udvözítőnk áldozatával egyesülünk. — Gyermezem, az Udvözítő az oltáron felajánlja magát a mennyei Atyának. Te is ajánld fel magadat a jó Istennek. Főleg azt, ami nehezedre esik...

VÉGY GYAKRAN RÉSZT A SZENTMISÉN.

Hányszor vehetsz részt a szentmisén? Ahányszor csak teheted; ha lehet, mindennap... Miért? Gondold el, ha én neked minden alkalommal 100 pengőt adnék, amikor szentmisére mégy, nem lenne esztelenség, ha csak egyszer is elmulasztanád a szentmisét? Nos, nem kapsz 100 pengőt — hanem annál milliószor többet. Jézus, az Isten Fia adja neked magát! Ugyanakkor mindig szebb és szebb helyet kapsz Tőle a mennyországban. Ó, milyen értéke van a szentmisének!

Tudod, mivel szerezheted az édes Udvözítőnek a legnagyobb örömet? Ha magadat feláldozod és résztveszel az Ő áldozatában! Azért, ha lehetséges, ne legyen nap szentmise nélkül, ne legyen nap szentáldozás nélkül!

DICSÉRŐ, HÁLAADÓ, KÉRŐ ÉS ENGESZTELŐ ÁLDOZAT.

A szentmise a legkiválóbb dicsérő, hálaadó, kérő és engesztelő áldozat. Használjuk fel a megfelelő alkalmakat, hogy a gyermeket ezzel a gondolattal megismertessük. Örvendetes családi esemény alkalmával vegyen részt hálából a szentmisén. Hozzá tartozóinak halálozási évfordulóján imádkozzék értük. Bőjti és ádventi időben tegyen eleget bűneiért. Nagy ünnepeken dicsérje Jézust a szentmisében és örüljön Vele. Édesanyja megbízásából kérjen különböző szándékokra szentmisét.

ENGESZTELŐ ÁLDOZAT.

Jézus a kereszten meghalt bűneidért. Ekkor így imádkozott, nem szavakkal, hanem tettel: Mennyei Atya, a kis Pisti... bűneivel olyan engedetlen volt irántad. Az én véres halálomért bocsáss meg neki. Kedves gyermezem, hogyan imádkoztál volna, ha a Golgotán láttad volna meg-

halni az édes Udvözítőt? Mennyei Atya, fájlalom bűneimet. Ó, értem áldozza fel magát Megváltóm a keresztfán.

Ó Jézusom, én vagyok oka szenvedésednek és haláloednak. A Te áldozatodért, a Te haláloedért bocsáss meg nekem. — Mától fogva engedelmesebb akarok lenni.

Éppen így imádkozzál Jézussal a szentmisében; főleg átváltozásnál és áldozásnál, mikor Jézus szívedben tartózkodik.

KÉRŐ ÁLDOZAT.

A kereszten Jézus imádkozott érted: Mennyei Atya, tekints a kis Pistire... Add, hogy engedelmes legyen szülei iránt... add neki a mennyországot és az örök életet; adj neki egészséget... földi javakat, ha ez a Te szent akaratom. Ó, adj meg neki mindent, amit a nevemben Tőled kér. — Kedves gyermekem, hogyan imádkoztál volna Jézussal a Golgotán? Mennyei Atyám, nagyon méltatlan vagyok, de add nekem mégis a Te mennyországodat, add, hogy engedelmes... legyek; adj nekem egészséget, ha az szent akaratomnak megfelel és lelkemnek javára válik. Add nekem mindezt az én Udvözítőmért, aki értem feláldozza magát Neked. Ugyanígy imádkozzál a szentmisében is.

HÁLÁDÓ ÁLDOZAT.

A kereszten Jézus hálát adott helyetted a mennyei Atyának: Mennyei Atya, az emberek oly hálátlanok irántad. Hálát akarok Neked adni a Pisti helyett... Köszönöm, hogy életet adtál neki, hogy naponkint ételt és italt adsz neki, hogy gyermekeddé fogadtad, hogy mennyországodba fel akarod venni... Hálát adok Neked és szeretlek, olyannyira szeretlek, hogy szeretetből feláldozom magamat, ha mégúgy fáj is a kereszthalál. — Kedves gyermekem, hogyan adtál volna hálát Jézussal a Golgotán a mennyei Atyának? Mennyei Atya, milyen hálásnak kell lennem megszállhatatlan jótéteményedért. Az örökkévalóságban sem tudom Neked mindazt meghálálni. Fogadd azért Udvözítőm háláját, aki a kereszten a legkiválóbb hálaáldozatot mutatja be Neked. Ó Jézusom, köszönöm a Te nagy áldozatodat.

Ugyanígy imádkozzál a szentmisében is.

DICSÉRŐ ÁLDOZAT.

Jézus a kereszten mennyei Atyját dicsőítette: Mennyei Atya, Te mindennek Ura vagy, életnek és halálnak ura... Tied az én életem is. Ime, örömmel feláldozom azt Neked. Minden szolgáljon Neked. — Hogyan dicsérted volna Istent Jézussal? Mennyei Atya, az egész világ: ég és föld; nap, hold és csillagok; az összes angyal és szent, minden ember a Tied. Tied még szent Fiadnak, Jézusnak az élete is. Én, szegény gyermek túl kicsi vagyok ahhoz, hogy úgy dicsérjelek Téged, amint megérdemled. Helyettem dicsér Téged az én Udvözítőm, aki tiszteletből szent akaratom iránt elszenvedi a keserű halált. Ime, Vele együtt felajánlom magamat. Feláldozom Neked engedetlenségemet, — rossz hajlamaimat és szokásaimat... Mindent feláldozok Neked. Mint az ég és föld Urát, mint az én Uramat imádni és dicsérni akarok.

Ugyanígy imádkozzál a szentmisében is.

ISTEN GYERMEKÉNEK ÉLETE.

A szentáldozás célja: a lélek természetfölötti életének teljes kivirágzása. — Kedves gyermekem, mi a legszebb és legfenségebb benned? Isten gyermekének titokzatos élete.

ISTEN GYERMEKE VAGY (A TERMÉSZETFÖLÖTTI ÉLET).

A földi élet. — Nekünk embereknek kettős életünk van: földi és mennyei életünk. Testünk ételt és italt kíván; léleklizik, nő... megyünk, futunk... gondolkozunk és akarunk... Tanulsz olvasni, írni, számolni... Az élet fejlődik. Sok gyermekből később derék férfi és nő lesz; édesapák, anyák — iparosok, orvosok, tudósok lesznek... Ez a földi élet. Vajjon ez az értékeesebb is?

A mennyei élet. — Már a földön is mennyei életünk van. Igen, te valóban Isten gyermeke vagy. A nagy, szép... jó Isten atyád. Bár kicsi és szegény, mégis az Ő gyermeke vagy. És ez többet ér, mintha király vagy császár lennél a földön, vagy ha az egész világ a tied lenne. Sem a napnak, sem a holdnak, sem a csillagoknak, az egész látható világnak nincs olyan értéke a jó Isten szemében, mint neked, ha az Ő gyermeke vagy.

Jézus, az Isten Fia, mindent megtett, hogy neked ezt az életet megszerezze. Ezért lett emberré... ezért kereszteltek meg és ezért járulsz a szentáldozáshoz... ezért él Jézus szentségházainkban, s ezért száll le oltárainkra... Mennyit ér az Isten gyermekének élete? Amennyit Jézus Krisztus vére ér!

Az Atya, Fiú és Szentlélek lelkedben laknak, ha Isten gyermeke vagy. Szent az, mint Istennek háza. — Ő legfölségeesebb Szentháromság, bennünk lakozol!

Édes Udvözítőm, Te azt mondtad: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?” (Máté 16, 26.) Ne engedd, hogy bármiért is a világon elveszítsem lelkem mennyei életét. Amen.

ISTEN GYERMEKÉHEZ MÉLTÓAN KELL ÉLNED.

Isten gyermekének élete a földön. — Mikor nyerted el Isten gyermekének életét? Születéskor? Nem, amikor megkereszteltek. Miáltal növekszik ez benned? Minden ájtatos imádság... minden jócselekedet által. Ha engedelmes vagy szüleidnek... Mi növeszti ezt különösen? Minden önmehtagadás. — És legfőképpen mi növeli? A szentáldozás, a gyakori, jó szentáldozás...

Meddig növekedjék? Reggel keresztet vetsz; ez az élet nő. — A szentmisére mégy; az élet nő. Szentáldozáshoz járulsz; az élet nő. Ájtatos és szorgalmas vagy; mehtagadod magadat; az élet ismét nő. — Menjünk így végig a gyermek egész napján. — Hány napig, hány évig növekedjék így ez az élet? Tested egyszer megszűnik nőni. De az Isten gyermekének élete kell, hogy halálod órájáig növekedjék benned. Akkor felveszi Isten lelkedet a mennyországba.

Isten gyermekének élete a mennyországban. — Ó, de magasztos Isten gyermekének élete a mennyországban! Ott van a helyed az angya-

lok és szentek között. El sem képzeled, milyen szép az élet a mennyországban. A jó Isten maga mondta: „Szem nem látta, fül nem hallotta, ember szívébe föl nem hatolt, amiket Isten készített azoknak, akik őt szeretik.” (I. Kor. 2, 9.) Édes Udvözítóm, köszönöm ezt az életet. Mint legnagyobb kincsemet akarom a földön őrizni és gyarapítani.

A FÖLDÖN VÉDELMEZNED KELL A MENNYEI ÉLETET.

A mennyei életnek sok ellensége van. Benned lévő ellenségek: a rossz hajlamok engedetlenségre... De mindez nem árthat neked, ha legyőzöd őket. — Ennél nagyobbak: a kis bűnök; főleg a szándékosak. Ezek megakadályozzák ez élet fejlődését. Olyanok mint a fagy, amely a virágzó almafát éri. Az almafa életben marad, de a virágok meghalnak; a fa kevés gyümölcsöt hoz. — Melyik ellenség árthat a legtöbbet? A nagy bűn. Megöli ezt az életet. Egy csapásra kivágja az almafát. Necsak a virágok, az egész fa meghal. Jó Istenem, ments meg ezen ellenségektől!

Más ellenség: a rossz emberek, akik kísértenek. Oly szépen tudnak beszélni; nem is akarnak neked rosszat. Valóságban azonban ártnak lelkednek. — Légy bátor és nyílt... ne ijedj meg! Nehogy hallgass! Épp ezt akarják a kísértők. Tégy úgy, mint a vértanúk tettek!

A rossz embereknél is gonoszabb: az ördög! Nem bírja elviselni, hogy tiéd legyen a mennyország, amelyet ő elveszített. Sok-sok kísértésben reád tör a nélkül, hogy láthatnád őt. Mérhetetlen az ő gyűlölete. Sok segítőtársa is van. A pokolban: a gonoszlelkek; a világban: a kísértők. Mint ordító oroszlán jár körül és keresi, kit nyeljen el. Azért légy éber és imádkozzál.

NEKED IS SOK SEGITŐTÁRSAD VAN.

Isten gyermeke vagy és nem kell félned. Ki segít neked? A jó emberek a földön. Imádkoznak érted, óvnak és intenek. Az angyalok és szentek. Ők a jó Istenhez imádkoznak érted. A szentek közül ki segít neked mindig és mindenütt? Az édes Szűz Mária. Minden kegyelem az ő kezén át jön hozzánk. — Jézus. Egész nap segít neked Jézus. Segít, hogy a bűnök kerülj, a jót tedd. Láthatatlanul nálad van és segít, Jézusom, Te hatalmasabb vagy, mint minden ellenségem. Mikor segít különösen? A szentmisében, a gyakori és napi szentáldozásban.

Ő Jézus az Oltáriszentségben, Te vagy a nap, mely mindennap kisüt. Te fakasztod ki lelkem virágait, Te érleled meg gyümölcseit: az engedelmisséget, tisztaságot... A Te szereteted sugarai növesztik lelkem mennyei életét. Te vagy leghatalmasabb, leghűségesebb barátom, Udvözítóm, Atyám, Istenem és Mindenem. Az átváltozásnál feláldozod magadat értem. Az Oltáriszentségben közöttünk lakozol. A szentáldozásban szívembe jössz. Itt védelmezed, gyógyítod, táplálsz, erősíted lelkemet az örök életre. Mi lennék nélküled? Halott a mennyei, az örök élet számára. Mi vagyok veled? A Te gyermeked, az Isten gyermeke. Add, hogy ezt a mennyei életet mindig megőrizzem. Te magad mondtad: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?” (Mt. 16, 26.) Amen.

A KIS APOSTOL.

Az Egyház hő kívánsága a világiak szervezett apostolsága, leg-szorosabb összefüggésben papjaik és püspökeik apostolságával, vagyis a katolikus akció. Ezért már a gyermekeket apostolságra kell nevelnünk.

Gyermekem, Jézus minden lelket meg akar menteni. Nem akarnál Neki ebben segíteni?

IMÁDKOZZÁL MINT APOSTOLI

Jézus sokat imádkozott a lelkekért; most is imádkozik értük a mennyországban. Neked is imádkoznod kell a lelkekért. A pápáért, püspökökért, papokért; ők elsősorban hivatottak arra, hogy a lelkeket megmentse. — Azokért, akik ma meghalnak; mindennap több mint száz-ezer. — A szegény bűnösökért a plébániákban és a családokban; a gyermek imádsága az egekbe hatol. — A szegény pogányokért; annyian meghalnak keresztség nélkül... — A szenvedő lelkekért; ők nem segíthetnek magukon. — A gyermekekért, hogy korán és gyakran magukhoz vehessék az Udvözítőt; Jézus vágyódik utánuk.

Hogyan imádkozzál? Végezd el jól a reggeli imádat...; mondd hozzá: Édes Istenem, fogadd ezt az imát... a bűnösök megtéréséért... Ajánld fel a szentmisét, szentáldozást értük...

SZENVEDJ MINT APOSTOLI

Jézus nemcsak imádkozott a lelkekért, hanem sokat szenvedett is értük. Nem akarod ezért a fogfájásodat... értük felajánlani? Szenvedés árán sokan megmenekülnek!

Péterke hétéves korában volt elsőáldozó. Ettől kezdve mindennap az Úr asztalához járult, hogy Jézusnak örömet szerezzen és lelkeket mentsen. Atyja katonatiszt, százados volt és már régóta nem hitt semmit. A kis Péter minden reggel imádkozott érte a szentáldozásnál. Ismételten kérte is, hogy térjen meg, de a százados nem akart. Ekkor Péterke arra kérte az Úr Jézust a szentáldozásnál, engedje meg, hogy sokat szenvedjen és így eleget tegyen édesapja bűneiért és istenkáromlásaiért. És Jézus meghallgatta imádságát. Péterke nagybeteg lett. Halálos ágyán is még áldozott és imádkozott atyjáért. Egy levélkéjében írja: „A szentáldozás után úgy tűnt nekem, hogy Jézus ismételten kérdezi: Meg akarsz halni, hogy apukádat megmented? — Igen, igen! feleltem és kértem a jó Istent, hogy sokat szenvedhessek apukám bűneiért. Mindjárt délután vért hánytam; másnap és harmadnap újból. Az orvos eljött. Mikor elment, anyukám megölelt és sírt. Akkor azt mondotta Jancsinak, hogy végezzenek együtt egy kilencedet felgyógyulásomért. De én nem akarok meggyógyulni; én meg akarok halni, hogy lássam a kis Jézust és megmentsem apukámat.” A kis Péter sokat, nagyon sokat szenvedett. A plébános úr mindennap elhozta neki az Úr Jézust. Mikor meghallotta a pap lépteit a lépcsőn, átszellemült kis apostolunk arca. Soha panasz nem jött ajkaira, a türelmetlenségnek semmi jelét sem adta. Hisz meg akarta téríteni apukáját. Egy pillanattal halála előtt édesatyjának még odasúgta: „Viszontlátásra, apukám, a mennyországban!... Teérted!” És kilehelte ártatlan lelkét. Mindjárt halála után arca ragyogó lett, mintha mennyei fényesség dicsői-

tette volna meg. Ajkai mosolyogtak; kimondhatatlan béke borult a bátor kis szenvedőre. A jó Isten elfogadta az áldozatot. Mi történt? A halálos ágynál a százados nem tudott többé ellenállni; imádkozott, sirt, zokogott, hogy annyit vétkezett. Aztán elsietett bűneit meggyónni és megtért. Péterke, a kis apostol, a csendes temetőben pihen. Síremlékére szülei kelyhet vésettek ragyogó ostyával. Köréje az isteni Gyermekebarát panaszát íraták: „Hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.” — Nem akarsz te is kis apostol lenni?

DOLGOZZÁL MINT APOSTOL!

Jézus sokat dolgozott a lelkekért; figyelmeztette, tanította őket, mindent megtett értük. Mit akarsz te értük tenni? Beszéljünk a gyermeknek a Szent Gyermekség Művéről, amely a szegény pogány gyermekekről gondoskodik. Irassuk be. Keressen és találjon a gyermek maga is neki megfelelő apostolságot.

Még csak tizenhét éves volt a kis Sanchez del Rio József, amikor 1928 február 5-én a mexikói egyházüldözők elfogták. Guerrero tábornoknak, aki keményen rákiáltott, így felelt a bátor fiú: „Elfogtak abban a hiszemben, hogy ezzel elintézték engem; de én nem adtam meg magamat.” Néhány fogházlátogató kérdésére, hogy mit tett, azt válaszolta: „A hitemért harcoltam!” A keresztényüldözők halálra ítélték az ifjú hőst. Társai közül az egyik, akit vele együtt elítéltek, a kivégzésre várva, nem akart már táplálékot magához venni. De József biztatta, hogy csak egyék nyugodtan, és előkészítette a halálra. Este eljöttek a katonák ezért a bátor kis társért, hogy felakasszák. Nyugodtan, félelem nélkül kísérté el József barátját az akasztófaig. Láta, amint ez keresztet vet magára, szemeit égnek emeli és felkiált: „Kész vagyok!” Barátját felakasztották. De József rendíthetetlen maradt. Atyja nagyon szomorú volt és ki akarta őt váltani. De alighogy a kis József ezt meghallotta, megüzente atyjának, hogy ne fizessen érte semmit. Röviddel kivégzése előtt a következő sorokat írta nagynénjének:

„Kedves Nagynéném! Halálra ítélték. Félkilenckor jön el a várvárt pillanat. Köszönöm neked és Magdolnának mindazt a jót, amit nekem tettetek. Nem vagyok képes arra, hogy anyámnak írjak. Légy oly jó, tedd meg ezt helyettem! Krisztus él! Krisztus uralkodik! Éljen Krisztus, a Király, és a guadaloupe-i Szűz Mária! (Híres kegyhely Mexikóban.) Sanchez del Rio József, aki a hitéért való küzdelemben meghalt.” — Éjjel féltizenkettőkor lőtték agyon a kis hőst. Utolsó szavai voltak: „Éljen Krisztus, a Király!”

MIÉRT LÉGY APOSTOL?

Jézus azt akarja, hogy minden ember üdvözljön. A legnehezebbet Ő maga megtette: mint áldozati bárány meghalt értünk. Mindent azonban nem akar egyedül tenni. Szabad, sőt kell Neki segítened. Mennyire szeret Jézus már akkor is, ha egy szegénynek csak egy korty hideg vizet adsz; úgy megfizet érte, mintha Neki magának adtad volna. Hát mennyire szeret akkor, ha segítségére vagy a lelkek megmentésében, akikért meghalt!

Képzeld el, hogy nagy folyam partján állsz és látnod kell, amint százezrek merülnek el szemeid előtt. Mit tennél akkor? — Ah, kedves

gyermekem, hányan merülnek el a bűnnek rohanó, szennyes árájában? Hányan vesznek el örökre! Ki segítsen ezen? Sok nemesszívű gyermekből később pap, páter, szerzetes és szerzetesnő lesz. De szép ez! Ők segítenek Jézusnak a lelkeket megmenteni, és Jézus ezért különösen szereti őket. Sok jó lélek feláldozza magát a szerencsétlenekért kórházakban, fogházakban... Sokan elmennek messze pogány országokba, hogy lelkeket mentsenek! — Ó, és mily könnyen segíthetsz te is már most!... Akiiket megmentettél, azok örökké hálások lesznek neked a mennyországban.

GYERMEKED HÓDOLAT KRISZTUS KIRÁLY ELŐTT.

Krisztus királyságának ünnepén mutassa be a gyermek hódolatát az örök Királynak. Szentáldozás után, mikor a szentségi Jézus előtt térdel, mondjuk el szakaszonként a hódolatot.

— Jézus Krisztus, örök Királyom, — hódolok Neked és örömmel kiáltom: — Éljen Krisztus Királyom! — Jöjjön el a Te országod! — Jöjjön el a Te mennyországod! — Magasan a csillagok felett áll a trónusod, — Téged imádnak szent angyalaid, — Neked örvidenek apostolaid, — Téged dicsér a vértanúk serege, — Neked hódol az egész mennyország! — Jöjjön el hozzánk mennyországod. — Jöjjön el a földre is a Te országod. — Már itt lent uralkodjék felettünk, — Neked szolgáljon minden ország, — Neked hódoljon az egész világ; — jöjjön el a Te országod a földre! — Jöjjön el a Te lelki országod! — Légy Királya az én kis szívemnek! — Érted akarok harcolni, — Érted akarom magamat feláldozni. — És ha egyszer felnőtt leszek, — akkor akarok csak igazán Érted, Királyomért harcolni, — hogy uralkodjál mindenki felett, — megfeszített Királya az embereknek. — Amen.¹

¹ A gyermekek korai szentáldozására vonatkozó összes tudnivalókat egye-
síti dr. Petró József könyvecskéje: „Eucharisztikus gyermeknevelés” (Szalézi Mű-
vek). Ára 60 fillér. Papoknak és szülőknek egyaránt alkalmas. Az ő szerkeszté-
sében jelent meg az eucharisztikus szentévből egy összefoglaló mű is a gyermekek
áldozásáról. Kapható a Szent István-Társulatnál.

MINDENNAPI IMÁDSÁGOK.

REGGELI IMÁDSÁGOK.

ÖVID REGGELI IMÁDSÁG:

Jó Istenem, felébredtem,
Te örködtél én felettem
Köszönöm, hogy megtartottál,
Hogy felettem virrasztottál.

(Pósa Lajos.)

HOSSZABB:

Elmúlt az éj, felébredtem,
Hozzád szólok, jó Istenem,
Köszönöm, hogy vigyáztál rám
Egész hosszú, nagy éjszakán.

Kik érettem láradoznak,
Szeretettel elhalmoznak,
Tartsd meg kedves szüleimet,
Minden jóval áldd meg őket!

Vezess ezen szép napon át,
Meg ne bántsam apát, anyát!
Örömeiket leljék bennem.
Ó, segíts meg, jó Istenem! Amen.

(Alexyné Mayer Irén.)

MÁS:

Szívem első gondolatja
Hozzád száll Iől, Istenem!
Te őriztél meg az éjjel,
Maradj ma is énvelem!

Téged áldlak és imádlak
Mint szerető gyermeked;
Szívem csakis azt akarja,
Ami kedves Teneked.

Édes Jézus, add kegyelmed
S őrizz engem szüntelen,
Hogy egész nap neked éljek
Tiszta szívvel, büntelen.

*Szűz Mária, Jézus Anyja,
Te mindnyájunk Anyja vagy;
Oltalmaz meg minden bajtól,
Kísértésben el ne hagyj!*

SZŰZANYÁHOZ:

*Tisztaságnak drágagyöngye,
Mária, Te jó Anyám,
Hogy szívemet bűn ne érje,
Gondos szemmel nézz reám!*

ÓRANGYALHOZ:

*Ó, édes jó Órangyalkám,
Szépen kérlek, vigyázz reám!
Légy vezérem, hogy míg élek,
Mindíg jó és jámbor legyek;
Holtom után vezess be
Jézuskához a mennybe!*

JÓSZÁNDÉK RÖVIDEN:

Jézusom, Éretted! Szűzanyám, Teveled!

HOSSZABBAN:

*Minden szavam, minden tettem,
Jézus, Neked szentelem,
Élve, halva Tied vagyok,
Maradj velem szüntelen!*

FORÁSZ:

*Jézuskám, szeretlek;
Szeress Te is engemet!*

ESTI IMÁDSÁGOK.

RÖVID ESTI IMA:

*Jó Istenkém, lefekszem,
Maradj mindig mellettem!
Őrizd apát, anyikát,
Szeresd a kis Palikát (Annikát)! Amen.*

HOSSZABB:

*Én Istenem, jó Istenem,
Becsukódik már a szemem,
De a Tied nyitva, Atyám,
Amíg alszom, vigyázz reám.*

Boldog Hermann József almát nyújt a gyermek Jézusnak.

*Vigyázz kedves szüleimre,
Meg az én jó testvérimre!
Mikor a nap újra felkel,
Köszönthessük egymást reggel!*

MÁS:

*Ó édes Istenem,
Hálát rebeg lelke,
Hogy egész napon át
Úgy szerettél engem.*

*Bánom sok vétkeimet,
Szent Fiadnak vére
Mossa meg kegyesen
Szívemet fehérre.*

*Virrasszon felettem
Gondviselő szemed;
Kérlek, óvd ez éjjel
Testemet, lelkeimet.*

*Szűzanyám s Őrangyal,
Legyetek énvelem!
Ha ti rám vigyáztok,
Nyugodt lesz éjjelem.*

FOHÁSZ:

*Vég nélkül dicsértessék és áldassék
A legméltóságosabb Oltáriszentség!*

ÁLDOZÁSI IMÁK.

ÁLDOZÁS ELŐTT:

*Édes jó Jézusom!
Lelkeimet megmostam fehérre,
Világok szent Királya, térj be.
Kis szívünk Téged várva-vár,
Egyetlen Jézus, jössz-e már?*

*Szentségházban értem vagy bezárva,
Úgy elmennék Hozzád, megkérnélek szépen,
Jöjj át a szívembe szentostya színében.
Fehér szentostyában, Jézus, Téged látlak,
Hiszek s bízom Benned, szeretlek, imádlak.
Bűneimet bánom, hogy Szíved sebeztem,
Jó leszek ezentúl, jöjj hozzám, légy velem.
Szeretettelnek szárnyán, Jézus, szállj le hozzám.
Kitárom szívemet, kérlek, térj be hozzám. Amen.*

ALDOZÁS UTÁN:

Édes jó Jézusom! Imádlak lelkem mélyéből, szeretlek tiszta szívemből és kérlek, hallgasd meg kéréseimet. Segíts, hogy a szentmiséket figyelmesen hallgassam és buzgón imádkozzam. Segíts, hogy engedelmes legyek szüleimnek és előljáróimnak. Engedd, hogy gyakran járuljak szent asztalodhoz, hogy megőrizzem ártatlanságomat.

Kérlek, áldd meg azokat, akik nekem kedvesek. Áldd meg apámat, anyámat, testvéreimet, előljáróimat. Segíts őket jámboran élni és boldogan meghalni. Áldd meg édes hazánkat. Áldd meg az Anyaszentegyházat, hogy elterjedjen a világ minden népe között. — Könyörülj a tisztító tűzben szenvedő lelkeken, hogy a megholt hívek lelkei irgalmasságod által békében nyugodjanak. Amen.

VERSIKÉK EGÉSZ KISGYERMEKEK RÉSZÉRE:

1. <i>Lelkem édes Istene,
Szívem kedves vendége,
Kicsi szívem a tied,
Légy te mindig abba' bent.</i>	2. <i>Legyünk egyek, szeressünk,
Minden ember testvérünk;
Akár kicsi, akár nagy,
Te jó Isten, benne vagy.</i>
3. <i>Atya, Fiú, Szentlélek,
Tied vagytok, kis lélek.</i>	4. <i>Szeretlek, kis Jézuskám,
Áldásodat add reám!</i>
5. <i>Édes, drága Szűzanyám,
Tied vagytok, vigyázz rám!</i>	6. <i>Szent Angyalom, őrzőm vagy,
Semmi bajban el ne hagyj!</i>

FÜGGELÉK.

A KALOCSAI ISKOLANŐVÉREK ÓVODÁSAINAK ELSŐ SZENTÁLDOZÁSA.

Mivel mindinkább szélesebb körben kelt feltűnést és érdeklődést az, hogy május 26-án 56 óvodás gyermeket áldoztatott meg a főpásztor a kalocsai Iskolanővérek templomában, szívesen közöljük az eseményre vonatkozó tapasztalatainkat abban a reményben, hogy nemsokára mindenütt eleget tesznek az Úr Jézus óhajának: „Engedjétek a kisdedeket hozzám jönni!” A kalocsai mozgalom megindítója maga a főpásztor, gróf Zichy Gyula érsek úr, aki már 1928 őszén az egyházmegyei zsinaton kifejezte ama óhaját, hogy a kisdedeket az Úr oltárához kell vezetni. Leirata, melyben ezt a vágyát az Iskolanővérek igazgatójával közölte, a következő: „Szentseges Atyánk, XI. Pius pápa 50 éves papi jubileumának egy esztendőre tervezett ünnepélyeit azzal vezette be, hogy a Szent Péter-templomban 120 gyermeket áldoztatott meg, köztük egész kicsinyeket, ötéveseket is, akik előzőleg az üdvösségre nélkülözhetetlenül szükséges ismeretek és az Oltáriszentség mibenléte felől koruknak megfelelő vizsgát tettek. Mivel az ifjúságnak ily zsenge korban a legméltóságosabb Oltáriszentség vételére való nevelését főfontosságúnak tartom: a felesleges teoretizálás helyett a gyakorlati megoldás terére lépni, azt főleg érseki székhelyemen megindítani és erre az apácák vezetése alatt álló ifjúságot felhasználni akarom. Felkérem tehát Nagyontisztelendőségedet, hogy ezt az ügyet az iskolanénék hitoktatójával és az érdekelt apácákkal megbeszélni, az ifjúságnak erre alkalmas részét előkészíteni s az eredményről értesíteni szíveskedjék. Ezen kisgyermekes első szentáldoztatását ez alkalommal magamnak kívánom fenntartani.” A leirat decemberben kelt, tehát olyan időszakban, amikor az óvodás gyermekek a hideg miatt mind nagyobb számmal maradnak távol az óvodától. Pláne az idei nagy hidegben! Volt nap, amikor csak 3 mutatkozott. E körülmény miatt a szentáldozásra való előkészítés csak a tavaszi időszakban indulhatott volna meg, mely idő viszont kevés lett volna még a legszükségesebb dolgok megértésére is, tudva azt, hogy a piciny gyermeklélekbe csak cseppenként lehet bebocsátani a tudományt s akkor is százszor kell megforgatni azt a cseppnyit is, ha azt akarjuk, hogy végre ott tapadjon s ne peregjen le onnan hatástalanul. A nővérek egy gondviselészerű körülménynek köszönhetik azt, hogy mégis eleget tehettek a Főpásztor s főleg az Úr Jézus sürgetésének. Társulatukban u. i. kezdettől kialakult az a szokás, hogy az óvodában előírt beszédértelmez-gyakorlatok közé hetenkint egy-két vallásos társalgást vettek: a fontosabb ószövetségi bibliai történeteket s Jézus életét. Ezek ismeretében tehát a kalocsai kis óvodások már jó előre voltak, amikor megjött a felszólítás, azaz, megvolt az alapvetés, a tavaszi hónapok már

csak közvetlen előkészületül szolgáltak. Nézzük közelebbről ezt az előkészítést!

Elsősorban is, mire kell az ilyen kicsiny, első szentáldozáshoz készülő gyermeket előkészíteni? Ezt a célt világosan megjelöli az első-áldozók koráról szóló pápai dekrétum magyarázata: „... ismerje Istent, mint Teremtőt, aki a jókat jutalmazza, a gonoszakat bünteti, a Szent-háromság, a megtestesülés és megváltás titkát, a különbséget az Oltári-szentség és a közönséges kenyér között, mindezt pedig értelmi fejlettségéhez képest.”¹ A dekrétum végéhez függesztett katekizmusi vázlat könnyű kérdések s feleletek alakjában taglalja ezeket a tételeket.

A célra vezető előkészítésben két mozzanatot különböztetünk meg: a technikai, mely az előkészítésül szolgáló anyagot foglalja magában és ennek kezelési módját, és a lélektanit, mely bizonyos lelki folyamatok létrejöttében áll. Ez utóbbi a lényegesebb, de viszont a technikai mozzanatok is fontosak, mert éppen ezeknek kell megindítaniuk azokat a lelki-folyamatokat, amelyekkel a gyermek befogadja, percipálja és megrögzíti a nyújtott ismeretet: a figyelmet, az értelem közreműködését és az emlékezet készségét az anyag megtartására.

Ami az előkészítésül szolgáló anyagot illeti, az tapasztalásunk szerint a következő beállítással teszi meg a szolgálatot. Az első vallásos társalgás az angyalokról, nevezetesen az *őrzőangyalokról* szóljon. Ennek a fogalma ismert s kedves a gyermek lelke előtt. Mesélt róla a nagymama, szülei, testvérei: tőlük is, tőlünk is azt *hallja, hogy jóakarója, éjjel s veszélyben vigyáz rá; elmondunk néhány őrangyal-történetet is...* Ezek az angyalok a jó Isten gyönyörű országában, a *mennyszárgban* laknak. Itt, amennyire lehetséges, élénken festjük a mennyország szépségeit, hogy már most megszeresse a gyermek. Majd felvetjük a kérdést, tudják-e, kicsoda az Úristen? Úgy mutatjuk be, mint a leghatalmasabb urat, de egészen empirikus módon. Órát stb.-t mutatunk fel s kikérdezzük, ki csinálta; hát a Napot. Holdat, az egész világot? Ké ez a ház, ez a város, ez az ország... hát az egész világ? Elmondjuk a *teremtés történetét*. Azután rátérünk arra, hogy voltak a jó Istennek olyan angyalai is, akik nem szerették őt igazán, mert nem tették meg azt, amit tőlük kívánt. Itt szemléletesen elmondjuk az *angyalok bukását*. A rosszért büntetést kaptak: elveszítették fényüket, feketék lettek s a jó Isten eltaszította őket magától egy olyan helyre, ahol sötét van és tűz égeti azt, aki oda kerül, ez a *pokol*. Erről a helyről elég a gyermeknek ennyit tudnia. Mindezeket a gyermek feszült figyelemmel hallgatja s mélyen a lelkébe vésődik a jó és a rossz különbsége s az, hogy a jóért a jó Isten részéről mindig jutalom, a rosszért mindig büntetés jár. Következik a második lépés. A jó Isten *embert is teremtett*. Elmondjuk hogyan. A fontos ez: amikor készen volt az első ember teste, akkor a jó Isten lelket lehelt bele, ettől kezdett az ember élni; ez a lélek tiszta volt, szép, ragyogó volt; a lélek sohasem hal meg. Minden emberbe lehel a jó Isten lelket, mely nem hal meg, s amely fényes, fehér egészen addig, amíg az ember rosszat nem tesz. A jó Isten az ilyen fehér lelkeket végtelenül szereti s azért gondoskodott az első emberpárról is: gyönyörű lakást adott nekik, ez volt a *paradicsom*. Itt vésődik a kicsi lélekbe a *lélek értéke*. Egy további lépés: a fekete

¹ A „Quam singulari” dekrétum. 1929. 37. lap.

angyalok megirigyelték az első emberek boldogságát s föltették magukban, hogy rosszra csábítják őket. Itt párbeszédese alakban, szemléletesen elmondjuk az első emberpár *bukását*. Erre az eddiginél is nagyobb figyelemmel hallgatnak a gyermekek s ezer apró kérdéssel szakítják meg a beszélgetést. Tanulság: a rossznak, az engedetlenségnek ismét csak rossz következményei voltak. Ádám és Éva elveszítették a paradicsomot, a természet nem engedelmeskedett nekik, dolgozniuk kellett, betegséggel, bajjal viaskodtak, s ami a legborzasztóbb, azt mondta a jó Isten, a testük meg fog halni. Még a mennyországot is bezárta a lelkük elől, de valami nagyon vigasztalót is mondott nekik a jó Isten, azt, hogy majd *elküldi nekik az Ő kedves Fiát*. Ez megtanítja az embereket minden jóra, szenved, hogy a mennyei Atyát kiengesztelje, s megnyitja az emberi léleknek a mennyországot. Az ószövetségi történetek közül elmondottuk még Káin és Ábel, a vízözön és egyiptomi József történetét, mindenütt kidomborítva az alap gondolatot. A vízözönnél megtudták, hogy azok az emberek, akik teljesen megfélemeznek a jó Istenről: a *pogányok*; hogy most is van sok pogány, akikért imádkozni kell, hogy megismerjék a jó Istent. Itt könnyen megadhatjuk a *misszió* fogalmát is.

Áthajlás az újszövetségre: az emberek nagyon elszaporodtak, voltak közöttük pogányok, de voltak jók is, akik nem feledkeztek meg a jó Isten azon ígéretéről, hogy majd elküldi Fiát, aki megnyitja a mennyországot. Ezután elmondjuk a megtestesülést, Jézus születését, a pásztorok, napkeleti bölcsek imáadását, az egyiptomi futást, a tizenkét éves Jézus tanítását a jeruzsálemi templomban, ecseteljük elrejtett életét Názáretben. Mindezeknél az Úr Jézus *erényeire* fektetjük a fősúlyt, hogy minél rokonszenvesebbé tegyük Őt a kicsinyek előtt, így: szegénységszeretetére, munkaszeretetére, alázatosságára, jóságára, szeretetére. Erre szolgálnak a legendák is az Úr Jézus életéből. (*Benedek Elek*: Krisztus-mesék. *Rubenscu Augusztá*: Krisztus-legendák. *Lintner Sándorné*: Jézuska példái. *Székely*: Krisztus apródjai.)¹ Jézus csodatételei közül elmondjuk a kánai menyegzőt, a vaknak, süketnémának, inaszakadtnak meggyógyítását; a csodálatos halfogást, a kenyérszaporítást, a naimi ifjú s Lázár föltámasztását. E csodáknál rá kell mutatnunk az Isten végtelen *hatalmára*. A csodák nemcsak a felnőttek, hanem a gyermek hitének is főmotívumai. Egy kislány például egy alkalommal így aggályoskodott: „De, tisztelendő nővér, kérem, én nem tudom megérteni azt, hogy fér el az Úr Jézus abban a kicsi ostyában!” Mire a többi megnyugtatta: „Hát nem tudod, hogy Ő Isten s mindent megtehet, amit csak akar?” Ezzel eloszlott a kétely. Következik Jézus kínszenvedése; itt vigyázzunk, hogy az elmondás színezésével ne tegyük izgatóvá, félelmesé az Úr Jézus szenvedéseit. Elmondjuk a feltámadás történetét, majd a Szentlélek eljövételéről s a Szentháromságról beszélgetünk. Ez utóbbira Jézus kereszttelésénél is rátérünk. Erről jó többször szólni, mert itt már a gyermek is érzi, hogy mély hittitokkal áll szemben s azért sokat is kérdez. Az egyik fiú például ezt kérdezte: „Mindig együtt van a Szentlélek az Úr Jézussal?” Nővér: „Mindig. Az Atyaisten, az Úr Jézus és a Szentlélek mindig együtt vannak. Megtudod te ezt érteni?” „Nem.” „Elhiszed-e?” „Igen, hiszem.” ... A meg-

¹ Ugyelni kell azonban, hogy a legendát az evangéliumi igazsággal össze ne keverjék. (Kiadó megjegyzése.)

előzőkben nagy súlyt fektetünk a legméltóságosabb Oltáriszentség alapítására, de a szentáldozásra vonatkozó közelebbi tudnivalókat nem itt mondjuk el, hanem a megbeszélések legvégén felvetjük a kérdést: „Tudjátok-e, hol szeret az Úr Jézus legjobban tartózkodni?” Felelet: „Az égben és az emberi szívben.” Itt azután egymásután közöljük velük a szükséges ismereteket. Ezt az anyagot az óvodában heti két vallásos társalgás keretében el lehet végezni, s amint látjuk, úgy van beállítva, hogy lépésről-lépésre biztosan vezet az óhajtott célhoz.

Csakhogynem ez az anyag egymaga még nem elegendő ahhoz, hogy a kitűzött célt elérjük, egyéb technikai mozzanatokat is szemmel kell tartanunk. A legfontosabbak ezek: az óvónő külső magatartása, arckifejezése, hangja, amelyekkel a bibliai anyagot előadja; már ezekkel a külsőségekkel is rokonszenvenessé vagy ellenszenvenessé tehet valamit. Ennél is fontosabb tanalakja, engedi-e szükség idején a gyermeket is szóhoz jutni? Van-e mesélő készsége, gyakorlata? Él-e a lelkében tárgyszeretet és annak a célnak a szeretete, melyet bibliai elbeszéléseivel szolgál? Van-e gyakorlata abban, hogy konkrét, kézenfekvő hasonlatokkal érzékeltesse az elvontat? Ez lényeges, mert hitigazságok megértésekor kisgyermeknél elvont fejtegetéssel semmire sem megyünk. Esetleg csak tan lesz az eredmény s nem hit. Fontos a szemléltető eszközök használata s az igazi mese-stílus is! Mindezekre gondosan kell ügyelnie annak az óvónőnek, aki a bibliai történetek felhasználásával eredményesen akarja előkészíteni gyermekeit az első szentáldozásra. Az egész előkészítés azonban inkább helyes tapintatot, lelki finomságot, szeretetet kíván, mintsem széles pedagógiai apparátust. A gyermeki lélek annyira fogékony a hit iránt, hogy néha egy-két szóval egy-két perc alatt csodálatos eredményt érhetünk el. Álljon itt egy példa arra vonatkozólag, milyen egyszerű úton, kevés fáradsággal fogadja be a legnehezebb hittitkot, a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Egy nővér tapasztalatát közlöm szóról-szóra:

„Egy kis óvodástól szép fehér virágcsokrot kaptam. Néhány nap múlva элем áll a kicsi és kérdi:

- Tisztelendő nővér, hova tette a virágot, amit hoztam?
- A templomba vittem az élő Jézusnak — feleltem.
- Az élőnek?
- Igen, annak.
- Hol van?
- Itt a templomban. Nem láttad még?
- Nem. Most is ott van?
- Igen.

Fölragyog a Boriska arca s rögtön fogja a kezemet.

- Tisztelendő nővér, nézzük meg — kér.

Elvezettem a templomba. Az úton egy-két szóval megmagyarázom, hogy nem kisfiút fog látni, hanem egy fehér ostyát, mert most olyan alakban van közöttünk az élő Jézus s most nincs is kint, hanem be van zárva az oltáron levő aranyos házacskába.

A templomba érve megállunk hátul, de az én kislányom idesúgja:

— Gyerünk közel, egész oda, egész oda — mutat az oltárra. Fölmegyünk csöndben, lábujjhegyen egész az oltár elé és letérdelünk. Kis Borám odahajol a fülemhez és súgja:

- Nyissuk ki az ajtót, hogy lássam a Jézuskát.

— Nem szabad nekünk kinyitni, csak a tisztelendő úrnak.

— De a Jézuska lát engem?

— Lát és szeret.

Boriska ránéz a tabenákulumra és meggyőződéssel mondja:

— Én is szeretem.

Térdet hajtva elmondja az óvodában tanult kis fohászt:

— Jézuskám, szeretlek, te is szeress engem — és kijöttek.

Bevezettem az óvodába, ő rögtön kis társaihoz siet és dicsekedve mondja.

— Volt az igazi, az élő Jézusnál!”

Vagy milyen könnyed volt nővérünk eljárása, mikor bemutatta gyermekeinek a kis fehér ostyákat, melyekkel egyúttal az áldozást is megpróbálta. Felmutat egyet:

— A Jézuska ilyen kis ostyában lakik. Nem ebben, amit nálam láttok, hanem amit majd a templomban kapni fogtok. Látjuk a Jézuskát benne?

— Nem. — (Karban.)

— Hát mit kell tenni?

— Hinni!

— Mert ha nem hiszitek, akkor milyenek lesztek? — Az egyik kiáltja:

— Mint a zsidók! — Többen:

— Mint a farizeusok!

Térjünk át az előkészítés lelki alapjaira! Mi tulajdoképen a gyermek lelkében az az alap, az a föld, amelyben a keménynek látszó evangéliumi magvak megfogamzanak és gyümölcsöt érlelnek? Mi a neve annak a lelki hajtóerőnek, amely a külső, technikai ráhatások kapcsán működésbe hozza a kisgyermek lelkében az említett folyamatokat, amelyek nélkül ez az előkészítés kitűnő anyag és módszer mellett sem volna lehetséges.

Lélektani tény, hogy a gyermek éltető eleme a játék, utána a mese. Az előbbiben cselekvő ösztönét vezeti le, az utóbbiban kicsi lelke legmozgékonyabb készsége, a fantázia találja meg építő anyagát. A kisgyermek kifelé is, befelé is elsősorban építőmester. Bennünket e helyen csak a lelki építése érdekel. „Nagymama, meséljen!” S a nagymama mesél, a kicsi meg hallgatja órákhosszat. A mesében van valami, amitől nem tud és nem is akar szabadulni. Ez a szuggesztív erő bizonyos tényezők együttes hatásából származik. Ezek a mesemotívumok. Legfontosabbak: a korlátlanul működő erők, a *mindenhatóság*, a szereplő személyek egyszerű, könnyen áttekinthető *jelleme* és a fordultatos, gyorsan lepergő *esemény*. Ez a három úgy fonódik össze minden jó mesében, hogy a gyermeket teljes mértékben kielégíti, gyönyörködteti. E miatt a gyönyör miatt szereti a mesét, e miatt szomjúhozza, e miatt tud rá órákhosszat figyelni, e miatt válik speciális világává. S mivel a gyermek az említett motívumokat, tehát a velük járó gyönyört is a bibliai elbeszélésekben szintén megtalálja, azért szereti és tudja ezeket is percipálni és a maga kis világává tenni. A Bibliának tehát ugyanaz a lélektani földje a gyermeknél, ami a mesének: a *gyönyör*. Ami a gyermek lelkében gyönyört kelt, azt asszimilálja. A gyönyörtkeltő mesemotívumok lényegesen különböznek ugyan a bibliai történetekben és a mesékben, amennyiben az előbbieken édes valóságot jelentenek, az utóbbiak pedig csak illúziót, de ezt a gyermek nem veszi észre. Sőt, a mesét is azért szereti, mert

valóságnak tartja, s amikor megtudja, hogy „csak mese”, vége a gyönyörnek, vége a gyermekkornak.

A bibliai történetekben a gyönyörnek figyelmet, megértést, megtartást, akarást keltő mozgató ereje legnagyobb mértékben a mindenhatóság motívumából fakad. A gyermek fölötté boldog, ha az elbeszélés hősének egy szavával sikerül elhárítani a legképtelenebb akadályokat. Ezért hallgatták gyermekeink feszült figyelemmel Jézus csodáit. Ezek fölötti örömeiket sokszor tapssal fejezték ki s napokon keresztül hangoztatták az Úr igéit: „Láss!” „Vedd ágyadat és menj!” Ezek révén naggyá nőtt s csodálatossá lett előttük az Úr Jézus; mindenhatósága határtalan bizalommal töltötte el őket. Az egyik fiú kijelentette, hogy ő ezer évig szeretne élni, lehetséges-e ez? A nővér tagadó választ adott, mire a kicsi kiegyenesedett s azt mondta: „De ha az Úr Jézus akarja, mégis csak ezer évig fogok élni!”

Gyönyört kelt pici lelkükben a bibliai jellemek egyszerűsége is. A gyermek csak jó és rossz embereket ismer, a jókat szereti, a rossztól elfordul. E két ellentétes tulajdonságot még nem tudja összeegyeztetni egy emberben. A bibliai történetekben előforduló szereplőket elejétől végig a gyermek lelki szerkezetének megfelelően lehet beállítani, sőt maguktól úgy adódnak: jók és rosszak. Jó angyalok — feketék, Káin, Ábel, Noé és a többi ember, Jézus, az apostol és a farizeusok. A jó és gonosz jellem sorsa a gyermeknél mindig feszült érdeklődés tárgya, s a gyönyör akkor hág a tetőpontra, mikor a jó elveszi jutalmát, a gonosz büntetését.

Gyönyör forrása az evangéliumi elbeszélésekben a gyorsan haladó s fordulatos cselekmény is. E tekintetben természetesen sok függ az előadótól. Tudnia kell, hogy a gyermeket nem érdekli a lélekfestés, moralizálás, hanem csakis a tett és mindig a tett. Nincs az a mese, melynek annyi s oly éles fordulópontjai volnának, mint éppen a bibliai történeteknek. Jézus elfogatásánál például: Jézus vért izzad, megjönnek a katonák, Júdás csókja, a katonák a földre esnek, Jézust megkötözik stb. Mind-megannyi meglepő, új fordulat. Az ily gyorsütemű cselekmények akárhányszor oly elevenen hatottak gyermekeinkre, hogy természetes játékcselekvési hajlamuknál fogva eljátszották őket. Ez is mutatja, hogy elemükben voltak.

Mindezekből világos, hogy a bibliai történet egészen a gyermek lelkének való, ez teljesen asszimilálja, s ezért hatalmas nevelőeszköz s legalkalmasabb arra, hogy rajta keresztül Jézushoz vezessük a kisdedeket. Ezt az állításunkat különben konkrétan is bizonyíthatjuk a bibliai elbeszélések tapasztalt *hatásaival*, melyekben minden, ami a gyermeki lélekben történik, mintegy aprópénzre fölváltva kerül a kézzelfogható, bizonyító tények váltoasztalára.

E rövid értekezés kerete nem engedi meg, hogy itt a bibliai történetek összes hatásairól beszéljünk. Nem lesz tehát szó arról, mennyire fejlesztik ezek a történetek a gyermek szókincsét (farizeus, lator, paradicsom), képzeletét, értelmét, amennyiben új fogalomalkotásra adnak alkalmat (pogány, misszió, kereszthordozás), esztétikai érzékét, előadó készségét (ezekről jobban szeret beszélni, mint bármely meséről), érzelmevilágát (az evangéliumi elbeszélésekben erősebb a lírai jelleg, mint másban), bennünket itt, a mi szempontunkból csak az etikai hatás érdekel.

Érdekel az, hogy a gyermek megtanul értékítéleteket alkotni s akarata helyes irányban edződik. Az előkészítés legvégén a nővér még egyszer összefoglalja azt, amit az Úr Jézus tanított. Ezalatt egy kislány félhangon s a fejével folyton bólintva közbeszúrta: „Ez a nagyoknak szól”, — balra bólintva: „Kicsinyeknek is szól”. Mikor arról volt szó, hogy senkit sem szabad megölni: „Ez csak a nagyoknak szól.” Azután: „Nagyoknak és kicsiknek szól.” Így csak olyan gyermek beszélhet, akinél az erkölcsi értékítéletek már mintegy beidegződtek. Egy kislány egyszer valami csekélységet csent el a szomszédjától. Ez a cselekedete mély megütközést váltott ki a csöppségekből, hazamenet megmondták a rendőrnek s kérték, vigye a kis bűnöst néhány napra „dutyiba”.

Érzelemviláguk iránytűje is egészen az erkölcsi alapfogalmak irányában helyezkedett el. Legjobban szerették az Úr Jézust, mert Őt ismerték meg a legjobbnak. Mikor az Olajfákhegyén szenvedő Úr Jézusról volt szó, az egyik kislány sírva kérte a nővért, csak azt engedje meg, hogy a képét megcsókolhassa. Ezer apró megjegyzéssel és kedveskedéssel adtak kifejezést szeretetüknek. Legkevésbé rokonszenveznek a farizeusokkal. Mikor a föltámadásról beszélgettek, az egyik fiú azt kérdezte: „Hát mit csináltak akkor a farizeusok? Ugye pukkadoztak?” Érdeklődtek, hogy Szent Péter prédikálására a farizeusok megtértek-e és megkeresztelkedtek-e?

A felsoroltaknál is hangosabban beszélnek a bibliai történetek lélektermékenyítő hatása mellett azok az erények, amelyeket ezek a kicsi gyermekek e vallásos társalgások hatása alatt gyakoroltak. Valóban változatos virágoskert! Az Úr Jézus kinszenvedése oly mély benyomást tett rájuk, hogy valósággal hősi türelemmel viselték kisebb-nagyobb bajait. Egy kislány egyik napon a nővér elé állított s a legkomolyabb hangon a következőket mondotta el: „Tisztelendő nővér, kérem, mikor most a lányok sora mellett eljöttem, minden lány a hátamra ütött, először vissza akartam ütni, de aztán azt gondoltam, ha az Úr Jézus eltűrte, hogy rásegezze az keresztet, akkor én is eltűröm, hogy minden lány rám üssön, és nem ütöttem vissza.” Játék közben az egyik gyermek igen szomjas lett és vizet kért. A nővér azt mondta, most nem ihat, mert melege van. Erre már közbeszólt egy pöttömnyi gyerek: „Nem tudod, hogy az Úr Jézus is milyen szomjas volt a kereszten és csak keserűt adott neki inni? Tűrd el te is.” S hányszor versenyeztek a nagylelkűségben! Csak egy esetet mondunk el. Arról volt szó, hogy Jézus szerette a szegényeket. A nővér kérdezte, honnan tudják ezt. Sanyi: „Mert szegénynek született.” Egy másik fiú erre azonnal megjegyezte: „Én odaadtam volna neki a kis ágyamat.” Nővér: „De a Jézuskának nem kell a te ágyad, hisz hozhatlak volna neki az angyalok aranybölcsőt. Mást kíván a Jézuska tőletek: Mit adnátok neki?” Béla: „Odaadnám a világot.” Nővér: „Hogy adnád oda, mikor az nem a tied!” Laci súgja Bélának: „Mondd, odaadnám magamat!” Nővér: „Igen, annak örül legjobban, ha tisztán megőrzitek a szíveteket és azt adjátok neki.” Az önmegtagadásban is némelyik többre vitte, mint akárhány felnőtt. A négyéves Babynak nagyon keserű orvosságot kellett volna bevennie, amire semmiáron sem volt hajlandó. Anyja minden ígérete hiábavaló volt. Végre eszébe jutott, hogy a kicsi kijelentette, hogy másnap áldozni megy, s mint utolsó szalmaszálnak, ebbe kapaszkodott. „De mit szól holnap a Jézuska, ha te érte nem tudtad bevenni

ezt a kis keserű orvosságot." Erre a kicsi azonnal s egyszeribe lehajtotta a keserű folyadékot s hozzátette: „De most mondjátok meg a Jézuskának, hogy bevettem a keserű orvosságot.”

Közvetlenül a szentáldozás előtt egészen tervszerűen folyt az erényvirággyűjtés. Korán reggel azzal köszöntöttek be az óvodába, hogy: „Nekem már 3—4 rózsám, gyöngyvirágom van ám!” Icuka egy alkalommal faggatta édesanyját, mondja meg, mit gondol. „Miért akarod tudni?” „Mert a tisztelendő nővér azt mondta, hogy anyukáinknak még a gondolatát is lessük el és így gyűjtsünk rózsákat a Jézuskának.” Ugyancsak Icuával történt, hogy egyszer nagyon kócos volt. Mamája fésülés közben részvétellel kérdezte, nem húzza-e nagyon. — „Nem baj, anyukám, a Jézuskának még jobban fáj, mikor tépdesték a haját.”

Vajjon fel lehet-e mérni ezeknek a cselekedeteknek pedagógiai értékét, ha tekintetbe vesszük azt, mily önző a gyermek s mily nehezen mond le még egy szem cukorról is! Van-e, aki még ezek után is kételkedik abban, hogy a kisgyermeket korának megfelelően valóban méltóképpen lehet előkészíteni a szentáldozásra? Avagy a mondottak ellenére is kitartanak sokat hangoztatott érvük mellett: „Hiába, a gyermek ezt úgysem érti!” S a felnőttek annyira értik a legméltóságosabb Oltáriszentséget?! Különben is, ezek a kicsinyek vizsgát tettek a nagy cselekmény előtt s feleleteik arra vallanak, hogy értik azt, amit érteniök kell. Hadd álljon itt néhány feleletük azok megnyugtatóására, akik bizonyos idegenkedéssel nézik a kicsinyek közeledését az Úr Jézushoz.

Nekem hajtasz-e térdet? — Nem, mert maga nem Isten.

Ki van a szentostyában? — A Jézuska.

Hogyan jön bele a Jézuska? — Úgy, hogy a pap bácsi mise alatt lehívja.

Kinek a fia az Úr Jézus? — Szűz Máriáé.

Honnan jött az Úr Jézus? — A mennyországból.

Most hol van az Úr Jézus? — A mennyországban, meg a templomban, aranyos szekrényben, aranykehelyben.

Miért szereted az Úr Jézust? — Ad kenyeret, ruhát, házat, meg a világot.

És ha meghalsz? — A mennyországot.

Mindenkinek adja a mennyországot? — Csak annak, aki jó.

Hát a rosszak lelke hova jut? — A pokolba.

Te szeretnél oda jutni? — Nem.

Miért nem? — Mert ott tűz van és az fáj.

Miért akarsz áldozni? — Hogy a szívembe jöjjön a Jézuska.

Hogyan fogsz áldozni? — Úgy, hogy a pap bácsi a nyelvemre teszi a szentostyát.

És ha a nyelvvedre tette? — Rögtön lenyelem és akkor a szívembe megy a Jézuska.

Mindezekből láthatjuk, hogy az Úr nem ok nélkül mondotta: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket!” S ha mégis mutatkoznék némi hiányosság a tudásban, ezek a kicsinyek olyasvalamit mutathatnak fel a szívükbe térő Udvozítónak, ami Őt egészen elbűvöli s amivel felnőtt aligha dicsekedhetik: az ártatlanságot. Ez pótolja a gyermeknél a többtudást.

Külön lélekemelő tanulmányt lehetne írni arról, hogyan apostolkodnak ezek a Jézuskával elfoglalt és eltelt gyermekek odahaza. Az

egyiknek a nagypapája heves fejfájásról panaszkodott. A kicsi sajnálkozással nyugtatta: „A Jézuskának még jobban fájt, mikor a tövist beleszúrták.” Nagypapa és a szülők erre könnyezve mondták: „Ni, ez a gyermek oktat bennünket.” Egy másik hívta a papáját: „Apus, te nem jössz velem áldozni?” „Most nem megyek!” „Hát neked a szívedben van már a Jézuska?” „Majd én máskor megyek.” „Gyere, mert másnak is ott lesz az apukája.” Egyiknek kereskedő az atyja. A kislány hívta: „Apus, gyere velem áldozni!” „Tudod, hogy az üzletben kell lennem, nem mehetek.” „Máskor is X. bácsi szokott helyettesíteni az üzletben, hát nem kérhetnéd meg most is?” — Vajjon mit érezhetnek azok a szülők, akik ilyen feleleteket kapnak gyermekeiktől?! Tusakodnak-e sokáig az igazság ellen, amikor látják, hogy óvodás gyermekük felfogta s követi azt?!

Kiszámíthatatlan eredménye ennek a korai első szentáldozásnak az is, hogy élénk vágyat kelt a gyermek lelkében az Úr szent Testének többszöri vétele után. Többen mindennapi áldozók. Az évváró vizsgát óvodánk közös szentáldozással zárta le. Mikor a nővér kijelentette, hogy ismét az egész óvoda megy áldozni, egymás nyakába borultak, ölelgették, csókolgatták egymást, tapsoltak, ugráltak, szóval ugyanazok a megható jelenetek ismétlődtek, mint első szentáldozásuk előtt. Ez alkalommal a nővér odaszólt a kissé figyelmetlen Duckónak: „Hallottad, holnap áldozunk?” Felelet: „Jobban tudom, mint a százszó egy.” „Örölsz-e neki?” „Örülök ám!” Nemrég találkoztunk Icukával az utcán. Megkérdezem: „Hol voltál?” „A templomban, áldoztam!” „Hányadszor?” „Ötvenkettedszer.” Laci tapsolva ujságolta: „Még csak egyet kell aludni, akkor jön a keresztanya, és akkor megyünk áldozni!” „Mit fogsz kérni a Jézuskától?” „Hogy mindig éljünk, soha ne haljunk meg.” A kis Béla édesanyja jelenlétében a nővér elé állt ezzel a panasszal: „Nem áldoztam, édesanya nem vitt el, reggeliznem kellett.” „És szerettél volna áldozni?” Erre megremegett a kis orrcimpája, fogait összeszorította s suttogta: „Egy nap százszor is.” Mellesleg jegyzem meg, hogy ő volt, aki Úrnapi előtt pajkoskodva tépegette a másnapi virágszóráshoz szükséges akácszirmokat. A nővér figyelmeztette, rövid idő múlva megszólal: „Van ebben a kertben keresztrefeszített Krisztus?” „Miért?” „Mert akarok neki egy marék szirmot szórni.” Egy másik kisfiú, aki szintén gyakori áldozó, szentmise után csak suttogva beszél társaival. „Csitt, — szokta mondani — halkan beszéljetek, mert a szívémben van a Jézuska.” Mennyi önzetlen öröme, mekkora lelkiismereti tisztaságra, gyöngédségre és finomságra nevel ez a gyakori szentáldozás!

Érdekes, hogy a keretek, melyek között szentáldozásaikat elvégzik, ugyanazok, mint első szentáldozásnál. Szentáldozás előtt elmondják ezt az imát:

*Fehér szentostyában, Jézus, téged látlak,
Hiszek s bízom benned, szeretlek, imádlak.
Bánom, hogy Szívedet bűnökkel sebeztem,
Jó leszek ezentúl, jöjj hozzám, légy velem.
Kitárom szívemet, térj be hozzám, kérlek,
Ó, nagyon akarlak szeretni én téged!
Jó Jézus, melegítsd szívem szeretetre,
Hogy meleg lakásod legyen neked benne. Amen.*

(Blaskó Mária.)

Szentáldozás után:

*Hozzám jöttél Jézus, Te, az Ég Királya,
Kicsiny gyermekednek koldusi házába.
Hódolva borulok lábaid elébe,
Hittel, imádással, áldásodat kérve.
Köszönöm, Jézusom, hogy az enyém lettél:
Kérlek, hogy szívemben örök lakást vegyél.
Maradj mindig velem, ne hagyj már el soha;
Szeretlek! Kincsem nincs, szívem adom oda. Amen.*

(Blaskó Mária.)

Lélekben bizonyára eléneklik háromszor a Jézusnak élek, Jézusnak halok kezdetű éneket is, amint azt első szentáldozásnál tették.

Ha mindezek után nyugodtan engedjük a kis óvodásokat az Úr asztalához, mennyivel inkább tehetnék meg azt a kis első osztályosokkal. Hogy fáj a mieink szíve, mikor látták, hogy a kicsinyek mehetnek, ők nem. A kis Lojzika könnyezve állt az igazgató elé: „Igazgató úr, kérem, az még sincs rendjén, mikor a nagyok mentek áldozni, azt mondták, azért nem mehetek áldozni, mert kicsi vagyok, most, hogy az óvodások mennek, azért nem engednek, mert nagy vagyok.” Könnyörögve kérték osztálytanítónőjüket, eszközölje ki az igazgató úrnál, hogy nemsokára ők is mehessenek. Különben volt is alkalmunk tényleg bepillantani egy első osztályosnak lelki világába s meggyőződni arról, hogy itt is édes otthonra talált volna az Úr Jézus. Marcsust elütötte a motorbicikli. Csúnya, erősen sérült arccal vitték a kórházba. Ott a fájdalmas kezelés alatt vagy egyáltalán nem hallatott hangot vagy csak nyöszörgött. „Hát nem fáj?” — kérdezték. „De nagyon fáj, hanem mindig az Úr Jézusra gondolok, akinek sokkal jobban fáj, mikor a keresztre feszítették.” Mindig az Úr Jézussal volt elfoglalva. S mikor erősebben jelentkezett a fájdalom, szüntelen ismételte az iskolában tanult imát:

*Bánom minden vétkeket,
Mellyel megsebeztelek.
Szeretetem Téged vár,
Jöjj szívembe, nagy Király.
Hiszek benned, szeretlek,
Szent Szív, bízom Tebenned,
Kicsi szívem tied már,
Maradj velem, nagy Király.*

(Blaskó Mária.)

Mikor tanítónője meglátogatta, ez volt az első kérdése: „Tisztelendő nővér, ugye most nagybeteg vagyok? Nem kaphatnám meg a Jézuskát?” A nővér kapva-kapott az alkalmon, a kicsi letette a pap bácsi előtt a vizsgát s másnap fehérruhás osztálytársai jelenlétében magához vehette Jézuskáját, akihez szenvedéseiben olyan hű volt.

A könnyekig megható volt, mikor pajtikái a szent pillanatok után csengő hangon elénekelték az első osztályosok kedvenc imáját:

*Fehér szentostyában kis Testvérem lettél,
Itt maradtál köztünk, mert nagyon szeretted.*

*Én is jó testvérkéd akarok maradni,
 Azért fogom szívem tisztán megtartani.
 S mert nagyon szeretlek, Veled vágyom lenni.
 Azért akarlak most itt magamhoz venni.
 Fehér szentostyában jöjj hát a szívembe,
 Jézuskám, Testvérkém, s maradj mindig benne!*

(Blaskó Mária.)

Majd halk hangon imádkoztak:

*Én Istenem, hõn imádlak;
 Édes Jézus, szeretlek.
 Jézus Szíve, tied legyek!
 Mindent neked szentelek.
 Minden teltem,
 Minden percem
 Felajánlom Tenéked
 Kárpótlásul, hogy oly sokan
 Megbántanak ma Téged.
 Jézus Szíve, Te segíts ma,
 Add ígért kegyelmeid,
 Áldd meg, kérlek, családunkat,
 Zárd Szívedbe szíveink!
 Áldd hazánkat, Egyházunkat,
 A világot, s békét adj.
 Szűz Mária, vigyázz reánk,
 Örangyalom, el ne hagyj. Amen.*

(Blaskó Mária.)

Marcsa ezt a napot nem tudta elfelejteni; ragyogó arccal beszél róla, s azzal hálálja meg Jézuskájának ezt a boldogságot, hogy gyakran a szívébe veszi. Osztálytársai állandóan irigylük s akárhány azt az óhaját fejezte ki, bár õt is elütné a motorbicikli, hogy õ is mehetne áldozni.

Mindez abban az osztályban történt, ahol az iskolaév elején még a következõ esemény játszódott le. Az elsõ hittanórán kérdezgeti a hitoktató a gyermekeket: „Milyen vallású vagy! — Melyik templomba jársz? — Mit imádkozol?” Felelet: „Ó-templomba, — Nagytemplomba, — Miatyánk stb.” Egy gyermekkel azonban sehogy se tud boldogulni. Egy kérdésre sem felel, mert még nem volt templomban s imádkozni sem tud. Annak azonban teljes tudatában van, hogy õ úrileány. Mikor már nagyon faggatta a hitoktató, teljes öntudattal kivágta: „Hát úri vallású vagyok.” „Úri vallás nincs.” „Akkor majd megkérdezem anyukámat, hogy milyen vallású vagyok.” Lám, azzá s olyanná lesz a gyermek, amivé s amilyenre nevelik. Krisztusi nevelõ meg fogja találni az utat ahhoz, hogy gyermekeit is Krisztushoz vezesse.

Végül, nem mintha lényeges volna, inkább a teljesség kedvéért ideiktatunk még néhány kedves megjegyzést, melyek közvetlenül a szentáldozás után hangzottak el az óvodások ajkairól.

Nővér: Béla, most mit csinál a Jézuska a szívedben? — Játszik a szívemmel.

Mit kértél a Jézuskától? — Áldja meg apuskát, anyuskát és adjon sok pénzt.

Másik: Puskát, kardot és szép karácsonyfát.

Másik: Csináljon nekem helyet a mennyországban és súgja meg, melyik játékkal játsszak.

Másik: Segitse meg a Jézuska édesapát, édesanyját, hogy soká éljenek, hogy én is soká éljek és okos legyek.

Másik: Hogy a mennyországába jussak, és apuka és anyuka is oda-jusson.

Béla: Amit én kértem, az olyan titok, hogy csak a Jézuska tudja, meg apuka, meg anyuka, más senki.

Amit Nórika kért, az olyan titok, hogy még anyukájának sem mondta meg: legyen a Businak — ez Nórinak II. osztályos elemista bátyja — jó bizonyítványa.

Mily kedvesek lehettek ezek az egyszerű kérések az édes Jézus előtt! Bizonyára meghallgatta valamennyit s örült, hogy néhány oázissal több van a földön, ahol megpihenhet az Ő félreismert, mellőzött és sokat bántalmazott szentséges Szíve. Jóságos Főpásztorunk gyengéd lelke fokozott mértékben érezheti ennek az isteni Szívnek szomját a gyermeklelkek után, mert máris megküldötte általános főnöknőnknek leiratát, melyben felszólítja, intézkedjék, hogy a jövő esztendőben Társulata összes óvodáinak gyermekei az első szentáldozáshoz járulhassanak.

Meg nem érdemelt égi kegy az Iskolanővérek részére, hogy ebben az országban ők az elsők, akik kisdedeiket az isteni Gyermekbarát ölébe helyezhetik. Ó, tegye reájuk kezeit és áldja meg őket egész életükre az, aki maga az Út, Igazság, Élet!

M. I. N. D.

Mária Celesta
kalocsai iskolanővér.

TARTALOMJEGYZÉK.

I. Az első oktatás a vallásban. — Az alapigazságok.

A magyar püspöki kar tanítása az 1937-i tantervben és utasításban —	7
Hogyan vezesse az édesanya kisgyermekét Istenhez? — — — —	17
Főigazságok — — — — — — — — — — — — — —	19
Ki a jó Isten? — — — — — — — — — — — — — —	19
Ki az ember? — — — — — — — — — — — — — —	20
Kötelességeink Istennel szemben — — — — — — — — — —	22
Kötelességeink felebarátainkkal szemben — — — — — — — —	23
Kötelességeink önmagunkkal szemben — — — — — — — —	26
Ki jut a mennyországba? — — — — — — — — — — — —	29
Ki jut a pokolba? — — — — — — — — — — — — — —	30
Kik jutnak a tisztítótűzbe? — — — — — — — — — — —	32
Szentháromság — — — — — — — — — — — — — —	33
Néhány kép az Úr Jézus életéből — — — — — — — — — —	34

Előkészítés.

Milyen a jó Isten? — — — — — — — — — — — — — —	37
Isten jelenlétében való járás — — — — — — — — — — —	38
Mit akar Jézus? — — — — — — — — — — — — — —	39
Néhány kép a Szűzanya életéből — — — — — — — — — —	41
A szent őrzőangyal — — — — — — — — — — — — — —	45
Neveljük a gyermekeket a keresztyén önmegtagadásra — — —	46

II. Előkészület az első szentgyónásra.

Gyónási előkészület a legrövidebb formában — — — — — —	48
Rendes előkészület az első szentgyónásra — — — — — — —	50
Milyen nagy bűnöket követhet el a gyermek? — — — — — —	51
Bánd meg bűneidet! — — — — — — — — — — — — — —	53
Mit tesz a gyermek szentgyónás előtt? — — — — — — — —	54
Hogyan gyónik a gyermek? — — — — — — — — — — — —	55
Mit tesz a gyermek szentgyónás után? — — — — — — — —	56
A gyónási oktatás folytatása — — — — — — — — — — —	57
Szoktassuk a gyermekeket gyakori gyónásra — — — — — — —	57
Figyelmeztessük a gyermekeket az őszinte gyónásra — — — —	57

Tökéletes bánat — — — — —	58
Bűn és kísértés — — — — —	59

III. Előkészület az első szentáldozásra.

Előkészület halálos veszedelemben — — — — —	61
Rendes előkészület az első szentáldozásra — — — — —	62
Bevezetés — — — — —	62
Jézus az Oltáriszentséget alapítja — — — — —	63
Hogyan mutatják be a szentmisét? — — — — —	64
A hívek áldozása — — — — —	66
Lényeges előkészület a szentáldozásra — — — — —	68
Közvetlen előkészület a szentáldozásra — — — — —	70
Hogyan ad hálát a gyermek Jézusnak a szentáldozás után — — — — —	70
Az édesanya utolsó előkészületei — — — — —	72
Az első szentáldozást megelőző három utolsó nap — — — — —	73
Az elsőáldozás előestéjén — — — — —	76
A gyermek örömnapiján — — — — —	77
Az áldozási oktatás folytatása — — — — —	80
Áldozál gyakran! — — — — —	80
Áldozál jól! — — — — —	81
Amire a gyakori áldozásnál ügyelnünk kell — — — — —	83
Látogatás a szentségi Jézusnál — — — — —	84
A lelki áldozás — — — — —	85
A méltatlan áldozás — — — — —	86
Oltár, egyházi ruhák és szerek, a szentmise szertartásai — — — — —	87
A szentmiseáldozat — — — — —	88
Dícsérő, hálaadó, kérő és engesztelő áldozat — — — — —	89
Isten gyermekének élete — — — — —	91
A kis apostol — — — — —	93

Mindennapi imádságok.

Reggeli imádságok — — — — —	96
Esti imádságok — — — — —	97
Áldozási imák — — — — —	99

Függelék.

A kalocsai iskolanővérek óvodásainak első szentáldozása — — —	101
---	-----

